

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

VII legislatura

Cinquè període

Sèrie P - Número 53

Dijous, 29 de setembre de 2005

Ple del Parlament

PRESIDÈNCIA DEL M. H. SR. ERNEST BENACH I PASCUAL

Sessió núm. 66, segona reunió

Í N D E X

Proposta

de Proposició de Llei orgànica per la qual s'estableix l'Estatut d'autonomia de Catalunya i es deroga la Llei orgànica 4/1979, del 18 de desembre, de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (Proposta de reforma de l'Estatut d'autonomia) (tram. 206-00003/07) (continuació) (p. 3)

NOTA

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

SESSIÓ NÚM. 66.2

La sessió suspesa ahir, es reprèn a les deu del matí i set minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficiala major i el lletrat Sr. Vintró i Castells.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat del conseller primer, els consellers de Política Territorial i Obres Públiques, de Justícia, la consellera d'Interior, el conseller de Governació i Administracions Públiques, les conselleres de Cultura i de Salut, els consellers d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, de Treball i Indústria, de Comerç, Turisme i Consum, la consellera de Benestar i Família, i els consellers de Medi Ambient i Habitatge, i d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació.

El president

Es reprèn la sessió.

Proposta de Proposició de Llei orgànica per la qual s'estableix l'Estatut d'autonomia de Catalunya i es deroga la Llei orgànica 4/1979, del 18 de desembre, de l'Estatut d'autonomia de Catalunya (Proposta de reforma de l'Estatut d'autonomia) (tram. 206-00003/07) (continuació)

Debatem el títol III, «Del poder judicial a Catalunya». Per defensar les esmenes i fixar la posició, té la paraula, en nom del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Alternativa, la il·lustre senyora Dolors Comas.

La Sra. Comas d'Argemir i Cendra

Gràcies, senyor president, senyors consellers, consellera, senyors diputats, diputades. Bé, estem fent un debat molt important, el debat que ens conduirà a l'aprovació, o no, esperem que sí, del nou Estatut d'autonomia de Catalunya. I és un debat que fem els catalans des d'una lògica profundament democràtica. I reclamo..., jo reclamaria des d'aquí..., i demanaria que se'ns respecti, que se'ns respecti aquest debat i se'ns respecti aquesta lògica democràcia des de la qual el fem. I ho dic per les declaracions que va fer ahir María San Gil, en què afirmava que estem iniciant una descomposició de l'Estat d'autonomies i que la treva d'ETA no era gratis, i que per tant ho estem fent a partir d'uns dictats d'ETA. Evidentment que tothom pot opinar, però que no insultin la democràcia, perquè finalment aquí és el que estem practicant.

I, dit això, sí que entro en el que és el comentari del títol III, del text del nou Estatut d'autonomia de Catalunya, el dedicat al poder judicial de Catalunya. Un títol que és nou amb relació al que és l'actual Estatut, que incorpora noves competències en justícia per a Catalunya..., i que això és una d'aquelles assignatures pendents des del punt de vista que en l'actual organització de l'Estat, de l'anomenat Estat de les autonomies, aquest és el vessant que menys s'ha descentralitzat –que pràcticament no s'ha descentralitzat–, a diferència del poder legislatiu, a diferència del poder executiu. El poder judicial és, en aquest sentit, el que està més en-

darrerit respecte a buscar la correspondència amb l'autogovern.

Per tant, la introducció d'aquest capítol, d'aquest títol, millor dit, és una innovació, és una necessitat també per a l'autogovern de Catalunya, i en aquests moments és una oportunitat que no podem deixar passar. És una innovació perquè, com deia, no hi era. En aquests moments, el que preveu l'actual Estatut són uns pocs articles dintre de l'apartat de competències. Ara ja hi haurà un nou títol. És una necessitat perquè és evident que cal adequar l'Administració de justícia a l'autogovern de Catalunya, i de forma més general és evident que cal adaptar també l'estructura de la justícia a l'estructura autonòmica de l'Estat. I és oportú fer-ho ara –i parlo d'oportunitat política–, però a això m'hi referiré després.

La Memòria de l'Institut d'Estudis Autonòmics, quan ens subministrava a la Ponència els materials per poder-hi treballar, situa –aquella Memòria– el marc jurídic sobre el qual es fonamenta el contingut d'aquest títol, perquè és un marc jurídic complex. Per una banda, hi ha el marc constitucional, que considera que el poder judicial respon al principi d'unitat..., també als principis d'exclusivitat i independència, un sol poder, que exerceixen en exclusiva jutges i magistrats que formen part d'un cos únic. Aquest principi d'unitat no impedeix –no ha d'impedir– una desconcentració de les funcions del poder judicial. I això és justament el que planteja l'Estatut.

Però a més a més d'aquest marc constitucional, hi ha també les reserves de la Llei orgànica del poder judicial, perquè és aquell marc on es fan..., és a dir, tots els canvis que planteja l'Estatut impliquen també..., o no més podran fer-se si canvia la Llei orgànica del poder judicial, que és la que concreta les funcions del poder judicial.

Per tant, el panorama jurídic és complex i implica també competències diferenciades segons el marc. Per una banda, l'Estat té la competència exclusiva en matèria de justícia, i això sols permet abordar la desconcentració d'aquelles funcions que estan regulades per la Llei orgànica, i mantenen sempre la unitat del poder judicial. Però, hi insisteixo, mantenir la unitat del poder judicial no impedeix –no ha d'impedir, i això és el que plantejarem– aquesta desconcentració, aquesta descentralització d'aquest poder, però, per altra banda, l'Estatut pot anar més enllà en el que fa referència als mitjans materials i personals, perquè això forma part de l'administració del poder judicial, forma part del que se'n diu l'administració de l'Administració de justícia. I, per tant, aquests mitjans materials i personals poden reservar-se per a ells..., competències exclusives per a la Generalitat de Catalunya.

Quins són els aspectes més importants que incorpora el nou Estatut en aquest camp? En primer lloc, s'enforteix la posició del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, s'enforteix com a darrera instància judicial i reconeix una llista de competències molt més àmplia que la que hi havia, que la que hi ha a l'Estatut de 1979. En aquest sentit, es reconeix que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya té la unificació de la interpretació del dret de Catalunya, així com la funció de cassació en matèria de dret estatal, i es reserva per al Tribunal Su-

prem la unificació de doctrina. Dit d'una altra manera, tot el que són els recursos de segona instància s'esgoten en el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. El que ara ja succeeix en la jurisdicció laboral, s'amplia així també a la jurisdicció civil, a la penal i al contenciós administratiu.

I això què significa, què implica, quina importància política té, a més a més de tenir aquesta competència, aquestes majors competències per al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya? Implica una dimensió molt important, i és que el poder judicial, a més a més de ser això, un poder de l'Estat, i de tenir unes formes pròpies d'organització, és també un servei públic. L'Administració de justícia és un servei públic i, per tant, acotar les decisions del govern de la justícia als ciutadans ha d'implacar més agilitat, més proximitat on s'han produït les decisions, més proximitat a les realitats concretes on han succeït determinats fets i, per descomptat, això ha de ser en benefici dels ciutadans. Ha de buscar-se, per tant, la millora en eficàcia i eficiència, i això va en aquesta direcció.

Una altra de les innovacions o de les aportacions del nou Estatut, la creació del Consell de Justícia de Catalunya, és a dir, l'òrgan de govern del poder judicial a Catalunya que actuarà com a òrgan desconcentrat del Consejo General del Poder Judicial. És, en aquest camp, l'adaptació del Consejo a l'autogovern de Catalunya. Fins ara hi havia hagut algunes fórmules de col·laboració, per exemple, amb l'Escola Judicial de Barcelona, però el Consejo General és un òrgan molt centralitzat..., que a partir d'aquesta previsió en l'Estatut s'inicia un procés de desconcentració.

Per altra banda, també aporta l'Estatut l'ampliació de competències de la Generalitat sobre l'Administració de justícia, és a dir, sobre el que dèiem abans dels mitjans personals i materials. Vull recordar, en aquest sentit, que Catalunya ha sigut la primera comunitat autònoma a tenir transferides moltes d'aquestes competències, que actualment només hi ha vuit comunitats autònomes que les tinguin transferides i que en incorporar amb molta més profunditat aquestes dimensions a l'Estatut el que estem mostrant justament és..., reafirmant aquesta voluntat de tenir el màxim de competències pel que fa referència a l'Administració de justícia a Catalunya. També amb aquella filosofia que pugui redundar en benefici dels ciutadans.

Una quarta dimensió, una quarta aportació de l'Estatut. Es diu en l'Estatut que es demanarà..., o millor dit, el coneixement de la llengua catalana i el coneixement del dret propi de Catalunya seran requisits per poder accedir a l'àmbit de la justícia a Catalunya. I ens sembla molt important, perquè moltes vegades ja hem comentat justament com aquesta dimensió, la presència del català a l'Administració de justícia, està molt per darrere d'altres instàncies. El mateix informe del Consell d'Europa sobre l'aplicació de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries mostra, explica, les deficiències a l'àmbit de la justícia de la presència de la llengua catalana. I, per tant, entenem que aquesta és una qüestió molt important perquè, en definitiva, és també..., va en la línia de garantir els drets lingüístics dels ciutadans, que s'han de fer efectius també, lògica-

ment, en l'àmbit de la justícia. I per això mateix ens sorprèn realment –o no ens sorprèn?– el fet que el Partit Popular hagi suprimit, és a dir, hagi presentat esmenes suprimint, per exemple, aquestes parts previstes en el nou Estatut.

I una cinquena dimensió que destacaria és la previsió de la justícia de pau i proximitat. La justícia de proximitat, especialment, que està prevista per resoldre conflictes menors amb més celeritat i eficàcia. Obre la possibilitat, l'Estatut, en aquesta justícia de proximitat, que requereix també per poder-se aplicar la reforma de la Llei orgànica corresponent. Aquesta és una demanda molt sentida, molt sentida pels ciutadans quan demanen més celeritat en l'Administració de justícia i en la resolució dels conflictes que arriben als jutjats. Una demanda, també, que sobretot ha vingut de grans nuclis urbans, on la proliferació de conflictes –de conflictes menors– és molt gran, que s'acumulen en els jutjats esperant la seva resolució..., i que això implica temps d'espera..., que per una banda col·lapsen els jutjats i per altra banda són en detriment dels mateixos drets dels ciutadans que estan esperant justament aquestes resolucions.

Voldria destacar justament com la ciutat de Barcelona ha sigut pionera a reclamar aquests jutjats de proximitat, que ja en les discussions inicials de la Carta municipal, a finals dels anys vuitanta i inicis dels noranta ja es plantejava, que està contemplat en l'actual Carta municipal i que, en tot cas, és un tipus de justícia, de sistema de justícia, que afavorirà, sens dubte, una major proximitat dels òrgans judicials als ciutadans, que implica una major integració de la justícia –hi insisteixo, estem parlant de delictes, de conflictes menors, de poca importància–, major integració en el conjunt d'institucions municipals. I, per altra banda, permet l'especialització en determinats tipus de conflictes jurídics. I això, evidentment, també és..., implica una millora en els drets dels ciutadans i un pas endavant en aquest sentit.

Finalment, em volia referir, ja per acabar, al que abans he anomenat l'oportunitat d'emprendre aquesta reforma en el marc de l'Estatut. I ho dic perquè quan moltes vegades hem comentat les dificultats o no de tirar endavant l'Estatut d'autonomia de Catalunya, moltes de les dificultats s'han vist..., d'alguna manera concentrades, algunes d'elles, a banda de tot el conjunt, hi insisteixo, que apareix en l'Estatut d'autonomia de Catalunya, en aquest títol en concret..., és un plus superior de dificultat perquè implica, a més a més de l'aprovació de l'Estatut aquí, l'aprovació en el Congrés de Diputats, tot el procés que ja coneixem, la reforma de la Llei orgànica del poder judicial. Una reforma que implica força articles, vuitantatres articles si no m'he equivocat en comptar el que el mateix Institut d'Estudis Autònomic ha preparat de cara a facilitar aquesta reforma.

I, per tant, molta gent ens ha advertit: compte, que esteu plantejant un tipus de competències que serà molt difícil tirar endavant, perquè reformar la Llei orgànica del poder judicial implica no només aquestes competències per a Catalunya, sinó, d'alguna manera, obrir..., és a dir, modificar les regles del joc en el conjunt de l'Estat, i, per tant, afecta totes les comunitats autònomes. I això no és fàcil –i això no és fàcil.

Però sí que vull dir que és motiu d'optimisme el mateix Avantprojecte de modificació de la Llei orgànica del poder judicial que ha presentat el Govern de l'Estat a finals de juliol i que en aquests moments s'està analitzant; que és la primera vegada que s'aborda aquesta qüestió, que dona acollida..., després caldrà veure què diu la Llei i si ho recull, etcètera, però convergeix en el procés que estem iniciant a Catalunya; que està visualitzant l'acord de totes les forces polítiques al Congrés dels Diputats –excepte el Partit Popular, per cert–, i que també volia dir que, si això és un fet important, perquè ens està indicant voluntat política, que estem fent la convergència de dos processos –la reforma de l'Estatut d'autonomia i la de la Llei orgànica–, tan important perquè pugui tirar endavant aquesta part, també cal dir que no és innovador, que hi ha el Llibre blanc de la justícia, que es va fer l'any 1997, per part del propi Consejo General del Poder Judicial, presidit en aquell moment per Javier Delgado, parlava de la conveniència de descentralitzar l'Administració de justícia, i així ho establia també el Pacte d'Estat per a la reforma de la justícia, de l'any 2001, que establia també, de manera clara, la necessitat d'adaptar la justícia a l'Estat de les autonomies...

El president

Senyora diputada...

La Sra. Comas d'Argemir i Cendra

Per tant –ja acabo–, només dir que des de Catalunya hem tingut un lideratge molt important en aquest camp, que l'aprovació de l'Estatut d'autonomia consolida aquest lideratge, que la reforma de la justícia que es farà a nivell de l'Estat hi estem influïnt nosaltres també, des de Catalunya, amb les nostres propostes, i que, per tant, això també és una manera d'exercir la sobirania.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Gràcies. En nom del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, té la paraula l'il·lustre senyor Jordi Montanya.

El Sr. Montanya i Mías

Gràcies, president. Honorables consellers, il·lustres diputats i diputades..., i per defensar el posicionament, fixar posicionament i defensar les esmenes del meu Grup Parlamentari en aquest títol III, «Del poder judicial a Catalunya».

La diputada que m'ha precedit en la paraula, amb un discurs que reconec brillant, es sorprèn ella del posicionament del nostre Grup Parlamentari i de les esmenes que hem mantingut pel que fa a aquest títol. És que hi ha qüestions que són bàsiques i que ens diferencien. I jo entenc que li pugui sorprendre el nostre posicionament, però és que simplement i planerament és una visualització diferent del que volem per a la nostra societat, del que volem per a Catalunya, i del que volem per a la resta de l'Estat.

En definitiva, a partir d'aquí hi ha una qüestió que entenem que, abans d'entrar al fons, hem de posar de manifest. Des del nostre Grup Parlamentari apostem per la descentralització administrativa; ara bé, el nostre Grup Parlamentari rebutja, avui per avui, la desconcentració d'òrgans judicials. I aquesta és una premissa bàsica del nostre posicionament, bàsica. Nosaltres estem a favor, i ens sembla bé... Estic sense veu, em diuen? (*Remor de veus.*) És que, president, amb la poca que en tinc, només em falta que a sobre... Per tant, continuo la meua intervenció president. Gràcies.

Resumint lo que he dit fins ara, que he esgotat tan sols un minut... Ara sí, ara sí que em marca...

Repetim breument. Estem i apostem per la descentralització administrativa; rebutgem la desconcentració d'òrgans de l'Administració de justícia. Nosaltres entenem que el poder judicial correspon i és una competència exclusiva de l'Estat, i com a tal, i mentre la Constitució actual sigui la que és, nosaltres no ens mourem, tal com hem anat posant de manifest al llarg d'aquest debat..., el nostre posicionament.

La Constitució espanyola dedica un títol, el sisè, al poder judicial, el qual, excepcionalment, defineix així, com a «poder»; terminologia, aquesta, que fou debatuda en el seu moment, en el debat constitucional. I es va posar, en aquell moment, especial èmfasi a mantenir la singularitat d'aquest terme, precisament per subratllar el caràcter d'independència de la potestat jurisdiccional. Aquesta caracterització de la potestat judicial com a independent és reflex de la doctrina de la divisió de poders, i està íntimament vinculada a la definició, també, de l'article primer de la Constitució espanyola, pel qual Espanya es constitueix en un estat de dret.

I el punt de partida del nostre sistema judicial, dins de l'àmbit constitucional, el fixa l'article 149.1.5, atribuint a l'Estat la competència exclusiva sobre l'Administració de justícia, que, efectivament, posteriorment ha estat delimitat pel propi Tribunal Constitucional, en el sentit que la competència estatal no assoleix la totalitat de la matèria *Administración de justicia*. Evidentment que sí, i a l'efecte, si més no, d'atorgar virtualitat a les clàusules subrogatòries dels estatuts d'autonomia.

Però dit això, el nostre punt de partida, quin és? Ho hem fet palès. Defensem la unitat del poder judicial, de conformitat, simplement i planerament, amb l'esperit i amb l'hermenèutica que es desprèn del contingut de la Constitució espanyola. Per tant, qualsevol proposta d'òrgans perifèrics de naturalesa jurisdiccional fora d'aquesta estructura o fora d'aquest encaix resta abocada a la irregularitat –irregularitat– constitucional. I el mateix succeeix amb les propostes de repartiment territorial del poder judicial que vagin més enllà, no de la descentralització administrativa, com fèiem palès abans, sinó de la mera desconcentració d'òrgans. El poder judicial el componen un conjunt d'òrgans que funcionen cadascun d'ells de forma independent, únicament i exclusivament sotmesos a l'imperi de la Llei i aliè dins de l'exercici de la potestat jurisdiccional, a qualsevol interferència d'altres poders públics, siguin estatals, siguin autonòmics.

I en aquest context, i seguint dins del marc constitucional, l'article 122 de la Constitució espanyola estableix

que «la Llei orgànica del poder judicial determinarà» –imperatiu– «la constitució, el funcionament, el govern de jutjats i tribunals, l'estatut jurídic de jutges i magistrats i del personal al servei de l'Administració de justícia». Així mateix, també fixa l'estatut i el règim d'incompatibilitats dels membres del Consell General del Poder Judicial i les seves funcions.

Aquesta reserva a la Llei orgànica que conté l'article 122 de la Constitució té com a finalitat última garantir els principis caracteritzadors de la configuració de l'actual poder judicial establerts, ho repetim, en la Constitució amb un objectiu clar i determinat: protegir la imparcialitat i la independència del poder judicial.

D'altra banda, també ens hem de referir als principis constitucionals, en concret al principi d'unitat jurisdiccional, que és la base precisament de l'organització i del funcionament dels tribunals, principi que requereix, o millor dit, exigeix, una planta judicial i unes circumscripcions judicials homogènies en tot el territori estatal, la unitat del govern del poder judicial, que els jutges i magistrats de carrera formin un cos únic i que el Tribunal Suprem culmini la funció jurisdiccional de l'esmentada organització. I per assegurar aquesta unitat d'actuació, l'article 149.1.6 de la Constitució ha reservat a l'Estat la competència sobre la legislació processal.

Creiem, en definitiva, que aquest títol presenta seriosos dubtes de constitucionalitat, i que es repeteix el debat o el fons d'aquest, pel que fa –i entrant ja al propi articulat– a la creació del Consell de Justícia de Catalunya. És clar que la creació del Consell no és inconstitucional, és clar que no és contrari a la Constitució; ara bé, la creació d'aquest ens descentralitzat radica precisament en l'abast del seu contingut o en el contingut competencial que se li vulgui donar. Aquí és on nosaltres també trobem seriosos dubtes d'inconstitucionalitat. Així, per exemple, la reforma fa palesa que també coneixerà de les matèries sobre justícia que li atribueixi l'Estat. Per no citar l'article 104, la clàusula subrogatòria per la qual ens atribuïm unilateralment les facultats que atribueix la Llei orgànica al Consell General del Poder Judicial. Aquesta és una atribució unilateral on, des de l'Estatut d'autonomia, o des d'aquest projecte de reforma, es diu a l'Estat que ha de modificar una llei orgànica, i, a més a més, se li diu com l'ha de modificar.

Nosaltres entenem, i repetim –i sent benèvol– que, com a mínim, ens genera seriosos dubtes de constitucionalitat. I tot amb el benentès que no tenim cap inconvenient, al contrari, perquè es doti de competències els consells autonòmics; ara bé, sempre dins del marc..., o que aquests estiguin sotmesos al Consell General del Poder Judicial, ja que, en cas contrari, simplement i planerament, seria una flagrant fractura als principis d'unitat i jerarquització del govern judicial.

Així, el nostre Grup Parlamentari entén que el Consell de Justícia de Catalunya no pot estar fora del control i de l'àmbit del Consell General del Poder Judicial, mesura o matèria de gran transcendència i que afecta la garantia i salvaguarda dels drets i interessos fonamentals dels ciutadans de Catalunya –parlem, en definitiva, del tercer poder, d'un dels pilars de l'Estat de dret–, tot i que tenim i trobem punts de trobada i d'encontre en

aquest títol, punts de trobada, com la funció del Tribunal Superior de Justícia com a unificador de tot el dret civil propi de Catalunya, així com funcions cassacionals en matèria de dret estatal, tret, efectivament, de la competència reservada al Tribunal Suprem, d'unificació de doctrina. I, en definitiva, tampoc estem inventant res; aquesta situació es dona, i des de fa anys, a la jurisdicció civil, i crec, honestament, que amb resultats satisfactoris. Nosaltres estem per aprofundir en aquest sistema de descentralització, i no, repeteixo, pel de desconcentració.

També trobaríem punts d'encontre pel que fa a la justícia de pau i al seu impuls com a justícia de convivència civil, com a justícia consuetudinària, però en tot cas, sota el principi, ho repetim, d'unitat jurisdiccional, consagrat a la Constitució espanyola, que entenem que no es pot sotmetre a consideració. Entenem que, des de l'Estatut d'autonomia no podem modificar lleis orgàniques i no podem aprovar un estatut que vulneri principis essencials de la pròpia Constitució com són la de la unitat jurisdiccional.

Entenem que els òrgans jurisdiccionals actuen sotmesos a la Constitució espanyola, a la Llei orgànica del poder judicial i al conjunt de l'ordenament jurídic, i, en conseqüència, respectar la pròpia estructura judicial ha de ser un imperatiu, i tot sens perjudici de reforçar el caràcter autonòmic d'algun d'aquests òrgans judicials i potenciar les seves competències.

En aquesta línia, lògicament, i de conformitat amb les esmenes presentades, més de trenta-sis, rebutgem la figura d'un fiscal superior de Catalunya. El Ministeri Fiscal actua sota criteris d'unitat i de dependència, de dependència jeràrquica, sotmès a l'Estatut del Ministeri Fiscal. Per tant, la Fiscalia de Catalunya s'ha d'integrar, amb els mateixos principis, en l'organització de l'Estat. Repetim i deixem clar que el nostre marc de referència és sempre i en tot cas la Constitució espanyola en el seu títol VI, i la Llei orgànica del poder judicial, pel que fa a la regulació de l'Estatut de la justícia de Catalunya i la Llei de planta i demarcació judicial.

En conseqüència, la determinació dels òrgans judicials a Catalunya fora d'aquest àmbit jurídic, qualsevol referència que forci el marc legal, creiem que és inconstitucional, i, per tant, objecte del nostre rebuig. Ara bé, tal com ja hem manifestat, defensem aferrissadament que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya sigui la màxima instància judicial a Catalunya, sens perjudici de les competències del Tribunal Suprem en matèria d'unificació de doctrina, amb el recurs de modificació de doctrina, però ens oposem també aferrissadament a un consell de justícia al marge del Consejo General del Poder Judicial. Entenem que la Constitució espanyola ja preveu aquest organisme, i una altra cosa és que es pugui avançar, tal com hem dit a l'inici de la nostra intervenció, en la via de la descentralització efectiva d'algunes competències actuals del poder judicial, però no ens hi trobaran pel que fa a la desconcentració d'òrgans, que entenem que ara per ara, ho repetim, i dins del marc legal establert, és competència exclusiva de l'Estat i està regulada per llei orgànica, per la Llei orgànica del poder judicial.

Res més; moltes gràcies.

El president

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, l'il·lustre senyor Joan Ridao.

El Sr. Ridao i Martín

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, ja s'ha dit que és evident que el model territorial de l'Estat, l'estructura autonòmica, no s'ha impregnat –no s'ha impregnat– en el poder judicial, no? I, fins i tot, diria que la paradoxa més evident és que hi ha, a qualsevol territori, a qualsevol comunitat autònoma, un poder executiu, hi ha un poder legislatiu, aquest mateix Parlament, però evidentment no disposen, a diferència d'un estat federal, per exemple, d'un autèntic poder judicial, no? Per tant, aquest és un dels elements en què es nota també la debilitat del principi federal, no?

A més, la Constitució, de forma molt clara, en el seu títol VI, consagra un poder únic i, a més, un òrgan de poder propi, que sembla que és el gran cavall de batalla de la proposta que avui presentem amb aquest Dictamen, no?

A partir d'aquí, si constatem que la justícia és un autèntic residu centralista, no és d'estranyar que la Constitució s'hagi organitzat, diguem-ne, a partir de bases autènticament unitàries, no?, i això es nota clarament en el principi d'unitat jurisdiccional, en la remissió pràcticament de la regulació del poder a una llei orgànica, en la creació de cossos dits «nacionals» de jutges i magistrats, en la competència exclusiva també sobre l'Administració de justícia, en l'article 149.1.5 de la Constitució, no?

A més a més, si això no fos poc, la clàusula subrogatòria que estava continguda en l'article 18 de l'Estatut de l'any 1979, que hauria permès, si més no, amb una certa voluntat política, a la Generalitat assumir totes les facultats atribuïdes al Govern de l'Estat en aquest terreny, ha estat objecte de limitacions, d'interpretacions totalment reduccionistes, que han evitat el que hauria estat possible; és a dir, hauria estat possible un cert automatisme per deixar sense efecte les competències de l'Estat, que podien haver estat assumides perfectament entre l'Administració de la Generalitat i el Consell General del Poder Judicial.

Per això, precisament, l'elaboració d'aquest nou Estatut no podia negligir totes les energies necessàries per assolir una millor adaptació del poder judicial al nostre territori, i, de pas, empènyer també les Corts –empènyer també les Corts– a fer un idèntic esforç en la reforma de la Llei orgànica del poder judicial.

S'ha dit aquí que es modifica *de facto* la Llei orgànica. No és veritat. Era una opció possible i tècnicament discutible, que no és l'opció que finalment fa aquest projecte de dictamen; aquest projecte l'únic que conté és una disposició addicional per la qual incorpora un mandat genèric, un mandat recomanació, per tal que es pugui modificar aquesta Llei i acompanyar precisament el text d'aquest Dictamen amb l'articulat d'una iniciativa legislativa de reforma de la Llei orgànica de l'any 1985.

L'article 87.2 de la Constitució deixa molt clar que aquest Parlament té iniciativa legislativa davant de les Corts Generals. A mi, m'ha semblat sentir, en aquest

cas al ponent diputat del Partit Popular, que negava aquesta possibilitat que aquest Parlament pugui aprovar una modificació d'aquesta Llei orgànica. Per tant, quan deia el diputat del Partit Popular que hi veia punts d'encontre, a mi, m'ha semblat, més aviat, que hi veia punts en contra, que és molt diferent de la proposta que fem, perquè, francament, si no comparteix aquest extrem és que no respecta en aquest punt la iniciativa legislativa que la mateixa Constitució preveu per als parlaments autonòmics.

I, per tant, la iniciativa que avui aprovarem anirà acompanyada, anirà aparellada..., d'una iniciativa també de reforma en profunditat de la Llei orgànica del poder judicial, perquè la primacia absoluta d'aquesta Llei, doncs, creiem que no és l'única solució. Per tant, creiem que l'Estatut ha d'estar per sobre i la Llei orgànica s'ha d'adequar també al marc autonòmic.

Per tant, del que es tracta, doncs, és de fer un estatut particularment resistent, immune, es podria dir, a normes com la Llei orgànica, a normes com els reglaments orgànics del personal al servei de l'Administració de justícia, que han esdevingut..., fins i tot, doncs, normes que tenen un caràcter molt inferior no només a les lleis ordinàries, sinó, per descomptat, a aquest mateix Estatut, i, per tant, des d'aquest punt de vista, doncs, modificar una situació que no deixa de ser francament anòmala, no?

Així, doncs, el contingut d'aquest títol, que passa bàsicament, primer, per reforçar les competències de la Generalitat, planteja de forma clara que allò que el Tribunal Constitucional ha denominat «l'Administració de l'Administració de justícia» –que, per cert, no és una matèria que segons el mateix Tribunal formi part del nucli essencial de la competència exclusiva de l'article 149.1.5 de la Constitució a favor de l'Estat– sigui en plenitud una competència de la Generalitat. Per tant, que la competència que ha de fer possible el control ple de l'oficina judicial estigui en mans de la Generalitat.

I, tot i el joc de la competència estatal i les reserves de llei orgànica que hi ha a la Constitució, jo crec que és possible –i aquesta és, en definitiva, la proposta que avui presentem– de construir una regulació que té dues cares, si m'ho permeten: una cara, un vessant, de menor abast, de menor profunditat, en allò que afecta el govern del poder judicial i, per descomptat, també, del Tribunal Superior de Justícia, i una altra, diríem, molt més potent pel que fa als mitjans personals i materials al servei de l'Administració de justícia.

Amb tot, en allò que afecta el Govern del poder judicial i del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya –respectant l'habilitació que ens haurà de conferir la futura reforma de la Llei orgànica quan aquest Parlament la plantegi davant de les Corts Generals, o quan abans, a iniciativa del mateix Govern del PSOE, en aquests moments, es pugui aprovar una modificació en una línia similar–, doncs, nosaltres preveiem la regulació de les seves funcions en aspectes específics, propis del dret de Catalunya, de l'organització jurídica catalana, però, alhora, també, fent efectiva la previsió continguda en l'article 152.1 de la Constitució per tal que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya culmini l'organització judicial dins de l'àmbit territorial de Catalunya. És

a dir, configurar el Tribunal Superior com allò que ja estava previst fa un quart de segle, és a dir, com el màxim intèrpret del dret propi i amb funcions de cassació, fins i tot en matèria de dret estatal.

Amb relació, precisament, al Tribunal Superior, també l'Estatut preveurà –i la modificació de la Llei orgànica ho haurà de convalidar– que els seus membres siguin designats pel Consell General del Poder Judicial, però a proposta del Consell de Justícia de Catalunya, i que les competències que s'hi prevegin no tinguin, en cap cas, vull dir, també, una voluntat exhaustiva. És a dir, hem intentat evitar la petrificació al màxim i, evidentment, també, respectar la reserva de llei orgànica continguda a la Constitució.

Es crea, s'ha dit abans, la figura del fiscal superior de Catalunya, que també requerirà una altra habilitació legal en la modificació de la Llei de l'estatut del ministeri públic, però entenem que la dependència jeràrquica, orgànica, en aquest cas del ministeri públic del Govern, en aquest cas de l'executiu espanyol, no impedeix una intervenció, també, si la Generalitat és Estat, del Govern de Catalunya. Per tant, en aquest punt, el que preveu la Proposta de reforma és que en la designació d'aquest fiscal superior hi intervingui, a través del dret de proposta també, el Govern de la Generalitat.

Pel que fa pròpiament al govern del poder judicial, novament prèvia habilitació de la Llei orgànica del poder judicial a reformar, l'opció en aquest cas que fa el Dictamen de la Ponència és crear un consell de justícia de Catalunya que actuï per desconcentració del Consell General del Poder Judicial en lloc de reforçar les atribucions o el paper de la Sala de Govern del Tribunal Superior. I vull recordar en aquest punt que el *Libro blanco de la justicia*, fet, per cert, en l'època de govern del Partit Popular, ja plantejava aquestes dues opcions com a possibles. Per tant, l'únic que fem jo no diria que és un exercici d'avantguardisme accelerat; jo crec que el que fem és, probablement amb molt de retard, adequar també l'òrgan de govern de la justícia a l'estructura territorial descentralitzada de l'Estat. Per tant, això no ha d'escandalitzar ningú, i, a més, ho fem amb l'única limitació que suposen les funcions pròpies i indelegables del Tribunal Superior de Justícia, i, a més a més, amb el règim de recursos, que, evidentment, s'han de substanciar davant del mateix Consell del Poder Judicial, en matèria sobretot de l'Estatut del personal de jutges i magistrats, i entenem que aquí sí que hi ha una reserva de llei orgànica, perquè hi ha un dret fonamental, no?

Finalment, pel que fa a la gestió de mitjans materials i personals, amb la sola limitació de la reserva constitucional de llei orgànica relativa a l'Estatut del personal, que citava ara fa un instant, el Dictamen el que preveu és que totes les competències en aquesta matèria puguin correspondre a la Generalitat, de manera que tot el personal no jurisdiccional i tots els cossos de funcionaris judicials quedin adscrits a la Generalitat, prèvia modificació també de la Llei orgànica. No és normal que l'esforç material, econòmic, que fa la Generalitat no es vegi compensat amb la capacitat, amb la potestat, de controlar el funcionament, jo diria que tan prosaica, d'una oficina judicial. Determinar el règim horari, determinar el règim sancionador, no entenem per què ha de dependre únicament, això, del Ministeri i del Consell General del Po-

der Judicial, a sis-cents quilòmetres d'aquí, més que no pas del Consell de Justícia, que avui ens acompanya i que coneix molt bé, molt millor, fins i tot, la interioritat del funcionament de l'Administració de justícia a Catalunya. Per tant, el que es preveu és una interiorització del personal al servei de l'Administració de justícia. Per cert, en una línia que també apuntava el *Libro blanco*, fet durant l'etapa de govern del Partit Popular.

I, finalment, en matèria de mitjans materials, a més de declarar l'exclusivitat de la competència de la Generalitat, es regulen aspectes com la gestió dels comptes i consignacions judicials. Ja em diran si no és normal que el titular del compte en què s'ingressen els pagaments, les condemes, doncs..., pugui dependre del Govern de la Generalitat, o, per exemple, que els serveis comuns de les oficines judicials, el servei de notificacions, depenguin també del Departament de Justícia de la Generalitat. És a dir, em fa l'efecte que negar aquesta possibilitat és fer un flac favor no només a l'autogovern, sinó al funcionament eficient i regular de la mateixa Administració de justícia.

Es proposa, doncs, per tant –i amb això acabo, senyor president–, l'increment de les competències gestores de la Generalitat en l'àmbit de l'Administració de justícia, amb una concreció de l'assumpció, via estatutària, del conjunt de funcions de l'oficina judicial, un òrgan que entenem que és fonamental per millorar l'eficiència de l'Administració de justícia. I, per tant, corregim de pas, si m'ho permeten, també, una situació que considerem anòmala, com l'actual, caracteritzada per, com deia abans, una gran inversió econòmica per part de la Generalitat, que, en canvi, no té cap poder decisor. Aquesta asimetria és el que avui pretenem trencar, amb una proposta que, a més, s'adequa a la Constitució i que, francament, jo crec que és molt positiva.

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

En nom del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, té la paraula l'honorable senyor Josep Maria Vallès.

El Sr. Vallès i Casadevall

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, vull començar agraïnt al Grup Parlamentari que m'hagi proposat per intervenir en aquesta fase de la tramitació del projecte estatutari com a diputat. Ho interpreto com un recordatori de la feina que vam fer un grup de diputats i diputades en la legislatura anterior en la Comissió per a l'Aprofundiment de l'Autogovern, que, si bé no és un precedent de transcendència històrica, com altres precedents que s'han esmentat des d'aquesta tribuna, va ser un indicador, va ser un senyal, que ja era hora d'encarar la revisió de les normes de l'autogovern, de les normes bàsiques de l'autogovern de Catalunya.

Quina és la posició del nostre Grup respecte d'aquest títol III del projecte estatutari? I, què diu, aquest títol III? La posició nostra, com vostès saben, és favorable, i és una posició que parteix d'una premissa, que persegueix un objectiu i que dibuixa i respon a un model definit d'Administració de justícia.

La premissa en primer lloc. La premissa és que una bona administració de justícia, com he tingut ocasió d'afirmar en altres ocasions, és la infraestructura invisible, però indispensable, de tota societat que vulgui progressar socialment i econòmicament. Si aquesta infraestructura no funciona, o funciona de manera deficient, el progrés social i econòmic en quedarà, en queda, molt perjudicat. Potser no serà visible la influència d'aquest factor, però influirà de manera decisiva sobre la cohesió social, sobre la tranquil·litat pública, sobre la seguretat econòmica. I aquesta és la premissa que inspira la posició del nostre Grup respecte d'aquest títol III.

Amb quin objectiu? L'objectiu d'aquest títol III, des del nostre punt de vista, és facilitar que la societat catalana compti amb un servei públic de l'Administració de justícia que sigui eficient, que sigui diligent, accessible i intel·ligible. Que sigui eficient, és a dir, que compti amb els recursos que necessita, però que els administri de manera adequada. Que sigui diligent, és a dir, que respongui amb rapidesa a situacions de conflicte que posen en risc els interessos i els drets dels ciutadans. Que sigui accessible, és a dir, que sigui d'accés fàcil des del punt de vista físic, territorial, però també des del punt de vista de la utilització de les noves tecnologies de la comunicació i la informació, que estan molt endarrerides en el nostre servei públic. Que sigui intel·ligible, que parli un idioma intel·ligible, entenedor per als ciutadans i les ciutadanes del país. I quan dic un idioma em refereixo, certament, al català, i tenim, com ja s'ha esmentat aquí, la informació recent del Consell d'Europa, on es posa de manifest que l'avenç del català a la nostra societat i a les nostres administracions no s'ha produït a l'Administració de justícia, però també a l'ús d'un llenguatge entenedor des del punt de vista estilístic i, si m'ho permeten, de la terminologia, que de vegades sembla més pensada per mantenir un cert aire de misteri que no pas per fer-se entendre per part de la ciutadania, en nom de la qual la justícia s'administra. Això hauria de ser, pensem, l'Administració de justícia a Catalunya.

I, avui dia, malgrat la bona disposició o, més ben dit, tot i la bona disposició i dedicació de gran part del seu personal, no ho és –no ho és–, ho hem de reconèixer, l'Administració de justícia que tenim, perquè pateix de defectes estructurals, organitzatius, funcionals, i no dóna el resultat que hauria de donar. Corregir aquests defectes és l'objectiu d'aquest títol III, i això és possible amb el model que es defineix a partir de les previsions d'aquest títol III.

És un títol que posa les bases d'una administració de justícia per al segle XXI, una justícia gestionada, com s'ha dit també, des de la proximitat. Una administració de l'Administració de justícia, si acceptem aquesta perifrasi del Tribunal Constitucional, en la qual les decisions organitzatives, no les decisions que prenen els jutges en el moment d'ordenar el procés, de dictar una sentència o demanar que aquesta Sentència s'executi, sinó que les decisions organitzatives funcionals són preses per o amb la intervenció de la Generalitat de Catalunya, que és directament coresponsable d'aquest servei en el nostre territori.

Aquesta és la inspiració, em sembla, dels catorze articles del títol III, aquests articles que regulen, com ja s'ha dit, el paper del Tribunal Superior de Justícia, del Consell de

Justícia i les seves funcions; els requisits del coneixement de la llengua i del dret propi de Catalunya; la gestió del personal de suport, llevat de la Magistratura i la Fiscalia; la gestió dels recursos econòmics que s'obtenen per l'activitat de l'Administració de justícia; la plenitud de l'aplicació de la clàusula subrogatòria, etcètera.

No m'estendré en l'anàlisi d'aquests articles. Puc dir amb satisfacció que aquest títol compta amb el suport de quatre grups de la cambra que l'han subscrit sense cap esmena, i, d'això, me'n congratulo particularment pel que significa de coincidència en un diagnòstic i de coincidència en la fórmula que recomana.

En aquesta definició del model no ens hem apartat del bloc constitucional. S'aparta, certament, de la Llei orgànica del poder judicial i d'altres lleis estatals que regula l'Administració de justícia, però no del bloc constitucional. Atenent el Dictamen del Consultiu, que així ho ha vist, es preveu una remissió a la normativa aplicable en cada cas i s'incorpora una disposició addicional novena que determina el moment d'eficàcia d'aquestes disposicions.

El Consultiu ens ha indicat que amb aquesta precisió el text del títol III encaixa dins de la Constitució perquè respecta la unitat i la independència del poder judicial, que són principis inatacables en un estat social i democràtic de dret.

El que sí que fa aquest títol III –i s'ha dit també aquí ara fa un minut– és activar el potencial constitucional que el poder judicial i les seves successives reformes han anat laminant, han anat escapçant, han anat reduint.

En resum, el Grup que tinc l'honor de representar li sembla que el model projectat en aquest títol III supera les deficiències de la situació actual sense posar en qüestió cap element constitucional. Això sí, i cal remarcar-ho, obliga el nostre Grup i obliga tots els grups que donen suport a aquest text a promoure activament les reformes de les lleis estatals sobre la matèria. Algunes d'aquestes iniciatives legislatives han començat ja el seu recorregut en l'àmbit estatal, altres encara no l'han iniciat, algunes han de sorgir d'aquest mateix Parlament. I jo voldria aprofitar aquesta intervenció per recordar als grups que donen suport al projecte d'Estatut, i a aquest títol en particular, que ens hem de mantenir molt atents en aquesta circumstància.

Tots som perfectament conscients de les dificultats que trobarem per fer avançar aquestes reformes i per fer-ho en el moment oportú, que és ara mateix. Per això i per la dificultat que comporta, ens toca, des d'avui, en paral·lel a la tramitació del projecte d'Estatut, posar en marxa iniciatives legislatives adequades en el Parlament de Catalunya i en el Parlament espanyol, sigui en forma de proposició de llei, sigui en forma d'esmenes a projectes de llei. Això no serà fàcil, no ens hem d'enganyar. En aquesta matèria es jugarà una gran batalla corporativa, una gran batalla ideològica i política de gran abast que sovint s'empararà en criteris tècnics. Però del resultat d'aquesta batalla en dependrà la possibilitat de portar a la realitat el model d'Administració de justícia que inclou el projecte d'Estatut: un model de justícia independent i imparcial, com declara la Constitució, però, a més, un model de justícia eficient, dili-

gent, accessible, intel·ligible, que els ciutadans i ciutadanes reclamen perquè el necessiten per defensar els seus interessos, per protegir els seus drets.

En conclusió, senyores diputades, senyors diputats, fem nostre el text del Dictamen perquè el considerem una condició necessària, encara que no suficient, per dotar-nos d'aquella infraestructura invisible de què parlava en iniciar la meua intervenció: una infraestructura invisible però potent per assegurar la cohesió social i el progrés econòmic del país, o si algú prefereix una metàfora menys materialista, per poder comptar amb una administració de justícia que actuï eficientment com a sistema nerviós de l'Estat democràtic de dret, un sistema nerviós que sigui capaç de registrar, de vegades per mecanismes que produeixen dolor, els canvis de l'entorn, els conflictes de l'entorn, però que també sigui capaç de reaccionar amb diligència en defensa de l'organisme social, és a dir, ho repeteixo i hi insisteixo, en defensa dels drets dels ciutadans i de les ciutadanes als quals la Constitució garanteix una tutela judicial efectiva.

Això és el que esperem tots de l'Administració de justícia a Catalunya, seguint el model de gestió i organització que preveu el projecte d'Estatut, un model, ho repeteixo, plenament constitucional, extensible a qualsevol comunitat autònoma que el desitgi i que no trenca –no trenca– ni amb la unitat ni amb la independència de la funció jurisdiccional.

Per tot això, senyores diputades i senyors diputats, donem suport al projecte de títol III dictaminat per la Ponència.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Té la paraula, seguidament, en nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, l'honorable senyora Núria de Gispert.

La Sra. de Gispert i Català

Molt honorable president del Parlament, molt honorable president de la Generalitat, membres del Govern, diputades, diputats del Parlament de Catalunya, em dispenso a fer el posicionament de Convergència i Unió respecte al títol III del projecte d'Estatut, referent al poder judicial.

El contingut d'aquest títol, la seva presència en el text estatutari i la seva regulació específica al projecte d'Estatut de Catalunya té aspectes simbòlics. Té aspectes simbòlics per la transcendència que representa, que dona, el fet de tenir un títol independent, i té també aspectes substancials pel que fa a l'estructura autonòmica de l'Estat.

D'altra banda, el seu contingut material omple amb suficiència les expectatives de Convergència i Unió en aquesta matèria. La regulació establerta permet avançar, com deia un dels informes de l'Institut d'Estudis Autonòmics, en l'adaptació de l'Administració de justícia a l'estructura de l'Estat autonòmic, i permet apropar la justícia als ciutadans i millorar-la, precisament, per aquesta proximitat.

Però anem a fer una mica d'història: hi ha una important coincidència doctrinal, i també en l'àmbit judicial, sobre la inadaptació de l'Administració de justícia a l'àmbit autonòmic. Les insuficiències del sistema normatiu autonòmic de l'Administració de justícia a Catalunya deriven en gran part del fet que la Llei orgànica del poder judicial ha constituït un element constant d'interferència en el marc constitucional i estatutari, des de 1985, data de la primera Llei orgànica, fins avui.

També cal dir que la interpretació majoritària de què han estat objecte les previsions contingudes a l'Estatut d'autonomia de Catalunya de 1979, l'Estatut vigent, i a la Constitució espanyola fan sostenir que l'estructura autonòmica de l'Estat no ha estat un factor prou considerat a l'hora d'organitzar el poder judicial.

L'Estatut vigent disposava, certament, d'un bon marge de maniobra, però aquest ha estat condicionat per diferents elements. D'una banda, la independència judicial, la previsió que el poder judicial és únic i compta amb un òrgan de govern propi, i, de l'altra, l'escassa o quasi nul·la voluntat política a nivell dels diferents governs de l'Estat, traslladada, aquesta voluntat política, primer, en la tardança a elaborar la primera Llei orgànica del poder judicial, que va ser l'any 1985, segon en els seus continguts concrets, i, tercer, en el de les seves posteriors reformes. Només la del 94 va elevar un xic les competències que l'Estatut d'autonomia ens atorgava.

L'Estatut d'autonomia de Catalunya va establir la clàusula subrogatòria, que té un contingut purament residual. Amb ella el que es va intentar va ser tractar de conciliar dues realitats: d'una banda, el principi en virtut del qual totes les facultats que les lleis orgàniques reconeguessin al Govern de l'Estat havien de correspondre a la Generalitat de Catalunya, i, d'una altra, el desconeixement del sistema judicial que la Llei orgànica del poder judicial i la Llei de planta i demarcació anaven a implantar.

Els preceptes estatutaris van ser objecte d'una interpretació fortament restrictiva, i la Llei orgànica del poder judicial va entrar diverses tècniques per tal de convertir la clàusula subrogatòria en una clàusula debilitada. Així mateix, el Tribunal Constitucional va acceptar aquesta tècnica de debilitament de la clàusula subrogatòria, però almenys va elevar un xic el sostre competencial, tan rebaixat per la llei.

En la pràctica aquesta interpretació restrictiva ens ha portat a vint-i-sis anys de retrocés en aquesta matèria, i la responsabilitat recau especialment en els diferents governs de l'Estat, primer i especialment en el PSOE, gran impulsor del projecte de llei de 1985, i més tard en el Partit Popular, impulsor també de la darrera reforma de la Llei orgànica del poder judicial.

Amb la reforma prevista en el projecte estatutari avui del que es tracta és que les previsions establertes en aquest projecte siguin resistents, siguin resistents a normes que han retallat fins ara enormement les competències autonòmiques, com ara la Llei orgànica del poder judicial, o la Llei de planta i demarcació, o l'Estatut orgànic del Ministeri Fiscal, o també els reglaments orgànics del personal al servei de l'Administració de justícia.

Per tant, el projecte d'Estatut, en el seu títol III, el que fa és adaptar orgànicament i funcionalment els diversos àmbits de la justícia que són rellevants per a l'autogovern de Catalunya.

D'una banda, reforça les competències ja assumides per la Generalitat en matèria de mitjans materials i personals, que no formen part del nucli essencial. Vull recordar que entre la tardança en l'aprovació de la Llei orgànica de 1995, els recursos d'inconstitucionalitat interposats per la Generalitat de Catalunya contra aquesta Llei i la Llei de planta, vam trigar cinc anys a tenir la sentència del Tribunal Constitucional i va ser a l'any 90 l'any en el qual es van fer les primeres transferències amb mitjans materials; les segones, l'any 1996. Per tant, allò que deia abans dels vint-i-sis anys de retrocés, doncs, tenen molt a veure amb aquests aspectes que he explicat.

Com he dit, el Projecte d'Estatut reforça les competències ja assumides per la Generalitat, les fa resistents i les reforça en matèria de mitjans materials i personals, que no formen part del nucli essencial, allò que s'ha estat dient «administració de l'Administració de Justícia» i que va ser el nucli central de la sentència del Tribunal Constitucional 56 de l'any 1990, és a dir, totes les facultats de gestió que no corresponguin al Consell General del Poder Judicial i que exerceix el Govern de l'Estat..., i que s'estengui en aquesta matèria també l'exercici de la potestat normativa. Totes aquestes facultats de gestió i la potestat normativa passen a mans de la Generalitat de Catalunya.

Una fórmula com aquesta permetrà anar cap a un règim de distribució general de funcions entre el Consell General del Poder Judicial i la Generalitat, i limitarà el paper de l'Administració central a intervencions de caràcter residual.

Es dona resposta a temes pendents i molt importants: el coneixement de la llengua i el dret per part de jutges i fiscals com a requisit, no com a mèrit, com a requisit d'accés en els corresponents concursos de trasllats; la participació efectiva de la Generalitat en els concursos i oposicions; la competència legislativa sobre el personal no judicial, inclosos els secretaris judicials, i la creació, per llei del Parlament de Catalunya, dels cossos de funcionaris, i acabar d'una vegada per sempre amb l'anacrònic caràcter de cossos nacionals.

D'altra banda, el projecte reforça les funcions d'unificació de doctrina i cassacionals del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. Eleva, en molt, en aquest sentit, el sostre d'autogovern. El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya serà l'última instància judicial, propicia la descentralització del govern del poder judicial i crea un consell de justícia desconcentrat, amb facultats pròpies i delegades en tot allò que afecti la justícia a Catalunya.

El president del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya és el representant del poder judicial a Catalunya, i es crea la figura del fiscal superior de Catalunya, també amb funcions pròpies i delegades.

I pel que fa a la planta i demarcació judicial, és a dir les facultats per crear nous òrgans judicials a Catalunya, es regula una fórmula més intensa i resistent, més inten-

sa i resistent per a les competències de la Generalitat, i s'amplia mitjançant els mecanismes establerts a la Disposició addicional tercera, article 150.2 de la Constitució espanyola, i possibilita l'assumpció d'aquestes competències via transferència de l'Estat.

Aquesta regulació pretén un doble objectiu: harmonitzar l'Administració de justícia amb les aspiracions d'autogovern de Catalunya i millorar l'eficàcia i l'eficiència del servei de la justícia, dins del respecte als principis constitucionals que regeixen el poder judicial, i molt especialment els d'unitat, exclusivitat i independència.

És necessari, per tal que aquest contingut sigui una realitat, que es modifiquin en paral·lel les corresponents lleis orgàniques. I és en aquest sentit que es recorda la seva necessària reforma en la disposició addicional novena d'aquest projecte. També cal recordar que les propostes de reforma d'aquestes lleis ja estan elaborades, ja les tenim tots els grups parlamentaris, i estan a punt de ser presentades en aquesta cambra en forma de proposicions de llei a traslladar al Congrés dels Diputats. Però també cal destacar, ara i en aquest moment, que el Govern de l'Estat, a través del Ministeri de Justícia, ha impulsat sengles avantprojectes de llei on retoca, de passada, alguns aspectes nuclears de la reforma estatutària, però simplement els retoca, cosa que ens obliga, almenys des del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, a estar molt amatents a la seva tramitació quan arribin al Congrés. Aquestes propostes, les del Ministeri de Justícia, no responen a les necessitats de la justícia a Catalunya i tampoc els seus continguts s'adiuen al que hem defensat a la Ponència. Ho torno a repetir: només retoquen. El text del títol III del projecte d'Estatut és complet; el de les reformes del Govern de l'Estat és simplement un retoc.

Finalment, dir que ens sentim satisfets per la regulació assolida en aquesta matèria, pels seus continguts, pel gruix de la regulació que conté i per la transcendència que dóna al fet que el poder judicial i a l'Administració de justícia a Catalunya se'ls dediqui en el text estatutari un títol complet i independent.

Ara fa vint-i-sis anys que es va aprovar l'Estatut d'autonomia del 79; les expectatives en matèria de justícia a l'Estatut del 79 eren molt més àmplies de les que en la realitat, durant aquests vint-i-sis anys, hem aconseguit. Els problemes, d'on van venir? Els problemes van venir, primer, de la tardança a desenvolupar i a impulsar la primera Llei orgànica de 1985; el segon problema, i molt important, de la manca de voluntat política del Govern d'aleshores, del Govern de l'Estat, del Govern del PSOE. La Llei del 85 va retallar enormement aquestes competències, aquestes possibilitats que tenia la Generalitat per tenir aquestes competències. Les reformes posteriors també l'han retallada, a excepció una mica de la del 94, però la del 2000 va tornar a ser un retall important.

Per tant, és bo i és satisfactori que la major part dels grups d'aquesta cambra haguem arribat, al final de l'elaboració d'aquest títol III, a un ampli consens, a un ampli acord, però no s'acaba aquí. Aquesta és una primera fase. I, per tant, cal que les reformes posteriors siguin traslladades a Madrid amb el mateix consens, i, especialment, potser seria bo que els projectes impul-

sats fins avui pel ministre de Justícia esperin un temps sobre la taula abans de portar-los al Congrés de Diputats. No oblidin que és un simple retoc i nosaltres aquí no estem només per a retocs.

Moltes gràcies.

El president

Perdó, rèpliques, senyora Comas?

La Sra. Comas d'Argemir i Cendra

Gràcies, senyor president. Bé, només volia destacar un aspecte que, per altra banda, també ha sigut assenyalat per altres diputats que m'han precedit, que és que aquest títol del Dictamen arriba a votació en el Ple amb un acord de quatre grups parlamentaris, de manera que no hi han esmenes que votem d'aquests quatre grups parlamentaris, només hi haurà les esmenes del Partit Popular. I, en tot cas, s'ha posat de manifest, també, a les diferents intervencions, com els quatre grups que estem avalant aquesta part del Dictamen partim del convenciment que allò que planteja aquesta part del Dictamen es mou en el marc constitucional, i no només perquè partim d'un convenciment com a diputats o diputades, sinó perquè, d'alguna manera, aquesta va ser l'anàlisi de l'Institut d'Estudis Autònomic i també el Dictamen del Consell Consultiu, i aquí d'una manera molt clara.

En canvi, l'argument del Partit Popular ha sigut, justament, el contrari d'aquest. Jo el que volia assenyalar, en aquest sentit, és tornar a recordar com el *Libro blanco de la justicia*, que es va fer l'any 97 i va ser fet pel mateix Consejo General del Poder Judicial. En aquell moment governava el Partit Popular a l'Estat espanyol i presidia el Consell una persona com Javier Delgado, que els que són del marc jurídic sabran, en tot cas, quins són els seus plantejaments... En aquell moment el Consejo, precisament, valorava la conveniència de descentralitzar el mateix òrgan de govern de la justícia, el mateix Consejo. I és possible, i això és el que volia dir, que l'actual Consejo General del Poder Judicial, amb la composició que té, declari, una part dels seus membres declarin, pensin, que és inconstitucional aquesta possibilitat de reforma, que el mateix Consejo, hi insisteixo, havia recomanat fa uns anys, per l'actual composició d'aquest Consejo.

Per tant, en tot cas, jo volia assenyalar les pròpies contradiccions del Partit Popular, o no contradiccions. Parleixen d'una concepció absolutament centralista de l'Estat, que en tot cas projecten en l'àmbit de la justícia. I nosaltres insistim –però no hi insistim nosaltres, sinó també els que, d'una manera especialitzada, han dictaminat sobre la constitucionalitat d'aquest títol– que no és incompatible en absolut la desconcentració de funcions del poder judicial i, a més a més, la necessitat de regular la col·laboració dels consells de justícia autònomic amb el Consell General del Poder Judicial, amb el Consejo General, perquè, en definitiva, aquests consells de justícia, el nostre Consell de Justícia és, de fet, un òrgan d'aquest Consejo General concretat en el nostre àmbit autònic, i això no trenca la unitat.

Que ens agradaria una altra cosa? Això ja és una altra qüestió, però des del marc constitucional això és impe-

cable. I, en tot cas, doncs, efectivament, hem d'estar molt amatents a veure com el que hem defensat, el que votarem en aquest Parlament, es correspon també amb la reforma de la Llei orgànica que s'està plantejant en aquests moments en el Ministeri de Justícia. Hem d'intentar, lògicament, que els dos projectes, com deia abans, convergeixin en una única filosofia, però també en una mateixa concreció des del punt de vista legal d'allò que la Llei orgànica reformi, perquè, evidentment, nosaltres, des de Catalunya, estem dient, estem d'alguna manera, abans ho assenyalava també..., no som subjectes passius de la voluntat de l'Estat, estem també negociant amb l'Estat aquesta reforma, i no només negociant-la, sinó intentant influir-hi i, per tant, liderant-la també.

Moltes gràcies.

El president

El senyor Montanya té la paraula.

El Sr. Montanya i Mías

Sí, gràcies, president, i molt breument. Miri, il·lustre diputada, nosaltres, els criteris del Consell General del Poder Judicial no els podem sotmetre segons la seua composició, ens agradi o ens agradi. Els criteris són uns i són únics, i sotmetre'ls a la nostra consideració depenent de qui els forma i d'on vénen o deixen de vindre, doncs, creiem, seriosament, que aquest no és un plantejament seriós ni el que toca. I li dic respectuosament, amb el màxim de respecte i consideració.

És clar, a partir d'allí, doncs..., escolti'm, amb la seua rèplica posa de manifest que, és clar, tot això que estem intentant aprovar, i que possiblement s'aprovarà o no demà, depèn que es modifiqui la Llei orgànica del poder judicial. Miri, escolti, elaborar un títol d'un estatut depenent de si l'Estat modifica, i en quin sentit modifica i com modifica una llei orgànica, doncs, nosaltres tampoc, honradament, no hi podem donar suport, perquè, escolti, això és fer la casa per la teulada. Així de clar!

Escolti, anem primer a modificar la Llei orgànica del poder judicial, que aquesta Llei orgànica del poder judicial permeti una efectiva desconcentració d'òrgans, per exemple, fins i tot una descentralitat efectiva, i llavors, escolti, fem la feina a casa nostra. Però és que nosaltres els estem dient a casa dels altres quina feina han de fer i com l'han de fer, i després, sobre la base d'allò, farem o deixarem de fer. No, nosaltres primer fem aquí i després els diem: «I, escolti'm, com que nosaltres hem fet aquesta feina o aquesta tasca aquí, al nostre Parlament, ara vostès han de modificar aquesta sèrie de lleis i, a més, ho han de modificar en aquest sentit.» Home, escolti'm...

Doncs, nosaltres entenem, sincerament, que no és aquest el debat i que no és aquest, doncs, un títol que ha de merèixer..., o que ha de ser aprovat en aquest Parlament, tot i que repetim –ho repetim– que apostem per la desconcentració, però, efectivament, no per la desconcentració d'òrgans. Nosaltres volem....

I, és clar, i al fil de la intervenció del conseller Vallès, escolti, honorable conseller, és que nosaltres fil per ran-

da hem seguit atentament la seva intervenció i la subscrivim pràcticament en un noranta per cent –en un noranta per cent. Estem efectivament per una justícia eficient, diligent, accessible, intel·ligible, com ha dit vostè i com ha fet palès. I ha posat de manifest: «Per una bona i millor Administració de justícia, pel progrés social i econòmic.» És clar que sí que hi estem.

I apostem també per una justícia de proximitat, que no és com s'ha dit, amb paraules del diputat d'Esquerra Republicana: «És que, d'aquí a allà, hi ha sis-cents quilòmetres.» Escolti, els quilòmetres també hi són des del Jutjat de la Seu, del Jutjat de Tremp, del que no hi ha a Sort, del que no hi ha al Pont de Suert, etcètera. Vull dir que quan parlem de justícia de proximitat, també parlem d'altres coses que potser ara no entren en el debat..., però és el del dur centralisme amb què s'expressa aquest Govern tripartit. No cal fer sis-cents quilòmetres per anar a Madrid. Escolti'm, si es donen un tomb per Catalunya veuran que la justícia de proximitat és una ficció. A partir d'allà, escolti, tampoc es pot posar en dubte que des del nostre Grup Parlamentari, doncs, se'ns digui que nosaltres posem en dubte la potestat legislativa d'aquest Parlament.

Senyor Ridao, és que el debat no és sobre el poder legislatiu, és sobre el poder judicial, i, per tant, estem parlant aquí del que estem parlant, i, per tant, no podem barrejar una cosa amb l'altra. A partir d'aquí, escolti, nosaltres agafem l'article 104, agafem la clàusula subrogatòria i entenem que pel contingut i pel que vol ser aquesta clàusula subrogatòria no hi podem donar suport.

I el senyor Ridao s'escandalitzava, o deia que l'escandalitzava que nosaltres no poguéssim donar suport a aquest títol. Escolti, senyor Ridao, no s'escandalitzi perquè hi hagi grups parlamentaris que pensen diferent de vostè, i que aposten per un model de societat diferent. Això ho ha de començar a entendre que funcioni així, en democràcia, i que, per tant, nosaltres tenim tot el dret a expressar i a defensar el model de societat que volem i el model de poder judicial que volem i desitgem per al nostre país.

Gràcies.

El president

Senyor Vallès, pot intervenir per a la rèplica.

El Sr. Vallès i Casadevall

Nosaltres no podem donar suport a les esmenes del Grup Popular. El text del projecte, des del nostre punt de vista, no contradiu la Constitució. No contradiu la Constitució i així ho abona gran part de la doctrina de la mateixa jurisprudència el Tribunal Constitucional i el Dictamen del Consell Consultiu a què ens hem referit. El text que proposem no és inconstitucional, m'atreuaria a dir que, al contrari, el que el text fa és explorar, activar tot el potencial que ja contenia la Constitució de 1978 i l'Estatut de 1979, potenciar el que va ser esterilitzat per lleis posteriors.

És constitucional perquè res d'aquest projecte, del nostre projecte, afecta ni la unitat, ni la independència del

poder judicial. Perquè convé recordar, diguem-ho amb claredat, que els tribunals que actuen a Catalunya i que actuaran a Catalunya, els jutges, els magistrats, els fiscals, seguiran sent com són ara tribunals, jutges i fiscals de l'Estat, des del TSJ, al passeig Lluís Companys, fins al jutjat de pau del municipi més petit de Catalunya.

Cal aclarir, per tant, que no hi haurà, ens agradi o no ens agradi –diguem que aquesta és una altra qüestió–, una justícia autonòmica diferent de la justícia estatal com la que pot haver-hi i hi ha en els estats federals. La justícia seguirà sent justícia d'estat, tot i que, la seva gestió, intentem amb aquestes reformes que s'apropi a la societat on s'imparteix.

Rebutgem les esmenes –i ho dic amb tota cordialitat– perquè responen a un model diferent d'administració de la justícia. Compartim els objectius –vostè ho ha dit, i no fa falta gairebé dir-ho, però m'ha agradat que ho explicités–, però no compartim el model.

Nosaltres creiem que el model que defensem fa compatible la independència i la unitat de poder judicial amb una gestió eficient d'aquest servei públic. I les esmenes, ens sembla –i li ho dic, en fi, amb tota franquesa–, en canvi, que si fossin aprovades, serien un impediment per sortir del model tradicional que coneixem. Un model que, sota el pretext de la independència i la unitat del poder judicial, ha construït una organització, i una burocràcia, centralitzades, sempre temptada i moltes vegades captiva de dinàmiques corporatives molt potents, que no és prou sensible a la diversitat de condicions i necessitats territorials, que està poc preparada i poc avesada a rendir comptes dels recursos que utilitza. Un model que recela o resisteix la innovació i que no ha interioritzat –diguem-ho al final, perquè a mi em sembla tan greu la primera part del que he dit com això que diré ara– que les comunitats autònomes són també estat.

I el resultat d'aquest model, a què retornaríem si aprovéssim les esmenes del Grup Popular, el tenim a la vista. Tot i la dedicació –hi insisteixo–, la competència, la bona disposició de molts dels seus professionals –gairebé m'atreuaria a dir de la majoria dels seus professionals–, el servei públic de l'Administració de justícia té –i vostè també estarà d'acord amb mi– una reputació de poca eficiència, de poca qualitat, sempre que es consulti l'opinió pública.

En una recent enquesta del Centre d'Investigacions Sociològiques, organisme estatal dependent de la Presidència del Govern de l'Estat, l'Administració de justícia és la que rep la pitjor valoració entre tretze serveis públics –la que rep la pitjor valoració entre tretze serveis públics. Això és el que ens ha de preocupar als defensors de l'Estat, i particularment als defensors de l'estat social i democràtic de dret. Perquè una visió negativa de l'Administració de justícia, una visió negativa d'aquest servei públic, encara que sigui injustificada –que jo crec que en molts aspectes no ho és–, constitueix una amenaça molt greu, un risc molt important per la mateixa existència de la democràcia i de la seva legitimitat.

El que està en qüestió amb aquesta reforma no és –com he dit més d'un cop– ni la unitat ni la independència del

poder judicial, i molt menys no és, com alguns diuen..., no aquí a Catalunya, per sort, però fora de Catalunya...

El president

Senyor Vallès...

El Sr. Vallès i Casadevall

No és, tampoc, ni la seguretat jurídica, ni la unitat de l'Estat espanyol, almenys com alguns l'entenen. El que està en joc –i acabo, senyor president– és la possibilitat de la nostra societat de tenir una administració de justícia que convé a la democràcia avançada del segle XXI, una democràcia avançada en la promoció i protecció de drets de tota mena de tots els ciutadans i les ciutadanes.

I per això, sentint-ho molt, tot i compartir els objectius, no donarem suport a les esmenes que ha presentat el Grup Popular.

Moltes gràcies, president; gràcies, senyores i senyors diputats.

El president

Doncs, cridem a votació.

(Pausa llarga.)

Acabat el debat, doncs, sotmetrem a votació les esmenes del títol III, «Del poder judicial a Catalunya». Votarem, en primer lloc, les esmenes no recomanades del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, que de fet són les úniques que queden en aquest títol, que van del número 162 al 195. És així? *(Pausa.)*

Comença la votació.

Aquestes esmenes han estat rebutjades per 15 vots a favor i 120 vots en contra.

Atès que no hi ha esmenes recomanades ni textos transaccionals, passarem directament a la votació dels articles d'aquest títol, que són del 90 al 104.

Comença la votació d'aquests articles.

Han estat aprovats per 120 vots a favor i 15 en contra.

Farem seguidament la votació del conjunt del títol III, «Del poder judicial a Catalunya».

Comença la votació.

El resultat d'aquesta votació ha estat 120 vots a favor i 15 vots en contra.

Debatem el títol IV, «De les competències». Per defensar les esmenes i fixar posició, té la paraula, en primer lloc, i en nom del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Alternativa, l'il·lustre senyor Joan Boada.

El Sr. Boada i Masoliver

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, entràriem a debatre un dels títols més importants per a l'autogovern de Catalunya pel que fa referència a les competències. I ho hem fet amb un objectiu molt agosarat: més i millor autogovern, més i millor competències; aquest és l'objectiu que ha planejat en

tota la descripció, doncs, d'aquest títol. Estan desenvolupades cinquanta-cinc competències que abasten totes les activitats dels ciutadans del nostre país, i s'ha fet gràcies a una lectura molt àmplia de la Constitució, cosa que permet tenir un Estatut potent i ambiciós.

Hem espremut –en el bon sentit de la paraula, és clar– al màxim la Constitució, i, quan no hem pogut treure més suc, hem presentat una addicional. Atenció, l'addicional tercera, que demana la transferència de deu matèries més, utilitzant la via de l'article 150.2 de la Constitució; matèries que ara són competència de l'Estat, exclusives, i que en demanem la transferència, com la gestió dels ports i aeroports d'interès general, la gestió de les infraestructures de telecomunicació situades a Catalunya, tot el que fa referència a la immigració, l'expedició de llicències i permisos per conduir vehicles o la facultat, també, de crear jutjats o l'homologació de títols acadèmics i professionals.

I hem dit «més», però també «millors» competències, per evitar que el seu contingut no sigui laminat pels governs centrals a través de lleis orgàniques, com s'ha fet fins a aquest moment. Tots els governs centrals han fet una lectura restrictiva de la Constitució, per això els objectius són: ampliar al màxim el sostre competencial i garantir-ne el contingut; ampliar i garantir, allò que alguns en diuen blindar, millor garantir.

Com ho hem fet? Doncs, gràcies a una aportació enginyosa i efectiva de l'Institut d'Estudis Autònoms, tan ben dirigit pel senyor Carles Viver. Com ho hem fet? S'han especificat millor les funcions que pertocquen a la Generalitat en cada matèria i s'ha especificat millor el contingut de cada matèria. Aquesta ha estat la tècnica legislativa que s'ha utilitzat per garantir-ne les competències.

Com es concreta aquesta tècnica? Definint clarament les competències exclusives, compartides i executives. Quan l'Estatut diu que la Generalitat té competències exclusives sobre una matèria vol dir que la té tota, és íntegra i, a més, excloent. I hem afegit altra vegada la paraula «excloent» perquè el Consell Consultiu ha dit que era constitucional i li han donat encara més força, més càrrega garantista, doncs, utilitzant-la; o sigui, íntegra i excloent, l'Estat no pot intervenir-hi.

Fins ara les exclusives s'havien volatilitzat en un exercici sistemàtic, com he dit, de laminació per una lectura restrictiva de la Constitució. Amb el nou redactat de l'Estatut queda clar que només nosaltres, només Catalunya, podem intervenir en les matèries exclusives. I a mi em sembla que aquest és un element molt clar i molt contundent.

Això a les exclusives, i a les compartides? L'Estat en les compartides només podrà dictar principis i només ho podrà fer a través de lleis. Fins ara ho podia fer a través de reglaments o a través, evidentment, de normes. Fins ara, el que feien veritablement era el que volien i intervenien mitjançant tots aquests estris o eines legislatives.

El que hem fet en aquest Estatut és un canvi radical en això que en diuen «estat de les autonomies». Des del nostre punt de vista és una veritable devolució del poder a les comunitats autònomes. En definitiva, un can-

vi en la distribució del poder a l'Estat espanyol. I això és el que fa que a alguns no els agradi i faci trontollar el que havien aguantat durant tant de temps.

I en les competències executives? Doncs, per primera vegada Catalunya incorpora la potestat reglamentària, no pas en exclusiva, és veritat, també la té l'Estat, però si fins ara fèiem només, o podríem fer només reglaments d'organització interna –com funciona una direcció general, com funciona un departament–, ara també els podem fer d'externs, com, per exemple, dictar reglaments sobre la propietat intel·lectual, que és una competència executiva que fins ara no hi podríem fer res, però ara podem fer el nostre reglament d'una competència d'aquest tipus i no només organització interna: exclusiva, compartida, executiva.

Una vegada ben especificades les funcions entrem en les matèries. Ja tenim les funcions clares i ben definides, ara entrem a cada una de les matèries i les concretem en la fórmula del «en tot cas» per garantir-ne la funció. Exemple –un exemple molt clar–, l'actual Estatut diu que tenim competències en comerç –ho diu, l'actual. I això, evidentment, voldria dir que podem regular els horaris comercials o les condicions per exercir de comerciant. Doncs, no; no podem.

Els governs centrals ho han impedit, perquè els horaris comercials els entenen com ordenació general de l'economia, que és competència de l'Estat i s'atorgaven aquesta competència, i les condicions per ser comerciant eren interpretades com si fos legislació mercantil, competència de l'Estat, s'atorgaven aquesta situació... Doncs, s'ha acabat.

En el nou Estatut diem que tenim competències exclusives en comerç que, en tot cas, inclou la regulació dels horaris comercials i les condicions per exercir l'activitat comercial, entre altres coses que també surten en aquesta competència. Especificat d'aquesta manera el Tribunal Constitucional ho tindrà molt complicat, per més lectura restrictiva que ha fet, que vulgui fer de la Constitució..., argumentar contra una llei aprovada per l'Estat com és l'Estatut, ho tindran complicat; d'aquesta manera, garantia en les competències.

També hem regulat l'activitat de foment, que correspon a la Generalitat. Vol dir l'Estat..., el foment vol dir les subvencions, l'Estat pot continuar donant subvencions en totes les matèries, però això no suposa que en pugui concretar els objectius ni regular-ne les condicions d'atorgament, ni tampoc la gestió de la concessió que correspon a Catalunya. Ens referim tant a les subvencions estatals com comunitàries europees, no? I així ho podem aplicar a totes les matèries. I aquest és un element també a tenir en compte.

Si ho apliquéssim a l'habitatge, on la Generalitat té competències exclusives, significaria que el Govern central s'hauria de limitar a establir els objectius genèrics de les seves subvencions i prou. Ens podríem estalviar propostes de pisos de trenta metres quadrats i coses així... I això faria que l'actual Ministerio de la Vivienda desaparegués com a tal, ja que totes les comunitats autònomes tenen competències exclusives en habitatge. No té cap raó de ser que hi hagi un *ministerio* d'aquest tipus a Madrid; però ja en parlarem més endavant, d'això.

Un altre element..., he dit l'activitat de foment, un altre element de l'estructura competencial és l'abast territorial, complicat, de les competències. És clar, en moltes matèries sorgia el problema de quan l'objecte de les competències superava l'àmbit de Catalunya, què fèiem. Doncs s'aplicava la fórmula centralista: «Com que supera el vostre àmbit de la vostra comunitat autònoma, doncs ara és competència de l'Estat: política hidràulica, transports...» És clar, tot podria ser competència de l'Estat perquè moltes coses superen l'àmbit del nostre territori! En el nou Estatut això canvia. Ara diem que exercirem les competències sobre la part del nostre territori i, si la fragmentació és inviable, caldrà establir els instruments de col·laboració necessaris amb les altres comunitats autònomes limítrofes on l'objecte de la matèria, doncs, sigui comú.

Per exemple, els espais naturals, ho farem per conveni perquè són competències nostres i ho podem fer per conveni. I si aquesta col·laboració no és possible perquè les competències són d'allà es buscaran mecanismes de coordinació amb l'Estat d'acord amb la Comissió bilateral Generalitat - Estat. Per exemple, la planificació hidrològica de les conques intercomunitàries, per exemple la del Ebre. Aquí hi ha la Comissió que entrarà en com es gestiona, com s'organitza, aquesta competència que no és nostra, que és de l'Estat, però, com que s'aplica en el nostre territori, nosaltres hi intervenim.

Fixi's, doncs, l'estructura, la nova estructura competencial, ambiciosa i potent que comporta aquest nou Estatut.

Bé. No faré una lectura exhaustiva del títol competencial matèria per matèria. Segur que els meus companys i companyes que intervindran posteriorment ho faran, però sí que en voldria dir alguna cosa: la competència exclusiva, per primera vegada, sobre el foment i la regulació de l'economia social, un àmbit importantíssim en el nostre país; la competència en exclusiva en habitatge, com ja he dit; una competència exclusiva, que potser se n'ha parlat poc..., i sembla estrany que en matèria de llengua pròpia en l'actual Estatut la llengua no hi apareix com a competència –no hi apareix com a competència; ara apareix amb competències i abasta els àmbits de les competències que corresponen a l'Estat també; a les competències que corresponen a l'Estat també és competència nostra regular en matèria de llengua, i vostès ja m'entendran en quines institucions també podem intervenir; la regulació, per primera vegada, dels mitjans de comunicació social i dels serveis de contingut audiovisual; competències exclusives sobre ports i aeroports, i, a més a més, aquelles d'interès general, doncs, que hem decidit a l'addicional tercera, se'n recorden?, a través de l'article 150.1, o, alhora, també, un marc de relacions laborals propi, una reivindicació sindical important, i la competència exclusiva sobre la Inspecció de Treball, un element clau també per evitar la sinistralitat, doncs, que tenim en aquests moments en el nostre país.

Regulem per primer vegada la competència exclusiva en matèria de règim d'acolliment i integració de les persones immigrades, i tot el que a més a més voldríem tenir ho passem a la disposició addicional per demanar una transferència sobre tot el que fa referència a permisos de treball, resolució de recursos, etcètera.

Un avenç important l'hem fet també en el règim local. La Llei municipal actual catalana és la còpia de la Llei de bases estatal. La reforma actual provocarà l'elaboració d'una llei de règim local catalana que podrà, fixin-s'hi bé, fixar el percentatge mínim electoral a les municipals o, fins i tot, l'elecció per districtes a Barcelona. Això vol dir un paper més important de la Generalitat, substituint l'Estat, però respectant l'autonomia local, com es descriu en l'article 80 de l'Estatut, que defineix les competències dels ajuntaments.

Fixin-se, doncs, que tot un seguit de lleis –en són moltes més, però– són elements claus que ens donen la idea del que significa el que estem fent en aquests moments i en concret en aquest article.

Nosaltres, encara, en el nostre Grup Parlamentari hi queden tres esmenes vives, dues de les quals fan referència al Dictamen del Consell Consultiu, d'interpretatives que necessiten un punt de connexió, o sigui, moltes, les que fan referència al joc i espectacles, a mútues, que es faran..., les competències són referides a aquells que tinguin domicili social a Catalunya. Nosaltres ho entenem així i ho posem com esmena.

I una d'important, i voldria cridar l'atenció, la 257, que fa referència a les cambres agràries, és una sol·licitud dels sindicats pagesos, molt intensament..., que ens han fet i voldríem que tothom, doncs, pogués ser amatent, no?, que no es pot fer posant en un mateix sac, com diu ara el text actual, la participació, el foment de la participació de cambres i sindicats; són els sindicats que es presenten a les eleccions, no pas les cambres. Hem de fomentar la participació dels sindicats, i, en tot cas, hem de tutelar l'acció de les cambres que són ens privats. No ho posem en el mateix sac perquè ells no van a les eleccions de les cambres agràries. És possible que a algú li interessés que hi anessin, però aquesta no és la realitat, ni la llei que ho permet. Llavors, em sembla que seria absurd que amb l'Estatut no consagréssim una cosa que ja ho tenim per llei, seria una contradicció i espero que els diputats i diputades entenguin que no seria bo posar gaires contradiccions en el nostre Estatut. Bé.

Com poden veure, hem creat una estructura competencial garantista, fruit de vint-i-cinc anys d'experiència que ens han permès fer un estatut molt més potent que el del 79, que ja era bo, però en circumstàncies diferents. L'experiència acumulada ha fet que elaboréssim un títol llarg. És veritat. Però, per assolir l'ampliació i la garantia, calia especificar al màxim ja que aquest títol és el nucli fonamental de l'autogovern. Si ens quedéssim en principis genèrics o en compactacions poc clares seria més fàcil la temptació per part del Govern central en l'eliminació de competències. De fet, hem fet servir una tècnica legislativa que també han fet servir les constitucions d'Escòcia, de Galles i també de Suïssa.

Per entendre'ns..., i per acabar, doncs, la meua explicació, estem fent un contracte amb l'Estat, que és l'Estatut, i hem posat la lletra petita, que beneficia sempre la part més dèbil, però l'hem posada a la part de dalt: ben grossa, no a la part de baix; ben visible, perquè mai puguin dir que no l'han vista o que no l'han poguda llegir. La lletra petita és la tècnica legislativa que hem utilitzat per ampliar i per garantir les competències: ben grossa, ben clara. Perquè ningú pugui dir: «Ah!, com

que no ho diu», que és el que ens passava en l'actual Estatut, «doncs, nosaltres actuem des d'una perspectiva totalment centralista.»

En definitiva, i acabo, del que es tracta en aquest Estatut, i en concret en aquest títol, és una redistribució del poder polític a l'Estat espanyol, amb la lògica actitud d'anar aprimant les competències del Govern central per engruixir les competències de les comunitats autònomes, per caminar cap a un veritable estat federal que serà beneficiós, evidentment, per als ciutadans i ciutadanes de Catalunya i també –i també, que ho sentin– per a la resta de l'Estat; camí que nosaltres encetem aquí a Catalunya i que de ben segur continuaran altres regions i nacions d'Espanya.

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Gràcies. Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, la senyora Maria Àngels Olano.

La Sra. Olano i García

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, les paraules del senyor Boada, no poden ser d'una altra manera, confirmen les tesis i la posició del Partit Popular amb aquest títol IV que fa referència a les competències.

«Més competències per a Catalunya. Volem un Estatut potent i ambiciós.» Fins aquí em sembla que qualsevol partit que tingués representació a la cambra catalana no tindria cap problema. I és veritat, perquè el Partit Popular de Catalunya també vol més competències per a Catalunya. En el que no estem d'acord és amb la forma.

Per tant, nosaltres, fórmules com «hem exprimit», «hem espoliat», doncs, no considerem que tinguin cabuda dintre de la nostra representació parlamentària.

Per parlar de competències seria bo que féssim uns antecedents, i, per tant, que miréssim una mica d'on venim amb la reforma estatutària. Vull recordar que en les eleccions autonòmiques els grups que tenen representació parlamentària es van presentar tots, tret del Partit Popular, volent reformar els estatuts, no perquè nosaltres en hi oposéssim, sinó perquè nosaltres consideràvem que no era una prioritat. Nosaltres vèiem marge a l'actual Estatut vigent, i, per tant, aquest intent de voler omplir el marge no volia dir en cap moment renunciar a una possible reforma.

Si m'ho permeten, amb tot el respecte, vostès van fer la carta als Reis. Van fer un llistat que sabien que de partida era insostenible i ho van fer perquè pensaven que a Espanya governaria el Partit Popular. Vostès van plantejar un Estatut de confrontació. Van arribar les eleccions generals i, lamentablement, el Partit Popular va perdre el Govern d'Espanya. I va ser únicament en aquest moment –va ser únicament en aquell moment– quan la reforma de l'Estatut es va intentar plantejar partint de dues premisses, que a dia d'avui veiem que no són completes, però que tots els grups, en principi, van acceptar, que van ser: màxim consens i respecte al bloc constitucional, no només a la Constitució, i això després ho matisaré.

Va ser després quan el Partit Socialista, el PSC, representat en aquesta cambra, va haver de canviar posicions, perquè, és clar, la responsabilitat a la seva esquena ja no li podia permetre el mateix posicionament que hauria mantingut si realment el Partit Popular hagués estat el que governés a Espanya. Per tant, veiem un abans i un després de les eleccions generals.

Vostès han abordat la reforma de l'Estatut pretenent una reforma de la Constitució espanyola. I nosaltres els ho vam plantejar. Vostès tenen el poder aquí i a Madrid. Per què no han afrontat una reforma de la Constitució espanyola? Per què no han estat valents realment per afrontar-la? Per què no ho han fet, com diuen vostès a vegades en aquest plenari, «amb potència i amb passió»?

Nosaltres considerem, senyors i senyores diputades, com he dit abans, que no renunciem a cap competència per a Catalunya, però ho volem fer amb respecte a la democràcia, a l'estat de dret, i, per tant, les normes i les formes són importants. El poder de la reforma estatutària no és equiparable, de cap manera, al poder constituent, i és per això que no té res a veure una reforma constitucional amb una reforma estatutària. El bloc constitucional no està compost només per la Constitució i els estatuts d'autonomia, sinó també per totes les lleis orgàniques i ordinàries que incideixen en el sistema de delimitació competencial. Per exemple, les lleis orgàniques de transferència o de delegació.

També vull destacar que existeix un límit que l'Estatut no pot traspassar, delimitat a la Constitució i basat en el títol VIII, que fa un repartiment de competències. L'article 147.1 determina que, dins dels termes de la present Constitució, els estatuts són la norma institucional bàsica de cada comunitat autònoma. Fins aquí cap problema. Però també vull dir que la reserva material i, per tant, aquesta especial protecció que la Constitució atorga a l'Estatut es fa a través d'una forma que és a través de l'article 81, a través d'una llei orgànica, forma emprada en la Constitució per protegir el mínim, el bàsic, l'important. I en aquesta norma estan regulades qüestions tan importants com els drets i les llibertats públiques i els estatuts d'autonomia. Però, és clar, després de veure com ahir es limitava un dret constitucional, que era el dret dels pares a escollir, doncs, quina volen que sigui la formació dels seus fills, la seva educació, puc comprendre que vostès no respectin de cap manera el contingut que pot tenir una llei orgànica. Però ho repeteixo: la Constitució ha donat tanta importància a l'Estatut d'autonomia que l'ha volgut denotar a través d'aquesta via que és la llei orgànica.

Per tant, aquesta Llei orgànica, a més, té una peculiaritat, i és que no es tracta de qualsevol llei orgànica, sinó que té la confluència de dues voluntats: la del Parlament de Catalunya i la de les Corts Generals. I, per tant, en tant que norma subordinada a la Constitució, es regirà, a causa d'aquest procediment, per un principi de competència i no de jerarquia.

Senyors i senyores diputats, l'Estatut no és una norma aïllada de la resta de l'ordenament jurídic, sinó que es troba integrada en un ordenament jurídic complex. I, per això, són molt importants els efectes que pugui tenir aquesta norma més enllà de l'àmbit territorial, i, per tant, també alguna cosa hi deuen tenir a veure les rela-

cions o les incoherències que pugui tenir amb la resta de l'ordenament de l'Estat.

La Constitució ha atribuït a l'Estat la competència per dictar les bases, concepte, per altra part, ja delimitat per la doctrina del Tribunal Constitucional. I és el mateix article 106 el que pretén limitar l'abast d'aquesta competència estatal i impedir que puguin vehicular-se normes bàsiques a través de reglaments i actes i obstaculitzar que les bases puguin aplicar-se directament.

No existeix una reserva material estatutària, ja que també les lleis estatals, orgàniques i ordinàries, poden incidir en el sistema de delimitació competencial. Si bé els estatuts són els que determinen l'àmbit competencial, sempre ho han de fer amb els preceptes constitucionals, i per això no es poden establir clàusules de blindatge, clàusules de *corsé* o clàusules de tancament competencial, com s'ha pretès en la Ponència. No serveixen tècniques de conversió de clàusules de compartides a exclusives o de delimitació de les compartides de l'Estat. Això no es pot fer, i no perquè ho digui el Partit Popular, sinó perquè l'ordenament jurídic a l'estat de dret no ens ho permet, senyors i senyores diputats.

Cal recordar que hi ha fórmules per relacionar-se amb l'Estat i que tot no pot suposar una confrontació o una laminació, com vostès pretenen que arribi a l'opinió pública. Cal recordar que hi ha relacions de col·laboració i de cooperació i que hi ha mecanismes que permeten perfectament una actuació conjunta o mancomunada per la qual les parts es trobin en una situació d'igualtat en la pretensió d'un objectiu comú. Per què han de ser dos objectius diferents, el de Catalunya i el d'Espanya? És inherent a l'Estat compost, aquest principi de col·laboració i de cooperació, i, per tant, és un principi vertical, i és el que afecta les relacions entre l'Estat i les comunitats autònomes. A més, els vull recordar que poden ser bilaterals o unilaterals, de caràcter general o sectorial. Això ja està previst, no han inventat vostès res.

A més, també fa falta fer una referència al fet que el text que ens presenten i que avui és objecte del debat conté mandats al legislador autonòmic i estatal. Es poden incorporar a l'Estatut clàusules subrogatòries, clàusules estatutàries que puguin tenir remissions o suggeriments. Aquesta via no porta rigidesa formal per a normes futures, però el que no es pot fer és fer un mandat al legislador constituent, al legislador estatal, i substituir-ne la competència estatal per via de legislació estatutària i obligar el legislador estatal a modificar la seva pròpia legislació i predeterminar-la, a més, per a un futur, el contingut i la forma. No té cap sentit.

A títol d'exemple, perquè l'enumeració seria molt llarga, vull dir que tot el que hem exposat ha estat la base amb la qual el nostre Grup Parlamentari ha presentat esmenes de supressió. És a dir, dintre de l'estat de dret, la formulació que vostès pretenen fer no hi té cabuda.

I, a títol d'exemple, voldria comentar dos articles perquè, d'alguna manera, doncs, l'opinió pública pugui adonar-se una mica de la magnitud del paràmetre que vostès ens porten aquí. Per exemple, l'article 115.5, que parla d'aigües i obres hidràuliques..., vull recordar el debat de la Ponència. Aquest article diu: «La Generalitat és competent per executar i regular la planificació hidrològica dels recursos hídrics i dels aprofitaments

que passin per Catalunya.» I alguns recordem que vam dir: «Home!, si un riu va per més d'una comunitat autònoma, potser en la part nostra sí, però en la de la resta no.» No –no–, és que els aragonesos no poden posar aquesta competència, perquè si la poden posar tenim un greu problema.

Un article, l'article 117.2, que, a més, és un article intervencionista. Quan parla de les competències de la Generalitat inclou la regulació de la distribució dels excedents de l'obra social de les caixes. Alguna cosa hi deuen tenir a dir els accionistes. O, tot ho determinarà el Govern de la Generalitat?

Com a articles, em sembla que ja n'hi ha prou, perquè la llista és llarga i densa, com he dit abans.

Moltes vegades les aportacions d'aquest Grup Parlamentari i la referència a la Constitució molestaven, però fins i tot el Consell Consultiu ens ha donat la raó i n'ha recollit un bon grapat. Aquest títol, senyors i senyores diputades, tenia un full de ruta molt concret i era molt fàcil no equivocar-se, però s'han forçat posicions i s'ha agafat la paraula del president del Govern, el senyor Rodríguez Zapatero –que sembla, a més, que diu a tot-hom que sí–, per justificar posicions de màxim, posicions que començaven quan s'acabaven els arguments.

Però, malgrat tot, no vull ser pessimista i els vull transmetre que el Partit Popular de Catalunya, com he dit abans, vol també més competències per a Catalunya. I torno a reiterar que és la forma i la tècnica jurídica el que no veiem clar ni segur. És el que veiem més enquadrat en una possible constitució que en l'actual; és el que veiem més enquadrat en una altra fórmula d'estat que no és l'Estat actual de les autonomies.

I jo em plantejava, seguint el debat ahir i avui: «Ja n'hi ha prou, de justificar-se de la Constitució que tenim, hi ha molta gent que n'estem molt orgullosos.» I això no vol dir que nosaltres renunciem a cap reforma, però el que sí que realment és intel·lectualment una mica complicat és basar tota la seva teoria en una constitució que no sabem si sortirà o no sortirà, sobretot perquè se'ns demana que avui, dia 29 de setembre de 2005, aquest Grup Parlamentari aquí al Parlament de Catalunya i representant molts catalans i catalanes faci una votació sobre un text presentat. I nosaltres no podem deixar, sinó sostenir i basar, la nostra posició, com he dit abans, en la defensa de l'Estat de les autonomies, en la defensa de l'estat de dret i de l'ordenament vigent. No volem fer, i no ho considerem responsable, exercicis intel·lectuals que contribueixin a situacions virtuals, situacions allunyades de la realitat.

I aquesta virtualitat la viuen els ciutadans de Catalunya, que veuen que la seva classe política demana més, demana més poder, però també veuen que no són satisfetes les seves demandes. Em refereixo al que realment a la gent li interessa. Em refereixo a l'habitatge, em refereixo a la sanitat, a l'educació, a la immigració, a la seguretat i a la situació econòmica. Volen dir que, realment, amb aquest paquet competencial vostès començaran a governar Catalunya? Ho repeteixo: amb aquest paquet competencial, senyors del tripartit, vostès començaran a governar Catalunya? Què faran vostès, si s'aprova divendres aquest text, durant l'any de tramitació? Governaran Catalunya? Perquè encara tindran l'Estatut vigent! Per tant, és una

incògnita que també es plantegen, senyors i senyores diputats, els ciutadans de Catalunya.

I, sobretot, una qüestió: no es pot comparar en data d'avui l'Estatut del 79 amb el projecte que tenim avui sobre la taula, perquè encara falta l'aprovació de les Corts. I aquest text final serà l'únic. I, si em permeten un símil, des del punt de vista del procediment, no de la importància de la norma, els vull dir que aquesta aprovació de la reforma de l'Estatut de Catalunya és com un partit de futbol, que té dues parts; és una carrera de fons, senyors diputats. Per alguns..., per nosaltres, sí.

El president

Senyora diputada, vostè està a la pròrroga ja. (*Rialles.*)

La Sra. Olano i García

Ja acabo, senyor president, ja acabo. Com he dit, és un partit de futbol, té dues parts. Per nosaltres, no és una carrera de velocitat, és una carrera de fons, per la importància de la norma, per la importància de Catalunya.

I, malgrat tot, torno a reiterar que el Partit Popular de Catalunya continuarà contribuint, en aquesta cambra i on tingui representació, fins al final fent aportacions, perquè és la seva responsabilitat i perquè sempre lluitarà perquè Catalunya sigui realment una comunitat autònoma que sigui model aquí i a Espanya.

Moltes gràcies, senyor president.

El president

Gràcies a vostè. Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, l'il·lustre senyor Joan Ridao.

El Sr. Ridao i Martín

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, ja que parlem de tècnica jurídica, voldria recordar que el criteri majoritari de la Ponència –i, per tant, amb això només deixo fora el Partit Popular–, però també de la majoria de la doctrina catalana, i, per cert, d'un organisme de prestigi com l'Institut d'Estudis Autònoms, pel que fa a les competències que han de figurar a l'Estatut, arrenca, d'entrada, de la convicció que el sistema de distribució competencial que hi ha contingut en el conjunt del bloc de la constitucionalitat té marge, i, per tant, que aquest ordenament jurídic de què ens vam dotar fa un quart de segle encara té un marge amplíssim per explotar, fins i tot sense que calgui recórrer a un instrument, a una via, que utilitzem de forma acotada i precisa, com és l'article 150.2 de la Constitució, per accedir també a noves competències exclusives de l'Estat a través de la transferència o de la delegació corresponents.

Aquest, per tant, és un plantejament tecnicojurídic que no es basa en raons d'oportunitat política, i es basa en la constatació palmària, en què tots coincidim en la pràctica, que al llarg d'aquests vint-i-cinc anys d'autonomia política s'ha fet una lectura reduccionista de les competències de l'Estatut i s'han anat aprimant i fragmentant també els diferents àmbits materials de les competències fins a fer pràcticament inoperant, fins a deixar, per

tant, sense relleu polític i sense capacitat d'incidència en la pràctica quotidiana el Govern de la Generalitat.

En la majoria dels casos, l'Estat ha intervingut a través de polítiques, de principis, de regles que la Generalitat, com a molt, ha pogut concretar o ha pogut executar. És a dir, l'exclusivitat competencial que es predicava de moltes matèries a l'Estatut del 79 –només cal fer una lectura de l'article 9 i següents de l'Estatut vigent encara– s'ha evaporat autènticament, i amb ella, per tant, la capacitat de la Generalitat no només per decidir polítiques pròpies, sinó per poder convenir o per poder pactar lliurement amb l'Estat, fins i tot, i amb altres comunitats polítiques comunes.

Per tant, s'ha produït allò que doctrinalment es coneix com una administrativització de l'autonomia, i aquesta administrativització s'ha produït a través de pràctiques abusives com els títols horitzontals a favor de l'Estat, a partir de l'expansió abusiva de la legislació bàsica fins a límits autènticament grotescos, no només amb normes amb rang de llei, sinó fins i tot amb ordres ministerials, en temes tan importants per a la unitat d'Espanya com els gossos potencialment perillosos, no? O, per exemple, amb l'amplitud sense límit de les distintes reserves de llei orgànica a favor de l'Estat.

Per tant, el que ha passat és que, tot i el que preveia inicialment el bloc de la constitucionalitat, doncs, precisament s'ha desconstitucionalitzat el sistema de repartiment competencial. Per això un dels grans objectius de la reforma, juntament amb el finançament –sense menystenir, lògicament, la regulació de drets o el poder judicial, que abans hem examinat–, jo diria que un dels dos grans objectius, per tant, d'aquesta reforma era el de millorar substancialment i ampliar també les competències de la Generalitat, i garantir –allò que col·loquialment es coneix com el «blindatge»– també estatutàriament aquest nou contingut competencial.

Per tant, la idea central, a partir d'aquesta premissa, doncs, ha estat la de substituir un seguit de categories competencials de l'any 1979, totalment àmplies, totalment difuses, per noves categories més precises, submatèria per submatèria, subsector per subsector; per tant, amb una redacció prolixa, exhaustiva, detallada.

S'ha posat l'exemple del comerç interior, i jo diria que és el paradigma, doncs, allò que l'Estatut del 79 preveia: la competència en comerç interior, que ja sabem que ens ha portat a conflictes permanents amb l'Estat en qüestions com la regulació d'horaris comercials. És a dir, en lloc de comerç interior, el futur estatut hauria de dir que el comerç interior s'entén, doncs, també com la regulació d'horaris comercials, com la regulació de les distintes modalitats de venda, la disciplina del mercat, la defensa de la competència, etcètera.

El segon element també és establir, com s'ha dit també molt bé, una tipologia nova, per tant, una definició precisa, que certament no té cap antecedent en el model comparat autonòmic en cap altre estatut, però una definició precisa d'allò que cal entendre per competència exclusiva, competència compartida i competència executiva.

Competència exclusiva definida com a competència íntegra i excloent. Jo ara no m'hi vull referir, al debat al voltant del terme «excloent». En definitiva, m'acu-

llo a la interpretació feta pel mateix Consell Consultiu, que diu que són dos termes perfectament complementaris; per tant, en definitiva, el que venim a dir és que les matèries que corresponen a la Generalitat amb caràcter exclusiu li atorguen la potestat legislativa, la potestat reglamentària, i també la funció executiva de forma exclusiva.

Pel que fa a les competències compartides, competències per tant de desenvolupament, en aquest cas de la normativa, de la legislació bàsica estatal, també concretament i precisem el contingut, el caràcter, l'abast de les bases, a partir de definir-les com a principis, com a estàndards mínims, com a objectius establerts per l'Estat, només amb normes amb rang de llei. I, per tant, allò bàsic quedaria, doncs, delimitat funcionalment a través d'aquest Estatut però que també és llei orgànica, que és una norma bilateral, que és una norma de caràcter pacificat amb l'Estat.

I, finalment, les competències purament de gestió, les executives, amb un detall, amb una proximitat quant a la seva enumeració, que dona suficients garanties a partir del futur al Govern de la Generalitat.

El títol de competències, a partir d'aproximadament una seixantena de matèries concretes, va distingint, com deia abans, diferents submatèries, i especifica també la naturalesa de cadascuna d'aquestes competències: com a exclusiva, com a compartida o com a executiva. Per tant, el que dissenya és, jo crec, un esquema, un clixé, que probablement és mereixedor d'alguna crítica per feixuc, probablement per rígid, per petrificador, que és una crítica que d'antuvi podríem compartir, però que, certament, després d'haver vist que l'opció de l'estatut de l'any 1979 ha donat el resultat que ha donat, francament, jo crec que paga la pena de fer, en aquest cas, una opció contrària, és a dir, intentar entrar a detallar exhaustivament el sistema de distribució competencial.

Però, tanmateix, jo crec que el resultat del producte final hauria de servir per matisar també aquesta crítica i aquesta reserva, aquesta objecció que alguns plantegen. Nosaltres pensem, fins i tot, que aquest esquema aporta algun element de flexibilitat al sistema. Per què? Perquè la Ponència i l'Institut d'Estudis Autonòmics –abans que la Ponència– s'hi han aplicat amb molt rigor. S'han aplicat amb molt rigor i amb molta precisió en el detall, en la delimitació, en el contorn de cadascuna de les categories competencials, que per tant dona unes pautes interpretatives, una hermenèutica molt favorable a l'autogovern que, ara per ara, són totalment inexistents.

I, a més a més, sense demonitzar el caràcter de les clàusules de tancament obertes, que jo crec que estan perfectament ben ancorades i perfectament ben «aquilata-des» en el marc constitucional comparat, i, per tant, no veig per què no en podem fer ús. En aquest cas, la utilització, per tant, de les clàusules obertes permet, de cara al futur, allò que probablement algú pot pensar que no serà possible i jo crec que sí, que és intentar annexar de forma sobrevinguda algunes matèries que, ara per ara, no som capaços de veure però que, per connexió material amb les competències que consagrarà l'Estatut..., evidentment, amb el marge que sempre, doncs, dona la possibilitat de la clàusula residual, intentar in-

corporar també noves matèries en benefici i en interès de la Generalitat.

La llargada del títol, per molts probablement poc èpic, a mi, francament, no m'importa. És a dir, si és prosaïc o si és més o menys líric, jo crec que no ha de ser un problema. És a dir, abans s'ha dit molt bé també; el model comparat ens n'ofereix exemples ben recents. La Constitució suïssa del 99, ja s'ha dit que utilitza una tècnica legislativa idèntica a la que nosaltres utilitzem. En el cas de la devolució a favor de Gal·les i d'Escòcia es va utilitzar precisament per les seves normes institucionals bàsiques la mateixa tècnica. I encara diré més: en els treballs que va efectuar el Bundesrat alemany per a la refederalització alemanya i, per tant, per a la modificació de la llei fonamental de Bonn de l'any 48, també es va plantejar aquesta tècnica. Per tant, s'han posat sobre la taula textos que fraccionen de forma clara les matèries competencials. I, per tant, des d'aquest punt de vista, jo crec que la tècnica legislativa, tot i que s'ha qüestionat des d'algun portaveu amb anterioritat, està fora de tot dubte.

Un element, això sí, que ha estat debatut políticament i criticat, sobretot des de sectors polítics i doctrinals a l'Estat –que no pas aquí a Catalunya, perquè la doctrina majoritària abona la tècnica que hem utilitzat pel que fa a les competències, la fórmula, diguem-ne, del blindatge–, és si l'Estatut és o no l'instrument adequat per fer aquesta funció que acabo de dir. I la nostra opinió és que sí. I la nostra opinió és que sí, però també fonamentada des del punt de vista jurídic, perquè l'Estatut és la norma institucional bàsica, i també és, com ha dit el mateix Tribunal Constitucional, fonament jurídic quart de la Sentència de la LOAPA..., la Sentència famosa 76/1983 diu de forma molt clara que els estatuts tenen caràcter complementari, i, per tant, a l'hora de concretar l'abast material i funcional de les competències, els estatuts d'autonomia són una norma fonamental.

A més a més, els conceptes amplis que utilitza la mateixa Constitució espanyola admeten concrecions. I, si l'Estatut d'autonomia no ho fa, ho farà finalment, i jo diria en contra nostra, el mateix legislador estatal, amb les conseqüències ja prou conegudes d'aquests vint-i-cinc anys d'autonomia política.

Per tant, que la tècnica i el contingut de les competències són plenament constitucionals, ho demostra el fet també, si m'ho permeten, com a argument d'autoritat..., el mateix Consell Consultiu, en el seu mateix Dictamen, que valida, per cert, íntegrament el contingut d'aquest títol, la seva totalitat, tenint en compte que no s'alteren els conceptes que utilitza la Constitució en cap cas, que es respecten també de forma clara les diferents reserves a llei orgànica que conté la Constitució –com per exemple la Llei orgànica del poder judicial, la Llei orgànica del règim electoral general, etcètera–, i finalment, tenint en compte també que en cap cas no s'entra a definir els àmbits de les competències estatals, tot i influir –això sí– en l'abast de les competències que siguin col·laterals.

Per tant, que seria millor modificar la Constitució? Nosaltres ja hem dit clarament que sí. Per tant, és possible millorar el sistema de distribució competencial, modificar el títol VIII, l'article 149 i següents de la Constitució, clarament que sí. Però això no invalida una

opció, hi insistim, que és constitucionalment possible i que, hi insisteixo, no es pot demonitzar.

Jo no tenia interès particularment..., perquè sé que les qüestions més qüestionades i més difícils eren, bàsicament, la tècnica del blindatge, i, per tant, no volia entrar en el detall d'algunes matèries. Però se n'han citat dues que m'han cridat l'atenció, per part de la portaveu del Partit Popular.

Ens diu: «A les caixes, l'Estatut diu que s'ha de destinar l'excedent, i no es té en compte la veu de l'accionista.» Jo crec que les caixes, per la seva naturalesa, ja se sap que no tenen caràcter mercantil, no tenen accionistes; per tant, del que estem parlant és de l'excedent que s'ha de destinar a l'obra social. I, si les competències de l'Estatut vigent ja atorguen a la Generalitat la capacitat de tutela i d'intervenció –d'altra banda, amb uns organismes, amb unes corporacions que ja gaudeixen de prou beneficis per raó de l'interès públic–, francament, no veig quin problema... Potser quan el senyor Rajoy parlava d'aquell intervencionisme en les caixes es devia referir a això. Doncs, probablement és que no sap o no entén què és una caixa d'estalvi.

L'altre exemple: aigües i obres hidràuliques. Vostè diu: «Home, anem més enllà del que són les conques internes.» Mentida, i permeti'm que ho digui així. La competència que ens hi arroguem és pel que fa les conques internes, però diem que en l'àmbit supraterritorial, supraautonòmic, quan hi hagi l'afectació d'un transvasament que té a veure amb Catalunya i amb el cabal dels seus rius, tindrem alguna cosa a dir. I que la posició que emeti la Generalitat davant de la comissió bilateral Estat - Generalitat, que haurà de dirimir també la posició que des de Catalunya expressi la Generalitat, tingui caràcter determinant. I sap què vol dir que sigui determinant? Vostè ho sap, no? Disposició addicional cinquena del projecte: que la nostra veu serà escoltada –número 1. Número 2, que l'Estat motivarà la seva negativa –tampoc és gaire greu. I tercer, que en el cas que persisteixi el desacord s'hagi de convocar novament la comissió bilateral, sens perjudici del recurs, en aquest cas, als diferents conflictes i, per tant, a poder substanciar, doncs, un recurs davant del Tribunal Constitucional.

I utilitzo únicament aquests dos exemples, que són els que vostè ha citat, senyora Olano, per dir que, francament, la lectura tremendista és la que fan vostès, no pas la que fem nosaltres.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, la il·lustre diputada senyora Lúcia Santos.

La Sra. Santos i Arnau

Gràcies, senyor president. Senyors i senyores diputats, doncs, efectivament, en entrar a debatre aquest títol V, de competències, estem debatent un dels títols..., millor dit, el títol nuclear, segurament, de l'Estatut, aquell en què tractem d'aprofundir, incrementar, garantir l'auto-

govern. I, per tant, és lògic que sigui també el que més debat ha generat.

Dit així, podria semblar que simplement es tracta de discutir, de distribuir quotes de poder entre l'Estat i la Generalitat, atès que allò de què estem parlant, justament, és de la redistribució de competències entre l'Estat i la Generalitat. Però nosaltres, sobretot, en afrontar aquest títol, pensem que no es tracta només d'aquesta distribució o disputa, si volem, de quotes de poder, sinó que es tracta sobretot de disposar d'instruments que permetin respondre millor i d'una manera més eficaç a les necessitats dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya. Al llarg del debat de l'Estatut s'ha estat parlant molt sobretot dels temes identitaris, i molt menys, però molt menys, de tot el cabal de capacitats, tot el cabal, si volen, de competències que ens donarà aquest Estatut, justament per respondre a allò que, com deia la senyora Olano, interessa més la gent. La gent es preocupa de la sanitat, es preocupa de l'habitatge, es preocupa de l'educació, es preocupa de l'ocupació, es preocupa també de les infraestructures, etcètera. Doncs, bé, és justament aquí, en aquest títol, on podem tenir les eines per donar resposta a totes aquestes inquietuds, a totes aquestes demandes.

(El president s'absenta del Saló de Sessions i el vice-president primer el substitueix en la direcció del debat.)

L'Estatut del 79 conté en total cinquanta-set articles, dels quals dinou són articles relatius a les competències. Aquest Estatut que ara estem debatent, aquesta Proposta de reforma de l'Estatut, té, només en competències, seixanta-tres articles. Podem pensar, per tant, que, ni que sigui del punt de vista quantitatiu, alguna cosa haurem guanyat en capacitats, alguna cosa haurem incrementat. I això simplement ho subratllo per a aquells que no es cansen de repetir, amb paraules que han convertit en tòtems, que aquest Estatut no és ambiciós. La paraula, la veritat és que no em preocupa. I els fets, en tot cas, ho demostren i ho constaten, i aquí estan en el paper i sobre l'escrit.

Si nosaltres comparem, a més d'aquesta dada quantitativa, l'Estatut vigent amb l'actual, veurem quines són les diferències, i es veuran de manera immediata les diferències: del punt de vista del contingut, del punt de vista del model i del punt de vista de la tècnica. Crec que, efectivament, ens dotem d'un arsenal competencial que ens permetrà fer les polítiques que són necessàries. I, per tant, hem d'expressar de forma molt clara la nostra satisfacció per la feina feta en aquest sentit; ho torno a repetir, per les enormes capacitats que aquest Estatut ens donarà.

Tanmateix vostès saben que el meu Grup, el Grup Socialistes - Ciutadans pel Canvi, ha expressat una preocupació especial en relació amb aquest títol; preocupació que s'evidencia en el nombre d'esmenes que hem presentat i que hem reservat.

Ara les defensaré. Explicaré quins han estat els motius per què insistim en algunes coses, però també és cert que en retiraré unes quantes.

Però mantindrem i sotmetrem a votació aquelles que el Consell Consultiu ens indicava que modifiquéssim i que no han estat ateses pel conjunt de la Ponència. Efectivament, l'objectiu d'aquest títol és incrementar

les competències explorant les possibilitats i els límits, però sempre dins els límits, de la Constitució, i també garantir-les: garantir-les per evitar-ne el buidament o el desapoderament, de les competències.

Però com procedim a garantir aquestes competències? Doncs, ho fem amb un text que incorpora, tant per la seva extensió com per les matèries regulades, com sobretot per la tècnica legislativa que utilitza, un model del tot diferent a l'habitual, tant en els textos estatutaris com en el que deriva de la Constitució.

Aquesta nova tècnica consisteix, d'una banda, en la definició unilateral de la tipologia de les competències: què és competència exclusiva, què és compartida, en què consisteixen les bases, etcètera. I d'una altra banda, consisteix a abordar cada matèria genèrica per anar establint, per a cada una d'elles i per a les submatèries corresponents, el tipus de competència que és assumida: en quin cas és exclusiva, en quin cas és compartida, en quin cas és executiva.

És una tècnica plena d'oportunitats, però –no em puc estar de dir-ho– també és una tècnica plena de riscos, d'una enorme dificultat tècnica. Si no, per què durant mesos la Ponència ha estat discutint tots i cadascun dels punts, sense acabar-nos de posar d'acord o aconseguint els acords sobre la base de discussions de molta dificultat. Tant és així que després de totes aquestes llargues discussions tant l'Institut d'Estudis Autònomic, en segona lectura, com després el Consell Consultiu, han hagut, en molts casos, d'esmenar-nos la plana.

Riscos, deia, *ad extra*, però riscos, també *ad intra*; d'alguna forma el senyor Ridao també els apuntava. Per a Catalunya, l'opció d'aquest detall minuciós de les submatèries presenta el risc, i crec que és un risc cert, de petrificació a mitjà termini; a més que, probablement, en el futur ens puguin dir que allò que no apareix després d'una llista tan exhaustiva, doncs que no pensem que en tenim competències, que no ens pertoca.

Aquest és un risc també del nostre model. De cara enfora podria suposar també, per aquest grau de detall, com deia, una prolixa discussió punt per punt de cada submatèria, de la seva qualificació, de com afecta els títols transversals, si ho qualifiqués d'una manera, si ho qualifiqués d'una altra; com delimitar per criteris funcionals, per criteris materials, etcètera. Per tant, amb una gran i amb un alt grau de dificultat tècnica per concretar la tipologia competencial que correspongui.

És clar que aquells que diuen que la Constitució és una cotilla de la qual caldria desprendre'ns i que per què en abordar tots aquests títols n'hem de fer cas, de la Constitució, i sobretot –i sobretot– pensen que poden prescindir del Dictamen del Consell Consultiu, quan ens diu que no és constitucional, veig, i ho veig amb satisfacció, també ho he de dir, que, després, com ho feia ahir la senyora de Gispert, s'aixopluguen en la Constitució quan creuen que aquesta Constitució empara els seus interessos. I està bé que sigui així. Jo me'n congratulo, perquè des de la Llei de les dotze taules fins ara el dret, si ha estat alguna cosa, sobretot és una garantia.

Nosaltres acatem el Dictamen del Consell Consultiu. I per afavorir l'acord, per això retirem les esmenes; retirem moltes de les esmenes que tenim presentades, tot i que en algun cas, per exemple, en relació amb l'arti-

cle 106 de competències compartides, nosaltres tinguem algun dubte més que raonable sobre la constitucionalitat d'aquest article. Però si el Consultiu ens ha dit... –no sé si dir que va a missa–, si el Consultiu ens ha dit que és constitucional, doncs, aleshores nosaltres ho acatem malgrat que en discrepem. I voldríem convidar la resta de grups a fer el mateix.

I retirem també les esmenes que havíem estat presentant perquè aquesta tècnica complicada que utilitzem pogués ser millorada; els articles que durant el debat es va dir que eren articles de compactació, que nosaltres entenem que són articles..., que racionalitzen i milloren tècnicament els articles..., però que no han estat acollides. Nosaltres pensem que continuen sent d'utilitat, i en aquest sentit els defensem, per bé que retirem ara, els retirem ara de la seva votació.

Lamentem, i ho lamentem molt sincerament, que fossin despatxades amb una certa alegria, sense l'atenció que modestament crec que mereixien i desconeixent la utilitat de present i de futur que ens podien presentar.

Entre altres coses, per exemple, nosaltres havíem presentat una esmena que demanava l'articulació, la presentació, l'ordenació sistematitzada d'aquests seixanta-tres articles de competència, que ara tenen simplement una ordenació alfabètica, i al final serà l'única ordenació que, finalment, tindran. Amb una ordenació alfabètica, ara sí, completa, perquè en un determinat moment eren tres ordenacions alfabètiques subseqüents, i, per tant, no hi havia ordenació.

Bé, deia, tanmateix, nosaltres, aquestes, les retirem. El Consultiu, evidentment, no ha dit que siguin inconstitucionals, tampoc ho era la nostra fórmula, per tant, l'acatem i ho retirem en ares de l'acord. Però tanmateix no desistim d'intentar convèncer de la conveniència d'admetre el Dictamen del Consell Consultiu en alguns casos, que, per bé que el Consell Consultiu anomena com a esmenes interpretatives o com a propostes interpretatives, en realitat tenen molt de constitucionals. Perquè el Consultiu ens diu alguns casos: «Caldria fer esment de la legislació aplicable, caldria fer esment de les bases, i només si es fa esment de les bases, és constitucional.» *A sensu contrario* quan no ho fem, evidentment, l'article és inconstitucional.

I, per tant, hi han diversos articles en aquest sentit; són totes aquelles esmenes que continuem mantenint i sotmetent a votació –la 263 bis, en telecomunicacions... En altres casos el Consell Consultiu ens diu: «Bé, hi hauria un problema» o «hi ha un problema de seguretat jurídica» –que és un, per altra banda, dels principis diríem..., no sé si dir «fonamentals», perquè seria impropí, però un dels principis bàsics en dret–, «hi ha una falta de seguretat jurídica, si en aquests articles no introduïm un punt de connexió que sigui criteri d'aplicabilitat de la nostra competència.» I això ens passa en «Jocs», i això ens passa en «Mútues», per exemple. I, per tant, nosaltres mantenim aquí l'opinió del Consell Consultiu i l'esmena.

Per últim hi ha, diguem-ho així, un pobre article, amb una certa mala sort –en aquest cas perquè té molts pretendents i molt gelosos–, i aleshores aquest article, que és el 155, del règim local, doncs, un cop i un altre ensopega en la mateixa pedra. Resulta que l'Institut d'Es-

tudis Autònomic ens diu ja: «Això no pot ser així; els àmbits de competència exclusiva són uns, però no són tots.» El Consell Consultiu ens ho torna a dir: «Això és inconstitucional.» I, malgrat tot, un cop i un altre, com si res, es continua –ho torno a repetir– ensopegant en la mateixa pedra.

Com hem utilitzat aquesta tècnica que dèiem a convertir les submatèries en àmbits de regulació, doncs, aquest és un dels exemples dels problemes a què ens pot portar, i per tant no totes poden ser sempre exclusives i per tant cal matisar, cal modular.

Per tant, nosaltres, en aquest punt, lamentant-ho molt, haurem de mantenir, perquè pensem que, si no, és inconstitucional, la nostra esmena que sotmetrem a votació malgrat que hi ha una transacció sobre aquest punt.

Bé, dit això, i acabant, perquè veig que queden vint-i-nou segons –però tindrà el temps suficient per acabar–, el que vull dir és que més enllà d'aquests tecnicismes que podem més o menys haver anat desgranant al llarg de l'explicació, el que sí que és clar és que tenim entre les mans una eina molt potent, una eina molt poderosa, que ens dona i ens donarà més capacitat de la que ja tenim, i no sé si sempre hem exercit; una eina que..., una eina, ho torno a dir, poderosa, que estarà en condicions de poder respondre si es fan les polítiques que se'n poden derivar, d'aquestes eines i d'aquestes competències, i que els ciutadans, tan bon punt puguin llegir o vulguin llegir aquest feixuc Estatut –això sí–, ampli, no tant com la Constitució europea, però Déu n'hi do, quan arribin a llegir-se aquest Estatut, sobretot en el títol de drets i en el títol de competències, veuran que el país progressa i no sols adequadament, sinó molt bé. I podran comprovar-ho, a més, millor encara quan, d'aquestes competències, se'n derivin polítiques que afectin, i de manera positiva, la seva vida quotidiana.

Res més, i moltes gràcies.

El vicepresident primer

Gràcies, senyora Santos. En nom del Grup de Convergència i Unió té la paraula, per a la defensa de les seves esmenes, l'excel·lentíssim senyor Ramon Camp.

El Sr. Camp i Batalla

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, la intervenció que ha fet ara la representant del Grup Socialista és una intervenció que qualificaria plena de reserves i d'incomoditats, malgrat que ho intentava dissimular, i no crec que ho hagi aconseguit gaire. La meua serà, en nom de Convergència i Unió, una intervenció de conformitat, en tot el títol que anem a debatre, de competències.

(El president es reincorpora al seu lloc.)

Perquè si ahir parlàvem que Catalunya és una nació i votàvem que Catalunya és una nació, evidentment, si es concreta en alguna cosa, és en l'exercici de l'autogovern. I l'exercici de l'autogovern, que ho hem dit moltes vegades tots, però val la pena que ho recordem, finalment vol dir capacitat de fer polítiques pròpies. I en aquest sentit les competències és el títol que ens legitima per actuar en les diverses matèries que ens tenen encomanades.

Evidentment, després hi ha el finançament. Hi ha el finançament, perquè sense el finançament, per més que en fem ara aquí, de competències, per més redactats que fem, finalment no els podrem aplicar, i és més, hi provoquem un buit, provoquem un buit en la mateixa prestació dels serveis públics, perquè si tenim encomanada una competència, la tenim encomanada nosaltres, no la tenen encomanada altres, i si no es pot desenvolupar, es produeix un buit en la prestació dels serveis i en les mateixes regulacions de l'Administració ciutadana en general.

Per tant, aquest, certament..., coincideixo amb els altres ponents que estem davant d'un títol molt i molt important, fonamental. Un estatut, malgrat tot, finalment, i així ho diu l'article 147 de la Constitució, és institucions, competències i finançament, també, són aquests tres. Les altres coses poden ser-hi i no ser-hi, però aquests tres hi han de ser per força. Per tant, estem davant d'un títol també fonamental, no?

Ara bé, per què arribem a aquest títol amb les característiques que aquí estan explicades, al Dictamen, i que s'han anat desgranant en les diverses intervencions? Hi arribem..., no en una situació original, una situació inèdita, hi arribem després d'un exercici, durant vint-i-quatre anys, durant vint-i-cinc anys d'autogovern amb un Estatut, que és l'Estatut del 79, que en la seva articulació i la seva tècnica d'atribució de competències contemplava unes capacitats d'autogovern que han resultat no l'expectativa..., no han donat l'expectativa que en un principi hi teníem tots atribuïda.

Pensàvem que en aquell moment, quan estava atribuïda la competència, aquella competència responia a la qualificació que l'Estatut deia. I després ens van dir que no, que hi hauria d'haver lleis orgàniques que ho podrien modificar. Posteriorment ja no van ser lleis orgàniques, van ser lleis de bases. Posteriorment ja van ser reglaments. Després, ordres. Finalment, la competència... Actes, actes executius, també, eh? Finalment, la competència aquella que teníem, que havia justificat un pacte entre Catalunya i Espanya a través de l'Estatut del 79, es convertia en una caricatura molt i molt dibuixada, si és que encara quedava caricatura.

Per això no ha d'estranyar que algú hagi parlat que hi ha hagut un deteriorament de l'autonomia a base de l'afectació competencial, de la disminució competencial, i s'arribés a parlar que teníem una autonomia de baixa qualitat; de baixa intensitat, de baixa qualitat, en el sentit que no tenia garanties suficients per exercir les funcions que teòricament se suposava que tenia atribuïdes.

S'ha parlat abans..., algú també ha parlat d'una progressiva administrativització de l'autonomia. I efectivament és això, eh?, aquesta mentalitat que on hi ha el poder de veritat és a Madrid, que allà és on es decideix, i «vostès apliquin les coses que han d'aplicar, gestionin, administrin, sota les nostres directrius, però això de decidir, de tenir un quàntum, un quàntum de sobirania pactat a dins de la Constitució i l'Estatut, aquest joc –això–, això no».

I aquesta ha estat la praxi durant aquests vint-i-cinc anys, i no podem oblidar-ho, ni s'ha oblidat per part de

la Ponència en atribuir en aquests moments una sèrie de mecanismes, en aquest títol, que superés, que garantís –«que blindés», com s'ha dit– tota una sèrie d'aspectes en el tema competencial. Tota la tècnica de la relectura, que durant anys es va intentar, doncs, posar en pràctica, que tenia un fil i tenia un motor que era el de la voluntat política, doncs, aquesta tècnica de la relectura és la que ara, ni més ni menys, estem posant negre sobre blanc aquí. Tots els treballs que els anteriors governs han anat fent, que han anat acumulant-se, és el que ha de servir per fer aquests treballs aquí.

I ara estem abandonant la tècnica de la relectura per dir: «Com no hi ha voluntat política, anem a la seguretat del text.» Anem a la seguretat del text per evitar el que ha succeït durant aquests vint-i-tres, vint-i-quatre anys. Vint-i-tres o vint-i-quatre anys que, ull!, moltes vegades des de Convergència i Unió hem hagut d'escoltar que no s'havia volgut exercir això o exercir allò altre, com si en aquest país no hi hagués hagut ningú més que Convergència i Unió exercint potestats públiques. Ah!, els onze anys de majoria absoluta del PSOE no han existit aquí? Els catorze anys de Govern del PSOE no han existit? Els vuit anys de Govern del PP no han existit? No, no..., onze anys de Govern dels socialistes, que va ser l'època més deteriorant de l'autonomia de Catalunya. (*Remor de veus.*) No, escoltin, si volen, si volen..., si no volen escoltar això, és igual... (*Remor de veus.*)

El president

Senyores i senyors diputats...

El Sr. Camp i Batalla

No ho escoltin, però la realitat és aquesta: dos-cents recursos d'inconstitucionalitat, el Govern de la Generalitat ha hagut d'interposar davant de disposicions aprovades pels socialistes; dos-cents. Cinquanta davant del Partit Popular, perquè ha tingut menys anys –menys anys–, no perquè no ho hagi volgut tampoc, no. (*Remor de veus.*) No, no, això és així –això és així. I estem avui aquí fent aquest debat... (*Remor de veus.*)

El president

Senyor Camp, si permet que les aigües tornin una mica..., podríem recuperar...

El Sr. Camp i Batalla

Les coses s'han de dir, s'han de dir pel seu nom. Perquè la intervenció de la senyora Lúcia Santos no és gratuïta –no és gratuïta–, respon a aquesta mateixa filosofia. I les esmenes, les quaranta-set esmenes que vostès han mantingut i que ara retiren, perquè no les poden aprovar –en retiren una bona part–, és perquè intentaven continuar creant els dubtes, és a dir, no blindant el que s'havia de blindar. I aquesta és la realitat de les coses. Que les coses poden evolucionar i evolucionaran en positiu? D'acord, si estem per això, però que hi ha una cosa molt present, que hem de tenir tots clara, que és que la història és la que és, i nosaltres no podem continuar pendents, assumint que vostès van dient «vint-i-tres anys», «vint-i-tres anys», com si aquí no hi hagués hagut altres administracions, altres poders, al-

tres forces polítiques, que han governat a nivell de l'Estat i que han governat deteriorant l'autonomia de Catalunya.

I per això avui estem plantejant aquest títol d'aquesta manera –aquest títol d'aquesta manera. (*Remor de veus.*) I això és així. Escoltin, no ho dic per intentar provocar ningú. (*Remor de veus.*) No, no, és que moltes vegades hi ha gent que no vol escoltar el que és una evidència.

Dit això, el nostre règim autònom, el sistema autònom és clar que no ve definit per la Constitució –no ve definit per la Constitució–, sinó que aquesta el remet als estatuts, remet als estatuts, els quals compleixen, per tant, un paper d'innegable desenvolupament de la Constitució i l'executen, a ella mateixa. I l'article 147 de la Constitució atribueix als estatuts la funció de determinar les competències que han d'assumir, dins del marc que estableix la Constitució.

Per tant, és evident que la mateixa Constitució sempre ha marcat, i marca, una situació de diferència. Diu: «Escolti, jo tinc tot això, vostès, a través de cada estatut, triïn el que creguin convenient, atribueixin les competències a través dels estatuts.» I això és el que fem. Vam fer-ho l'any 79 i ara ho tornem a fer amb aquest Estatut. I el Tribunal Constitucional ha admès en diverses ocasions que els estatuts poden incidir en les competències exclusives de l'Estat, arribant fins i tot a considerar que els estatuts poden modular, per a una comunitat autònoma concreta, els efectes de les competències exclusives de l'Estat.

I això també és el que fem en aquest Estatut. El que fem és agafar i atribuir competències, optant per una alternativa diferent a la de l'any 79; diferent, i que no sabem encara quin resultat ens portarà. Sabem a quin resultat ens ha portat la del 79. Que consti que la tècnica del 79 era una tècnica bona si hi havia una cosa, una premissa, que és: voluntat política a favor d'una visió autònomista de l'Estat. Perquè llavors els títols competencials genèrics eren aplicats d'una forma que anaven desenvolupant un estat de les autonomies potent. Si aquests títols genèrics s'aplicaven amb una voluntat política més aviat centralitzadora, passa el que ha passat, que s'ha anat a buscar la uniformitat i s'ha anat a buscar, per tant, una funció de reducció de les potencialitats que aquests títols tenien.

I això ens porta ara a variar, i a dir que les clàusules competencials ja no han de respondre tant a enunciats genèrics, sinó que són més bé..., més detallats, amb un nivell de concreció suficient de les projeccions inherents o derivades de cada títol competencial. És tècnica –i abans ho deia el senyor Ridao..., no, el senyor Boada– que s'ha utilitzat també en altres llocs recentment: a Suïssa, a la darrera modificació de la Constitució suïssa es va utilitzar aquesta tècnica; també a Alemanya, amb la reforma *non nata*, perquè ha estat aturada; a Gal·les també s'ha utilitzat. En definitiva, determinar amb més precisió qui fa què –qui fa què.

Aquesta és una tècnica, per tant, que està per veure a on ens portarà, però que pressuposa que no ha de dependre tant de les voluntats polítiques, sinó que ha de ser més uns drets reconeguts. Tant de bo, aquest Estatut d'autonomia que estem aprovant aquí i que no sabem encara

com acabarà, arribi un dia que diguem que aquest Estatut no depèn de les conjuntures polítiques! Això seria l'ideal, que aquest Estatut no depengués de les conjuntures polítiques, no depengués de si hi ha o no hi ha majoria a Madrid, per combinar o no combinar, sinó que fos una carta de drets nacionals de veritat, que ens donés la possibilitat d'actuar independentment de la conjuntura política. Tant de bo fos així!, però evidentment la realitat és la que és i aquí hem de tenir-la present.

Què fem, per tant, per intentar posar ordre en aquest punt de les atribucions de matèries?, a base que cada una d'elles es desgrana en submatèries i a cada submatèria se li atribueixen potestats diverses. Aquesta és una tècnica que necessita també un capítol com el que hem posat, de tipologia de competències. És realment absolutament innovador, en tota la legislació actual a nivell espanyol, que existeixi un capítol com el que inicia el títol IV de competències, que es diu «Tipologia de les competències».

En aquest títol hi han tres articles realment molt i molt importants. L'article 105, que parla de les competències exclusives..., i aquest article 105 determina que «solament la Generalitat, en l'àmbit de les seves competències exclusives, pot exercir de manera íntegra» –i ara, a través d'una esmena que està recomanada, la 200, de Convergència i Unió, també dirà: «i excloent», «de manera íntegra i excloent»– «la potestat legislativa, la potestat reglamentària i la funció executiva». Per tant, les tres potestats.

I després també s'afegeix en aquest article, en la part final, amb l'esmena de Convergència i Unió, que «l'exercici d'aquestes potestats i funcions correspon únicament a la Generalitat, mitjançant les quals pot establir polítiques pròpies». És a dir, no porta a engany això. Després caldran recursos per aplicar això, perquè si no hi han recursos passarà que això produirà un buit en la mateixa prestació dels serveis i en la mateixa acció de l'Administració pública. I aquest títol, per tant, aquesta competència exclusiva de l'article 105 adquireix realment una importància notable.

Com la de l'article 106, amb les competències compartides... Finalment, tornem a situar on havia de ser el concepte de competències compartides, que és en «la potestat legislativa i la integritat de la potestat reglamentària i de la funció executiva, en el marc» –i aquí és on resitem el tema principal– «dels principis, els objectius o els estàndards mínims que fixi l'Estat en normes amb rang de llei». Per tant, ja no serà com ara, que una llei determina bàsicament tota una sèrie de competències, i aquesta llei s'aplica directament, sinó que hi haurà d'haver una orientació i, en aquest cas..., respectar els principis i objectius i estàndards mínims que haurà fixat l'Estat amb la seva norma bàsica. I caldrà una llei interposada, feta pel Parlament, per tal de concretar per mitjà d'aquesta llei l'efectivitat de la norma, de la normativa estatal. És a dir, no trobarem com ara que una llei de bases té aplicació directa, sinó que la llei de bases haurà de marcar principis, normes i estàndards, i serà després una llei del Parlament de Catalunya que aplicarà aquestes normes, estàndards i principis.

Això és reforçar aquest Parlament, això és donar qualitat a l'autogovern i sobirania a aquest Parlament, perquè

és permetre que realment, a través de les tècniques de les compartides no ens esborrin, com ha passat fins ara, la nostra capacitat legislativa, que se suposava que teníem.

I les competències executives, doncs, fan referència al tema d'aplicació d'actes de la mateixa normativa de l'Estat, però també reconeix una capacitat normativa en el desplegament de l'execució de normatives de l'Estat.

Podríem anar avançant molt en aquest aspecte, però jo saltaré molt ràpidament, perquè, si no, no em quedaria més temps, al tema en què apareixen noves competències, com la immigració i noves tecnologies, que no hi faré referència, perquè ja ho han dit abans altres..., transposició de directives comunitàries..., i també que en el cas de competències exclusives queda clara la prevalença del dret català sobre el dret estatal, en el cas d'aquestes competències exclusives.

Hi ha també una sèrie, doncs, de disposicions que són necessàries, que entrin en funcionament, com l'addicional tercera, de transferències a través de l'article 150, perquè totes aquestes competències adquireixin el gruix que es preveu aquí. Si no hi ha transferència de competències, alguns d'aquests articles no poden entrar en funcionament. I també la disposició addicional novena preveu la modificació de vuit lleis orgàniques, que també en algun cas són necessàries, perquè alguns d'aquests articles adquireixin tot el contingut que se suposa.

Finalment, hi ha una esmena transaccional, que el nostre Grup hi dona suport, en règim local, que ens sembla ben orientada. I també nosaltres demanaríem a la Presidència que l'article 125, senyor president, que fa referència a educació, quedés, per a la seva votació, per a un moment més avançat de la jornada d'avui, ateses les converses que hi han sobre aquesta qüestió.

Finalment, tot el tema de competències –i amb això acabo– té una part final –l'he dita tres vegades i ho diré la quarta–, que és la del finançament. Podem fer aquí una gran tirallonga de funcions, establir-nos, aquí, una sèrie d'obligacions; però, si finalment no hi ha recursos suficients per tirar-les endavant, finalment el que fem és crear una gran frustració. Per això no ha d'estranyar que el tema de finançament sigui un tema tan i tan important, perquè finalment és el que dona llum verda a aquest Estatut.

Gràcies, senyor president.

El president

Senyor Boada, vol fer rèplica? *(Pausa.)* Senyora Olano? *(Pausa.)* Doncs, té la paraula.

La Sra. Olano i García

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, no amb ànim de rèplica, perquè em sembla que tots, més o menys, hem aportat la nostra visió i la nostra interpretació, però sí que torno a reiterar que nosaltres no tenim cap problema, ho torno a reiterar, a fer l'exercici de plantejar-nos quina altra Constitució hi podia haver. I vostès sempre fan referència a la Constitució de Gal·les, d'altres... Escoltin, això no és un problema del Partit Popular. Tenim la Constitució que tenim, i, per

tant, se'ns demana, ho torno a repetir, a data d'avui, que fem la manifestació dintre de l'ordenament vigent.

Jo només els deixo sobre la taula una pregunta: què passaria si s'avancesin les eleccions? Si realment canviés el poder a Madrid? Com, vostès, mantindrien el contingut d'aquest Estatut?

Moltes gràcies.

(Remor de veus.)

El president

Senyora Santos... No? *(Pausa.)* Senyor Camp? *(Pausa.)*

Doncs, cridem a votació.

(Pausa llarga.)

Fem, doncs, les votacions del títol IV, «De les competències».

Votem, en primer lloc, les esmenes no recomanades de cada grup parlamentari, i començaríem amb les esmenes del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Els les recordo: 196, 197, 201, 203, 204, 205, 208.

Comença la votació.

Aquestes esmenes han estat rebutjades per 15 vots a favor i 120 vots en contra.

Passem, ara, a la votació de les esmenes del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Alternativa. Faríem, primer, la número 257 i la 295. Aquí hi ha una petició de votació separada: 257 i 295.

Comença la votació.

Aquestes esmenes han estat rebutjades per 50 vots a favor i 85 vots en contra.

Votarem ara l'esmena 311 bis, també del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Alternativa.

Comença la votació.

(Veus de fons.)

311 bis. Parem la votació... Ho torno a repetir: l'esmena 311 bis, del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Alternativa.

Comença la votació.

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 9 vots a favor i 125 vots en contra.

Passem, ara, a la votació de les esmenes del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi. Començaríem per la 284 quater –284 quater.

Comença la votació.

(Remor de veus.)

No va, no va, no va... *(Pausa.)* Un segon, que s'ha...

(Remor de veus.)

Votem l'esmena 284 quater... –284 quater–, del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi.

(Veus de fons.)

Comença la votació.

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 55 vots a favor i 80 vots en contra.

Passem, ara, a la votació de les esmenes 295 bis i 311 ter, del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi –295 bis, 311 ter.

Comença la votació.

Parem la votació.

(Pausa.)

Senyor Boada..., senyor Boada, teníem petició de votació separada i conjunta de la 295 bis i 311 ter. Canvia això? (Pausa.)

El Sr. Boada i Masoliver

No, no..., teníem demanada votació separada de 311 ter.

El president

Perdó...?

El Sr. Boada i Masoliver

De la 311 ter...

El president

Separada també...

El Sr. Boada i Masoliver

Separada de la...

El president

Per tant, votarem primer la 295 bis –295 bis.

Comença la votació.

Tenim algun problema amb el sistema de votació... (Rialles i remor de veus.)

Votarem la..., ho repeteixo... (veus de fons), votarem la 295 bis.

Comença la votació.

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 57 vots a favor i 77 en contra.

I seguidament, la 311 ter. És així? (Pausa.) Doncs, votem la 311 ter.

Comença la votació.

Aquesta esmena ha estat rebutjada per 66 vots a favor i 69 vots en contra.

Passaríem, ara, a la votació de la resta d'esmenes del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi que queden vives i que serien: la 213 bis, la 236 bis, la 241 quater i la 241 quinquies.

Comença la votació.

Aquestes esmenes han estat rebutjades per 57 vots a favor i 78 vots en contra.

Votem, ara, una esmena transaccional amb la 220, relativa a l'article 120, apartat 3. (Veus de fons.) Transaccional...?

Comença la votació.

Aquesta esmena transaccional ha estat aprovada per 74 vots a favor i 61 vots en contra.

Les esmenes transaccionals que afecten l'article 125 quedarien posposades per fer-les en una votació posterior. Per tant, votarem les esmenes transaccionals 284 bis i 284 ter, que afecten l'article 155.

Comença la votació.

(Veus de fons.) Transaccionals he dit, sí...

Aquestes esmenes han estat aprovades per 78 vots a favor, 15 vots en contra i 42 abstencions.

Votem, a continuació, la resta d'esmenes recomanades i transaccionades, del títol IV.

Comença la votació.

Aquestes esmenes han estat aprovades per 120 vots a favor i 15 abstencions.

Passem, ara, a votar els articles que no tenen esmenes, juntament amb les esmenes tècniques que els afecten.

Comença la votació d'aquests articles.

Han estat aprovats per 120 vots a favor i 15 vots en contra.

Deixant clar que l'article 125 el votarem separatament en un altre moment d'aquest Ple, votaríem ara la resta d'articles del títol IV, llevat del 125.

Comença la votació.

Han estat aprovats per 120 vots a favor i 14 vots en contra.

Lògicament, la votació del conjunt del títol també queda posposada per a un altre moment d'aquesta sessió plenària.

Suspenem la sessió, que reprendrem aquesta tarda a les quatre.

La sessió se suspèn a la una del migdia i vuit minuts.

La sessió se suspèn a la una del migdia i vuit minuts i es reprèn a les quatre de la tarda i dotze minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficiala major, i el lletrat Sr. Vintró i Castells.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat de tot el Govern

El president

Es reprèn la sessió.

Debatem el títol V, «De les relacions de la Generalitat amb l'Estat, amb altres comunitats autònomes i amb la Unió Europea. De l'acció exterior de la Generalitat».

En el debat, per defensar les esmenes i fixar la posició, té la paraula, en primer lloc, la il·lustre senyora Dolors Comas, del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Alternativa.

La Sra. Comas d'Argemir i Cendra

Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, em correspon defensar el títol V del Dictamen, dedicat a les relacions de la Generalitat amb l'Estat, amb altres comunitats autònomes i amb la Unió Europea, i també es refereix a l'acció exterior de la Generalitat.

I aquest no se'n amaga que és un capítol bàsic, perquè el seu contingut ens permet mesurar el grau d'autogovern, perquè és evident que el grau d'autogovern d'un país, el que nosaltres definim ara en aquest Estatut, no sols deriva de quins instruments tenim, quines institucions, quines competències, que, efectivament, això és molt important, sinó que també deriva de com es defineixen les relacions amb altres nivells polítics –amb altres nivells polítics–, siguin equivalents, siguin de rang com l'Estat.

I és en aquest sentit que considerem que aquest Estatut avança, fa un pas qualitatiu important, en autogovern, també en aquest sentit, perquè, d'alguna manera, estructura, defineix millor, el que són les relacions de col·laboració, convenis per interessos comuns amb l'Estat, amb altres comunitats autònomes i també amb la Unió Europea.

En aquest sentit, podríem dir que si veiéssim cap on ens dirigim quan diem: «Fem passos endavant», bé, aquests passos endavant, cap on s'adrecen..., podríem dir clarament que aquest títol de l'Estatut és el que té una concepció més federalista, sense ser-ho totalment, perquè no estem en un estat federal, però sí que diem que avança en la definició d'uns instruments de relació que són molt importants de definir justament quan s'avança cap al federalisme.

Dit d'una altra manera: definir les formes de col·laboració és importantíssim quan es trenca una estructura centralitzada, perquè quan l'Estat és molt centralitzat no ha de definir relacions de col·laboració entre les parts; està clar des d'on emanen les decisions i cap on s'adrecen. Per això, en els sistemes federals és clau definir les formes de relació i col·laboració entre els diferents segments, entre els diferents nivells polítics. És importantíssim, i nosaltres no estem en un estat federal. Podríem dir que és importantíssim en un estat compost com el que tenim. La lògica és ben senzilla: quant major és la descentralització, més necessari és l'establiment de fórmules de col·laboració entre governs per un exercici coherent de les competències.

En aquest sentit, el fet d'introduir en aquest Estatut, donar-hi rang estatutari, una comissió bilateral de relacions amb l'Estat, per exemple, el fet d'introduir formes de relació amb la Unió Europea, per exemple, ens trenca principis absolutistes de sobirania centralista, entre els quals la jerarquia entre diferents nivells polítics. I, malgrat que es mantenen molts elements d'aquesta jerarquia, sí que s'avança cap a una consideració d'una major igualtat entre els diferents nivells polítics, siguin quins siguin aquests nivells polítics en l'estructura de l'Estat. S'aplica el reconeixement de competències diferenciades en cada àmbit, sigui els ajuntaments, sigui la Generalitat, sigui l'Estat. Aquí parlem de les relacions de la Generalitat amb l'Estat. No es considera –no es considera– jeràrquicament superior cada un; teòricament, cada un té

el seu nivell competencial, aplicant els principis de subsidiarietat i proximitat en cada àmbit.

Així, en aquest títol es defineixen les formes de relació entre Generalitat i Estat, entre comunitats autònomes, i hem dit, també, amb la Unió Europea. Per aconseguir què? També, com hem comentat en altres títols, per aconseguir més eficàcia i eficiència en l'atenció a la ciutadania, en els serveis públics.

Per valorar, per altra banda, d'on partim, cal tenir en compte que la Constitució espanyola no va preveure massa aquests mecanismes de col·laboració, entre altres coses perquè no es coneixia en aquell moment, en el moment que es va redactar, l'estructura que adoptarien les comunitats autònomes. I en l'evolució posterior es va acabar imposant la doctrina –es podria haver imposat una altra doctrina– que l'Estat havia de controlar les comunitats autònomes per garantir la coherència del conjunt. I, per tant, no es van desenvolupar fórmules intergovernamentals entre l'Estat i la Generalitat, sinó que, més aviat, l'ànsia de tutela per part de l'Estat sobre les polítiques de les comunitats autònomes es va concretar en la famosa LOAPA, que va significar, d'alguna manera, aquesta consolidació d'un model centralista.

Per la seva banda, l'Estatut del 79 també presta poca atenció a la relació entre Generalitat i Estat. De vegades s'ha dit, els que han estudiat aquests temes, que l'Estatut del 79 és una mena d'imatge fotogràfica en negatiu de la Constitució. Però sí que recull, l'actual Estatut, uns pocs articles de fórmules de col·laboració. Recull, per exemple, la possibilitat de convenis entre comunitats, amb altres comunitats autònomes, com preveu la mateixa Constitució espanyola, però no eventuals convenis entre la Generalitat i l'Estat. D'aquí, fixem-nos en la importància que té el salt qualitatiu que suposa, el salt endavant que suposa, definir les relacions bilaterals amb l'Estat, sense perjudici d'unes relacions multilaterals.

De fet, l'Estatut, aquest Dictamen, dona rang estatutari a aquesta Comissió Bilateral Generalitat - Estat; la defineix com el marc general i permanent de relació entre ambdós nivells polítics, i va molt més enllà de l'actual comissió bilateral de col·laboració amb Catalunya, que pràcticament només ha actuat amb relació als conflictes competencials. Ara té moltes més funcions. Jo diria que, fins i tot, hi ha un detall a l'Estatut..., que de vegades alguns diuen: «És molt reglamentista.» Potser el Partit Popular deu dir: «Deu ser molt intervencionista», que ja ho hem sentit en aquest sentit. El que fa és, per una banda, protegir –protegir– la mateixa Generalitat del que és, podríem dir, bé, aquesta pràctica invasora que en la pràctica ha tingut l'Estat en les nostres competències. I, per altra banda, es preveu també, a l'Estatut, la participació en òrgans i mecanismes multilaterals.

També, l'Estatut, dona rang estatutari als convenis entre Generalitat i Estat. A això s'hi ha donat poca importància en els debats i en el que normalment apareix en el que és l'explicació de què aconseguim amb l'Estatut. S'ha donat molta més importància a la Comissió Bilateral, i en té, en té moltíssima; però també en tenen, els convenis. Per què? Perquè, de fet, constitueixen un dels mitjans més interessants de col·laboració per assolir objectius específics i compromisos d'aportació finan-

cera per part de l'Estat, per exemple, amb relació a la Generalitat.

Aquesta pràctica, la pràctica dels convenis, ja s'ha realitzat, i Catalunya és una de les comunitats autònomes que més ha utilitzat els convenis amb l'Estat. Si ens fixem, per exemple, en l'evolució que han tingut, l'any 79 només es va signar un sol conveni, i es va començar amb Obres Públiques, i l'any 2003 la Generalitat de Catalunya va signar seixanta-tres convenis amb l'Estat, bàsicament molts relacionats amb serveis socials, també amb educació i amb altres àmbits.

També cal destacar el valor que tenen els convenis amb altres comunitats autònomes, el que de vegades se n'ha dit «la col·laboració horitzontal». I és curiós que fins ara se n'han establert molt pocs, d'aquests convenis. És una col·laboració que fins ara ha sigut feble i escassa.

Recordem-ne dos que han tingut lloc a Catalunya com a importants: el Ramon Llull, l'abril del 2002, per promocionar la promoció exterior de la llengua catalana –i, evidentment, la crisi oberta el 2004 no disminueix el valor que per si té aquest instrument–, o el conveni, per exemple, per a la recepció recíproca de les televisions catalana i balear, signat el febrer del 2005.

I, per què vull destacar la importància dels convenis, sigui amb altres comunitats autònomes sigui amb l'Estat? I, a més a més, assenyalo que aquest és un instrument molt important a potenciar. Doncs, justament, perquè en els estats federals europeus aquest ha sigut un element previ que ha fonamentat l'organització federal, i, d'alguna manera, si volem superar l'Estat de les autonomies pensant en un futur i no tant en la situació conjuntural actual, el que hem de fer, justament, és enfortir relacions de col·laboració amb tots els instruments que facin falta per poder-les tirar endavant.

L'actual Estatut, el Dictamen també, un altre dels temes que aporta, i aquest és un tema també importantíssim, és que impulsa la projecció de Catalunya a la Unió Europea, i, és clar, no cal dir que l'Estatut del 79 això no ho incorporava, perquè en aquells moments estàvem lluny de pensar, també, que estaríem, formaríem part, de la Unió Europea. I, per tant, significa un salt enorme i, a més a més, imprescindible.

En aquests moments som conscients que l'Estat és l'interlocutor amb la Unió Europea, i això impedeix que Catalunya pugui participar directament en la definició de polítiques comunes, quan, per una banda, té competències exclusives en moltes matèries, i això en la pràctica el que fa és buidar competències a favor de l'Estat, que acaba sent l'interlocutor amb els organismes de la Unió Europea. Per altra banda, les comunitats autònomes estan implicades en el compliment comunitari a través, justament, de les competències que exerceixen, i, per tant, no té sentit aquesta desvinculació que en aquests moments existeix.

Això ho hem sentit molt, des de Catalunya. Aquest mateix Parlament ha aprovat resolucions en el sentit de propiciar la participació de la Generalitat en decisions que afectin Catalunya i que puguin provenir de la Unió Europea..., i a definir les mateixes polítiques que puguin afectar...

I, justament, quan deia que l'actual Dictamen impulsa aquestes qüestions és perquè hi apareixen aspectes com que la Generalitat ha de ser informada pel Govern de l'Estat de les iniciatives de revisió dels tractats fundacionals, per exemple; la Generalitat participa directament en les delegacions espanyoles davant de les institucions europees quan es tracta d'assumptes que afecten directament Catalunya; participa, la Generalitat, també, en la formació de posicions de l'Estat davant de les institucions i organismes de la Unió Europea, especialment en el Consell de Ministres, en els assumptes relatius que afecten els interessos de Catalunya; pot exercir la representació de l'Estat en l'àmbit de les seves competències exclusives i també, fins i tot, pot ostentar la presidència d'algunes institucions i òrgans; gestiona, la Generalitat, fons europeus en matèria de la seva competència, o aplica directament el dret europeu i el transposa. Aspectes substancials, fixem-nos-hi, pel pes cada vegada més important de les polítiques comunitàries.

I també, l'Estatut, per altra banda, obre la porta a una circumscripció electoral pròpia quan parlem de les eleccions europees, de manera que això pot aproximar, pot contribuir a aproximar, la política europea a la ciutadania de Catalunya, i, fins i tot, també es preveu, subjecte, lògicament, al que la legislació espanyola pugui fer en aquest sentit, circumscripcions més àmplies amb territoris veïns, com les illes Balears, el País Valencià, i qui sap si en el temps, fins i tot, en territoris francesos com Midi-Pyrénées, Lleugadoc o Rosselló.

L'altre, el tercer element que apareix també en aquest títol del Dictamen, és l'impuls de la projecció de Catalunya a l'exterior, i aquelles dimensions que preveu representen també un pas de gegant respecte al que preveu l'actual Estatut, si més no per l'escassíssima previsió tant constitucional com estatutària en aquest terreny, que resulta desfasada i no es correspon a l'evolució de la realitat social, política i econòmica recent. I en aquest sentit, quan cal interpretar l'actuació exterior de la Generalitat, lògicament, encara que es defineixi a l'Estatut que ha de ser en l'àmbit de les seves competències, tampoc s'ha d'entendre en el sentit literal i limitat com actuacions específiques emmarcades en una competència concreta immediata, sinó també moguda per un interès genèric i d'efectes imprecisos. Un viatge a un país estranger pot servir, per exemple, per difondre la imatge pública de Catalunya i respondre, per tant, a un interès de caire més general i obert que repercuteixi efectivament en les polítiques que es facin des de la Generalitat.

Acabo dient que, lògicament, nosaltres votarem a favor d'aquest títol del Dictamen, que entenem que representa, com deia abans, un salt qualitatiu molt important des del punt de vista d'increment de l'autogovern de Catalunya visualitzat a través de com es defineixen les relacions amb l'exterior.

Gràcies.

El president

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, l'il·lustre senyor Jordi Montanya.

El Sr. Montanya i Mias

Bé. Gràcies, president. I prenem la paraula per defensar les esmenes i fixar el posicionament del nostre Grup Parlamentari pel que fa a aquest títol V; títol en el qual, a grans trets, el nostre Grup Parlamentari podem estar d'acord amb la immensa majoria del seu contingut, tot i que mantenim una sèrie de discrepàncies, que es fan paleses a través de les trenta-set esmenes que vam elaborar i que vam presentar, que fan que inicialment –inicialment– no hi puguem donar suport.

Ara bé, també s'ha posat de manifest aquest matí que l'aprovació d'aquest text estatutari..., aquesta és la seva primera fase, la fase del Parlament de Catalunya, i que posteriorment n'hi haurà una altra a les Corts Generals, on esperem que, pel que fa al contingut d'aquest títol, puguem arribar a un acord total. Per tant, avancem que inicialment nosaltres ens abstindrem en la votació del títol i posarem de manifest, a grans trets, quines són les idees fonamentals o bàsiques amb què estem d'acord i amb quines mantenim reserves.

A grans trets, així, destacarem, d'aquest títol que se sotmet a consideració, que el principal òrgan de relació que estableix aquest títol V és la Comissió Bilateral Estat - Generalitat, en la qual es fa palès que el criteri de la Generalitat haurà de ser determinant per assolir acords. I així, d'aquesta manera, la Generalitat participà en la designació de membres del Tribunal Constitucional, del Consell General del Poder Judicial i de diferents organismes econòmics i socials, així com en l'ordenació general de l'activitat econòmica, subscriuint convenis de col·laboració amb altres autonomies.

Així mateix, la Proposta de reforma estableix que la Generalitat participà en institucions i organismes europeus a través de delegacions i que establirà una delegació en les institucions de la Unió Europea.

D'altra banda, també faríem ressaltar, com a tret o com un dels trets fonamentals que fixa aquest capítol, el text de reforma, que la Generalitat gestionarà els fons europeus en matèries que sigui competència de la Generalitat.

A més a més, es fixa que Catalunya sigui, tal com s'ha posat de manifest, circumscripció electoral per a les eleccions del Parlament Europeu, fet amb què també podríem estar totalment d'acord.

I, per últim, la Generalitat podrà també establir delegacions i oficines de representació a l'exterior i promoure la cooperació amb regions i territoris a l'estranger.

Per altra banda, també voldríem destacar que el text de reforma contempla l'imperatiu en el sentit que la Generalitat ha de ser informada pel Govern de l'Estat en la negociació dels tractats internacionals que afectin les competències o els interessos de Catalunya.

Fins aquí, ho repetim, a grans trets, el nostre Grup Parlamentari hi estem d'acord i ho podem subscriure, tot i les trenta-set esmenes que, com hem posat de manifest, varem presentar, ja que, certament, des del nostre posicionament defensem el model actual, pel qual correspon a la Constitució espanyola arbitrar els diferents organismes de cooperació i col·laboració entre administracions, i sempre –sempre–, en qualsevol cas, partint de la premissa innegociable del ple respecte al principi

de lleialtat institucional, i sempre considerant també que els efectes dels convenis i acords entre l'Estat i la Generalitat o bé entre la Generalitat i la resta de comunitats autònomes deriven inicialment de la Constitució espanyola i no de l'Estatut.

Conseqüència..., i com a discrepància rebutgem un sistema de col·laboració Estat - Generalitat basat exclusivament –exclusivament– en el bilateralisme, com entenem que es pretén amb l'article 177 del projecte de reforma, mitjançant l'establiment de la Comissió Bilateral pel que fa al seu contingut.

Des del nostre posicionament propugnem i defensem un sistema que incorpori els corresponents instruments de relació bilateral, però també multilaterals, de conformitat amb el contingut de la nostra esmena 146.

Arribat aquest punt, i pel que fa a les relacions Generalitat - Unió Europea, i partint sempre lògicament també del nostre model d'Estat, que és també el nostre model de societat que volem per a Catalunya i la relació que defensem Estat - Generalitat, entenem que la dita relació s'ha de sustentar sota la tutela de l'Estat espanyol i també sota la legislació de la Unió Europea. En cap cas entenem que les relacions directes bilaterals Generalitat - Unió Europea poden anteposar-se a les relacions de l'Estat pel que fa a la Unió Europea i a les relacions amb l'exterior, màxim des de la perspectiva de futur immediat d'entrada en vigor, suposem, del Tractat pel qual s'estableix la Constitució europea, per cert, aprovat per referèndum al nostre país, a l'Estat espanyol, i lògicament a Catalunya, vinculant –vinculant–, i sense que en cap cas puguem perdre de vista el contingut de l'article 1.6 del dit text, el qual textualment diu: «Dret de la Unió. La Constitució i el dret adoptat per les institucions de la Unió en l'exercici de les competències que se li atribueixen, primaran per sobre del dret dels estats membres.»

O sigui, no podem perdre de vista, ho repetim, que estem enfront o davant d'una claríssima i inqüestionable cessió de sobirania dels estats europeus a favor de la Unió Europea, i destaca, lògicament, que estem parlant sempre d'estats membres; ara com ara no es contempla la possibilitat que les regions, ni tan sols de les denominades Reg-Leg, o regions amb capacitat o potestat legislativa.

Per tant, se'ns fa difícil, des del nostre Grup Parlamentari, assumir aquest pas –que ara com ara és a l'infinit– que el text de reforma de l'Estatut sembla voler abordar en assumir competències de l'Estat espanyol que possiblement aquest no tindrà o presumiblement perdrà a favor de la Unió Europea, via el citat article 1.6 del Tractat d'establiment d'una constitució per a Europa.

Per tant, nosaltres, ho repetim, ara com ara, i en base a la legislació que tenim, defensem la necessitat lògicament de la participació de la Generalitat en els temes relacionats amb la Unió Europea, però que aquesta s'ha de fer en els termes establerts en la mateixa Constitució i en l'Estatut vigent, i aprofundint, lògicament, en aquest sentit, atès que la mateixa Constitució europea regula la competència dels estats membres en les relacions internacionals, i sempre dels estats membres, ens agradi més o menys, però aquesta és la realitat.

Per tant, la participació de la Generalitat en la presa de decisions de la Unió Europea s'ha de fer en base al que

disposi la legislació estatal respecte a això, i sempre cenyida a les competències pròpies de la Generalitat. Així, ha de ser, des del nostre punt de vista, la llei estatal la que arbitri i la que ha d'arbitrar els mecanismes de participació de la Generalitat en la posició espanyola en el si de les institucions europees. I la transposició del dret europeu per a la Generalitat només s'ha de fer respecte d'allò que afecti les nostres competències i exclusivament el territori de Catalunya. I en la mateixa línia que l'exposada, pel que fa a l'assumpció de la gestió per part de la Generalitat de les ajudes o fons europeus, o tenir accés directe al Tribunal de Justícia Europeu, ja que això, ho repetim, correspon establir-ho a la pròpia legislació comunitària i estatal, i, de fet, ara com ara, el nostre..., el vigent ordenament jurídic i el nostre vigent dret comunitari ja permeten..., amb força limitacions, però ja permeten la intervenció de les comunitats autònomes davant el Tribunal de Justícia i el Tribunal de Primera Instància de les Comunitats Europees.

També creiem oportú recordar que, des de la Conferència d'Afers Relacionats amb les Comunitats Europees –que es va adoptar en data 9 de desembre del 2004–, es van adoptar sengles acords sobre el sistema de representació autonòmica en les formacions del Consell de la Unió Europea i la Conselleria per a Afers Autonòmics en la representació permanent d'Espanya davant la Unió Europea.

Amb aquests avenços les comunitats autònomes, ara com ara, poden intervenir en el procediment de presa de decisions de la Unió Europea, certament –certament– amb limitacions o amb moltes limitacions, però el nostre Grup Parlamentari entenem que aquest és el camí a seguir; ha de ser a través o mitjançant la representació de l'Estat on les comunitats autònomes tenen la possibilitat de tindre representació i de defensar els seus drets i interessos especialment quan parlem de competències exclusives. Però sempre, tal com hem posat de manifest, aquestes possibilitats vénen donades des de la Unió Europea mitjançant els estats membres. Recordem que la Unió Europea es basa en l'aliança dels estats sobirans, sens perjudici del respecte i protecció de les regions.

Ara bé, des del nostre Grup apostem clarament per la projecció exterior de Catalunya, promovent un major espai de protecció exterior i de participació en aquesta, però també sempre des del reconeixement exprés dels organismes estatals via l'article 149.1.3 de la Constitució espanyola, en el qual es fan paleses les relacions internacionals com a competència exclusiva de l'Estat.

Moltes gràcies.

El president

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, la il·lustre senyora Pilar Dellunde.

La Sra. Dellunde i Clavé

Bona tarda, senyores i senyors diputats, president... En el decurs de la vida dels pobles hi ha moments en els quals cal aturar-se i fer balanç de com són les relacions

amb els altres pobles. Com si de dues persones es tractés, el debat sobre aquest títol ens permet analitzar com està la relació amb l'Estat espanyol des de l'aprovació de l'Estatut del 79 i presentar propostes de canvi de cara al futur.

L'Estatut del 1979 era un pacte que requeria lleialtat mútua. Però la lleialtat de la societat catalana, expressada a partir de les seves institucions, no ha estat corresposta per part de l'Estat, en un estat de les autonomies que, teòricament, però només teòricament, es basa en el principi dispositiu de la voluntarietat dels territoris a accedir a l'autonomia i en el respecte al fet diferencial. Malauradament, des de Catalunya, aquesta relació també s'ha viscut massa sovint amb renúncies, situant els acords amb l'Estat al marge del consens d'aquest Parlament.

Arribats en aquest punt, és absolutament necessari un model nou de relació amb l'Estat, i l'Estatut ha de ser l'instrument polític institucional singular de què ens dotem la ciutadania de Catalunya i en el qual fem explícit aquest pacte.

Si ara els demanés de fer un exercici, que en el tram final d'aquest Ple, encara que fos per desvetllar-los una mica, escollíssim només tres paraules: allò que és nou en aquest Estatut, allò que el fa ambiciós, allò que farà possible un nou marc de relacions de Catalunya amb els altres pobles, quines tres paraules escollirien?

En el text que avui discutim hi ha tres paraules que no apareixien en l'Estatut del 79, i que representen un canvi radical amb referència a la situació que tenim ara, en aquest títol. La primera paraula és «nació». La trobem a l'afirmació del títol preliminar que Catalunya és una nació.

Però és una altra paraula que no trobem tampoc en l'Estatut actual la que dóna contingut en aquest títol al concepte de nació. Aquesta segona paraula és «bilateral». Per un matemàtic com jo, per a una matemàtica, «bilateral» significa que té dos cantons simètrics. És per això que aquesta reforma de l'Estatut, en el seu article 177, estableix que la Comissió Bilateral Generalitat - Estat serà el marc general i permanent de relació entre la Generalitat i l'Estat, perquè és aquesta la forma amb què de manera natural ha de relacionar-se una nació, tingui o no tingui estat. S'han de relacionar d'igual a igual, la Generalitat i l'Estat.

És ben cert que els antecedents de la bilateralitat de les relacions entre Catalunya i Espanya els podem trobar a l'Estatut vigent. Tanmateix, la singularitat estatutària s'ha mantingut només testimonialment a partir d'organismes paritaris, com les comissions de traspassos o de valoracions i la Junta de Seguretat de Catalunya. És l'hora, doncs, de dotar-nos de mecanismes eficaços que permetin una verdadera relació bilateral, i subratllo, per la seva novetat i importància, que aquesta relació sigui permanent.

Les relacions de la Generalitat amb l'Estat i amb les altres comunitats autònomes han de partir d'un principi de lleialtat institucional, que no té un reflex exprés en el text del 78 ni en l'actual Estatut d'autonomia. La introducció expressa d'aquest principi general és, doncs, també una novetat de gran transcendència, com

ho és també el tractament de les relacions de col·laboració amb l'Estat.

Es concreten també en aquesta reforma mecanismes de col·laboració amb altres comunitats autònomes, mecanismes que han de contribuir a l'apropament del conjunt de països de parla catalana, països que conformen una unitat de cultura, que és el fonament d'una identitat compartida des de la diversitat i pot ser-ho per a la lliure contribució a un projecte comú que respecti aquesta diversitat.

En l'article 168.3 s'afirma el dret de la Generalitat a participar en les institucions, els organismes i els procediments de presa de decisions estatals. I per garantir aquest dret, hi ha àmbits en els quals el paper de la Comissió Bilateral ha de jugar un paper clau. En primer lloc, en l'elaboració de projectes normatius a l'Estat que afectin les competències i els interessos de Catalunya, especialment quan es tracti de normes bàsiques o orgàniques i en les que tenen com a funció delimitar les competències tantes vegades conculcades. En segon lloc, en la programació de la política econòmica general del Govern de l'Estat sobre les decisions estatals que afecten els mercats energètics i el sistema financer. I, en tercer lloc, en la resolució de conflictes competencials plantejats entre totes dues parts.

Però la participació no s'escapa en aquestes decisions estatals. Passa també per ser presents quan i on es prenen les decisions, mantenir representants en aquells organismes on es decideixen qüestions que afecten els nostres interessos.

D'acord amb el principi segons el qual la Generalitat és Estat, i molt més enllà de la voluntat que alguns tindríem de no formar part d'aquest Estat, mentre formem part de l'Estat espanyol tenim dret a participar en els processos de presa de decisions, perquè l'Estatut és un dret, no és una concessió.

És, doncs, fonamental que aquesta reforma reculli el dret a participar en els processos de designació dels representants del Tribunal Constitucional i els consellers del Consell General del Poder Judicial i que la Generalitat designi representants en els organismes econòmics i socials.

En el cas del Tribunal Constitucional, el dèficit és especialment greu, ja que el Tribunal Constitucional és l'àrbitre dels conflictes que poden tenir l'Estat i les comunitats autònomes, sense que aquestes darreres tinguin reconeguda cap mena de participació en la designació dels seus membres. Perquè fins ara hem viscut un miratge de participació, no era una participació real. A canvi d'institucionalitzar per llei que hi hagi un representant en aquests organismes, a vegades s'ha pactat durant molts anys la designació d'un representant oficials de la Generalitat; oficials, que no oficial. Hem d'exigir que aquesta participació sigui transparent, que en el si de la Comissió Bilateral es facin les propostes i que aquesta participació sigui més democràtica, amb la intervenció del Parlament, perquè no és un tema menor saber qui i per què va a negociar en nom de Catalunya i el contingut de la negociació que es farà en nom de tots.

Bé, arribem a la tercera paraula. La tercera paraula que apareix per primera vegada en aquest nou text és «Eu-

ropa». L'article 3.2 d'aquesta reforma afirma: «Catalunya té en la Unió Europea el seu espai polític i geogràfic de referència i incorpora els valors, els principis i les obligacions que deriven del fet de formar-ne part.»

Voldria aturar-me un moment en aquesta afirmació, a risc que quedi amagada entre un llarg llistat d'aportacions que presenta aquesta reforma. Aquest article representa l'expressió jurídicament més alta del compromís de Catalunya amb la construcció política i social d'Europa. Des de l'any 86, que va haver-hi l'adhesió de l'Estat espanyol, Europa ha significat per al catalanisme polític una esperança de superació en l'àmbit de l'Estat i l'assoliment de les nostres reivindicacions nacionals. Però la realitat ens ha mostrat que sense reforçar un perfil nacional per a Catalunya resulta gairebé impossible aconseguir que el nostre país pugui participar de manera efectiva en la configuració d'aquesta construcció.

Dos exemples claríssims: d'una banda, la no-incorporació de les nostres propostes al Tractat constitucional europeu, sorgides d'un fòrum cívic, la Convenció Catalana per al Debat sobre el Futur de la Unió Europea, i, de l'altra, encara més greu, l'enorme dificultat que suposa aconseguir l'oficialitat de la nostra llengua a Europa sense tenir un estat propi al darrere que hi doni suport.

Catalunya vol ser plenament a Europa. En primer lloc, amb dret a participar en els tractats originaris. En segon lloc, amb la participació en la formació de les posicions de l'Estat, especialment davant del Consell de Ministres i en els assumptes relatius a les nostres competències. I, en tercer lloc, amb la participació en institucions i organismes europeus.

Els representants de la Generalitat han de participar directament en totes les delegacions espanyoles davant de la Unió Europea, les que tractin assumptes de la seva competència, i ha de poder designar representants en el marc de la representació permanent d'aquesta en les institucions i els organismes de la Unió Europea.

Però, tanmateix, és necessari fer palès una cosa: que totes aquestes propostes que es recullen en aquest text van molt més enllà, són molt més ambiciosos, que el que s'ha posat ara sobre la taula per part del Govern espanyol. Per tant, cal que l'actual model proposat esdevingui una participació directa real, que superi el sistema de rotació actual. Cal que s'ampliï el conjunt de les formacions del Consell de la Unió Europea i que hi hagi una presència continuada quan es tractin temes que siguin de la nostra competència.

Però, més enllà de la participació en la formació de posicions de l'Estat, Catalunya ha de singularitzar la seva presència a la Unió Europea amb una delegació pròpia de la Generalitat davant la Unió Europea i amb el Parlament de Catalunya relacionant-se directament amb el Parlament Europeu, que ha de poder desenvolupar i aplicar directament el dret de la Unió Europea. El nostre Parlament ha de jugar el paper que li correspon com un parlament nacional.

Finalment, en l'àmbit de la justícia, la Generalitat ha de tenir accés directe al Tribunal de Justícia, en defensa dels legítims interessos i competències de la Generalitat. A allò que sembla tan evident a vegades no hi tenim dret.

Per què són tan importants, els fons europeus, senyor Montanyà? Doncs si mirem com és la divisió actual dels territoris receptors dels fons estructurals, veurem, doncs, que hi ha una de les més grans desigualtats en els països de la Unió Europea. És, doncs, cabdal que aquesta reforma estableixi el dret de Catalunya a gestionar aquests fons quan són de la seva competència.

I vull acabar l'apartat comunitari parlant d'una proposta de la qual estem especialment satisfets que hi estigui inclosa: cal que tinguem una circumscripció electoral pròpia per al Parlament Europeu.

Fins ara, a diferència de l'Estat espanyol, estats descentralitzats, com ara Alemanya, Bèlgica o Itàlia, han adoptat circumscripcions electorals adaptades. Però, fins i tot estats que no ho són, com Irlanda o el Regne Unit, han rebutjat la circumscripció única estatal. Per què no hauria de fer-ho també l'Estat espanyol, descentralitzat i suposadament plurinacional? I això, senyor Montanyà, no depèn de la Unió Europea.

Crec que és evident que una nació s'ha de poder singularitzar en aquest marc que en aquest mateix Estatut s'ha definit com el seu espai polític de referència.

I acabo amb el capítol de l'acció exterior de la Generalitat, un capítol molt important. D'aquest, en voldria destacar un article: el 195. Hem cregut que era molt important, des d'Esquerra, incorporar-lo. «La Generalitat» —diu l'article— «ha de promoure la projecció internacional de les organitzacions socials, culturals i esportives.»

Un poble es defineix pels tipus de relacions que té amb els altres pobles. Quina és la imatge que donem en aquest Estatut? Jo preguntaria a alguns dels que ens neguen el dret a tenir seleccions esportives pròpies a partir de què hem de construir la nostra imatge. Volem tenir la possibilitat de projectar-nos en l'esport, des del foment de la pau, des de l'art o de la ciència, sent solidaris amb Bòsnia i Hercegovina, amb l'Iraq, amb el Sàhara, amb el sud-est asiàtic... És per això que es volentat d'aquest Estatut reconèixer el dret de Catalunya a participar en organismes internacionals, com la Unesco, i establir oficines de representació a l'exterior.

Per acabar, un agraïment. Volia agrair a totes les persones que han fet possible aquest Estatut, i considero que és un honor per mi haver presidit la Comissió Primera, en el si de la qual s'ha elaborat aquesta reforma. Gràcies a totes i tots els ponents, als lletrats, en Joan Vintó i l'Ismael Pitarch, i un agraïment especial per a l'amic i gestor de la Comissió, l'Eduard Principal, sempre present i sempre eficient. Per als amics també ponents d'Esquerra, en Joan Ridao i la Teresa Aragonès. Gràcies a tots els membres del Govern, a totes les entitats i associacions, ajuntaments i institucions, que ens han fet arribar totes les seves propostes i que han fet seu aquest procés. També a tots els mitjans de comunicació que ens heu anat seguint i heu donat a conèixer els nostres debats.

I, per acabar, un agraïment especial a la Catalunya exterior per totes les aportacions que ens han fet arribar, des dels casals catalans, des de les associacions individuals. De fet, sou vosaltres els que ompliu cada dia arreu del món de contingut aquesta afirmació amb què comença avui aquest nou Estatut: «Catalunya és una nació.»

Moltes gràcies.

El president

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, la il·lustre senyora Lúdia Santos.

La Sra. Santos i Arnau

Gràcies, president. Senyores i senyors diputats, veiem el títol que, diguem-ne, genèricament en podríem dir «de relacions acció - exterior», i ho dic genèricament, perquè..., potser sí... Sí, «Relacions...» Ara!, ara el tinc —ara el tinc: «Relacions de la Generalitat amb l'Estat, amb altres comunitats autònomes, la Unió Europea i acció exterior.»

És evident que l'enfocament que jo donaré ara de la meua interpretació d'aquest títol no es correspon exactament amb l'expressió de desitjos que la diputada d'Esquerra Republicana que ha fet ús de la paraula abans, doncs, ha manifestat al voltant d'aquest títol, i que aquesta aproximació que jo faré, segons la meua interpretació, fa palesa també una altra cosa evident: som una nació plural, som una nació diversa. I totes les formes d'aproximar-se al fet nacional, al sentiment de la catalanitat, són aproximacions absolutament legítimes. I això fa fort un país. I, a més, diré que aquestes aproximacions de sentir-se o no sentir-se nació, català, etcètera, també es fan des d'aproximacions molt diferents. Ho dic perquè aquest és un tema que ha planat al llarg del debat, i sobretot, doncs, a partir de l'exposició que ha fet la companya d'Esquerra Republicana.

Jo diria que la nostra aproximació, en aquest cas, segurament de la majoria de companys i companyes del Grup Socialista, de la majoria de ciutadans que poden sentir-se més còmodes, diríem, en aquest segment, en aquest sector ideològic..., potser tenen una aproximació més tranquil·la, més confiada, més relaxada, més feliç, amb relació al país. Sentim amb felicitat el país; no sentim, diríem, un altre tipus de sentiment pel país.

Dit això, què ens aporta aquest títol de relacions amb l'Estat, de relacions amb la Unió Europea? Juntament amb el títol de poder judicial, aquests dos títols, poder judicial i relacions amb l'Estat i la Unió Europea, crec que són el moll de l'os, els elements, els títols, que ens permeten dir que avancem en el model de l'Espanya federal. El federalisme és pacte, el federalisme és llibertat, el federalisme és lleialtat, el federalisme és confiança. I jo voldria posar l'accent fonamentalment sobre aquest darrer, o si volen sobre dos: lleialtat i confiança. I em temo que si volem avançar cap aquest model federal, cap al qual estem donant passes molt importants, molt més importants segurament que aquelles que en aquests moments ens estem imaginant, la primera cosa que haurem de canviar tots plegats, aquí i allà, per dir-ho d'alguna manera, és el xip.

I hem de començar a canviar el xip i començar a pensar en aquests termes de lleialtat i confiança; confiança mútua, confiança recíproca, però també ho deia al començament, confiança en uns mateixos, confiança en el país, confiança en els ciutadans i ciutadanes.

Perquè Catalunya sempre ha estat tant més forta, tant més influent, quant més oberta, més acollidora, més predisposada cap als altres. Ha estat forta, acollidora,

oberta, confiada en si mateixa, i això li ha donat la seva capacitat de convicció, la seva capacitat d'influència, la seva capacitat –si em permeten també– de seducció, que també ens falta. És una visió una mica femenina, si volen, però la capacitat de seducció és una cosa molt important també per tenir èxit a la vida.

I deia: «Ens dóna aquesta força...» I en aquest títol, en aquesta línia d'avenç cap al federalisme... –jo crec que queda molt clar i, per tant, no m'entretindré perquè diríem que les persones que han intervingut, que han fet ús de la paraula anteriorment, d'alguna manera han anat desgranant algunes qüestions–, però, sí que són molt importants els instruments de relació bilateral, i subratllo això perquè és on hi ha tots aquests elements de pacte. Però, per començar, si parlem de federalisme, l'Estatut és el primer element claríssimament federal del nostre model, és un instrument de pacte, i el federalisme comença aquí, amb aquest pacte: Estatut - Constitució.

I deia que els elements són importantíssims, els del bilateralisme, aquells amb els quals ens dotem per poder acordar les coses que interessin, que convenguin al país. No només en aquest àmbit, sinó també en altres, per competències, etcètera, hi ha elements que es discuteixen en el si de la Comissió bilateral. Però, aquests elements bilaterals s'han establert amb exclusió d'altres elements igualment importants, essencials, cabdals, en països descentralitzats, en països fortament descentralitzats i compostos, que són els mecanismes multilaterals? No. En tots els països, països compostos, en tots els països, alguns dels quals s'anomenen claríssimament federals, els mecanismes multilaterals són essencials. Què és, si no, el Senat alemany, si no un mecanisme multilateral per excel·lència, que és, justament, el model cap al qual voldríem caminar?

Per tant, mecanismes bilaterals? Sí, per suposat. Mecanismes multilaterals? Sí, per suposat i per favor. Si no, com? A més, aconseguiríem algunes coses i les aconseguiríem amb un grau de racionalitat i d'eficàcia que la simple bilateralitat potser no estaria en condicions d'acomplir.

I això per què? Doncs perquè hi ha lleialtat, perquè hi ha confiança, perquè hi ha coresponsabilitat, que és un altre dels elements importants. Per tant, benvingut aquest títol, que ens fa caminar tranquil·lament, naturalment, desdramatitzadament, cap a la via i cap al camí del federalisme.

I, per tant, aquesta confiança voldria dir que hauríem d'eliminar, ja les hem eliminat, algunes de les qüestions, que una certa desconfiança, que una certa recança, doncs, ens havien portat a incloure. Quan un està en una relació bilateral, quan un està en un pacte –no cal que sigui a nivell, diríem, d'estat o nació; posin-li vostès el nom que vulguin–, quan un està en una relació bilateral, les coses s'han d'acordar de mutu acord, diríem –*valga la redundància*.

Evidentment, si un va a la relació bilateral a dir: «Jo vull acordar això amb tu, però el que jo et dic és vinculant», doncs, no continuem parlant. I això, que en termes normals és absolutament comprensible, que passi això d'aquesta manera... És que a més el Consell Consultiu ens ha dit: «És que això és inconstitucional. No

es poden imposar les polítiques, no es poden condicionar les polítiques o les competències que són d'un altre, la titularitat de les quals són d'un altre.» De la mateixa manera que tampoc volem, i ho dic claríssimament, que ens imposin o ens limitin les nostres competències.

Per tant, si cal acordar-ho, cal acordar-ho, però no es pot imposar, i ho diu el Consell Consultiu, dient-nos: «És inconstitucional imposar o demanar que els informes, etcètera, siguin vinculants.» Malgrat això, hi ha algun grup que insisteix a mantenir la inconstitucionalitat en les seves esmenes, però són simplement esmenes.

Hi ha unes quantes coses més –i amb això acabo, perquè em sembla que aviat se m'acabarà el temps, i això que pensava parlar poc–, hi ha altres qüestions. Igual com he dit abans, quan parlava de competències, el Consell Consultiu, en lloc de dir-nos en alguns casos: «Tal o tal cosa és inconstitucional», en alguns casos ens ha fet o bé interpretacions o ens ha indicat, fins i tot, algunes redaccions, per dir-nos: «Això només pot ser constitucional si li donem aquesta forma, si incloem tal expressió.» I això ens passa, al nostre parer, en tres articles, respecte dels quals mantenim esmenes que volem votar.

Acabo. Em sembla que em queden... Perdó, em semblava que em deia que havia acabat el temps.

Bé, deia..., tres articles respecte dels quals el Consell Consultiu ens diu que hauríem d'esmenar, perquè, si no, són inconstitucionals, els llegirem després, i ens diran quines..., però jo només voldria llegir allò que ens ha dit el Consell Consultiu aquí.

Per exemple, per a la designació d'òrgans a la direcció de diversos organismes, Banc d'Espanya, etcètera, però també per a la designació de representants en òrgans de direcció, d'organismes econòmics, etcètera, el Consultiu ens diu: «La proposta de reforma...» –es refereix, evidentment, als articles– «són constitucionals». Ens podríem quedar aquí, però, és que seria insuficient, perquè el Consultiu ens diu: «Sempre que s'afegeixi...», per tant, la condició voldria dir que, altrament, no és constitucional, «sempre que s'afegeixi a cadascun d'ells la frase: “En els termes que estableixi la legislació aplicable.”».

Doncs, bé, nosaltres mantenim aquesta esmena i mantenim l'esperança, la confiança –en tot cas, som de la raça dels que no es resignen– que sigui atès el consell del Consultiu. Esmenem aquests articles perquè només d'aquesta manera la proposta que surti, com espero, d'aquest Parlament, sortirà amb tota la força, amb tota la solidesa i amb cap de les febleses, que, si no, podrien acompanyar-la. De manera que simplement els agraeixo l'atenció i espero que quan sotmetem aquestes esmenes a votació tinguin no sé si dir la gentilesa d'atendre-les.

Moltes gràcies.

El president

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, l'honorable senyor Josep Maria Pelgrí.

El Sr. Pelegrí i Aixut

Moltes gràcies, senyor president. Distingits membres del Govern, il·lustres diputats i diputades d'aquesta cambra, permetin que abusi un moment de la meva presència en aquesta tribuna per llegir un breu fragment d'un text d'un document d'Unió Democràtica de Catalunya recent, de l'any 1997, que parla de la posició d'Unió Democràtica sobre la construcció del que és el nostre estat confederal amb relació a l'Estat espanyol. I diu: «Entenem que aquest és el model més apropiat per a un estat format per diverses nacions, ja que reconeix a cadascuna el dret a la sobirania. És el model que respecta, amb major sentit d'equitat, el dret que tenen tots els pobles a tractar-se d'igual a igual, alhora que fomenta la col·laboració i la coordinació basades en la llibertat de cada poble permanentment reconeguda.»

Aquest és un document d'un text que, com he dit, es va aprovar, que parla de la sobirania de Catalunya i l'estat plurinacional. I crec que quan em toqui ara defensar la posició, el posicionament del Grup Parlamentari de Convergència i Unió amb relació al títol V, sobre les relacions amb l'Estat, les relacions amb les altres comunitats autònomes, les relacions amb la Unió Europea i les relacions o l'acció exterior de la Generalitat de Catalunya..., pertocava i em semblava que era oportú que fes aquesta lectura.

Esquerra Republicana va fer, en el primer dia d'aquesta sessió plenària, una llarga i extensa explicació de la història del nostre país i dels anhels que podia tenir Esquerra Republicana des de la seva fundació com a partit polític. Unió Democràtica em permeto recordar que també ha lluitat per això des de l'any 1931, amb els mateixos valors i amb el mateix esperit de lluita que ho han pogut fer altres, sense que això suposi que uns siguin més o que els altres siguin menys.

Aprofito per dir que no sé si seré capaç amb una seducció masculina d'intentar convèncer els il·lustres diputats i diputades que votin a favor de les esmenes, a què després faré referència, sobre alguns aspectes que, també em permeto dir-ho, m'ha preocupat o he tingut un principi de preocupació per la intervenció de la representant del Grup Parlamentari Socialista, perquè no sé si he entès bé la seva posició. Jo crec que estem parlant d'aquests dies, avui aquí, de temes transcendents. No hi ha cap títol de l'Estatut que estem proposant, cap títol, que sigui menor. Tots els títols són importants, perquè és el que nosaltres, l'instrument que nosaltres volem tenir de futur. I tots, per tant, tots aquests títols, han de ser i són per nosaltres capitals.

Jo crec que el que m'ha semblat interpretar és que hem anat avançant del títol preliminar, el primer, el segon, el tercer, el quart, i ara estem en el cinquè. I, en aquest cinquè potser hem abaixat l'autoestima del que potser hem plantejat en altres títols. Potser el que plantegem en aquest títol V no es correspon amb el que hem dit i hem escrit, negre sobre blanc, en els títols precedents.

No voldria haver interpretat això. I després suposo que la il·lustre diputada tindrà ocasió, si vol, doncs, de seguir el debat per desmentir o no. Però, en tot cas, sí que en contraposició a això, discrepo obertament, doncs, de la posició del Partit Popular en relació amb aquesta

qüestió. Hi ha molts arguments que s'han donat, la majoria dels quals nosaltres no hi participem.

I, tot i que és cert que nosaltres votarem a favor d'aquest títol –ja ho avanço ara, per a general coneixement, com vostès ja saben també–, també demanaria, amb aquesta seducció de què parlàvem abans, que es reconsiderin aquestes esmenes que encara hi ha vives del Grup Parlamentari de Convergència i Unió per fer front a alguns dels aspectes que intentaré ara fer-hi referència.

Si Catalunya és una nació –sempre ho ha estat, d'altra banda; ara tenim un instrument que ho reconeix–, hem d'estar orgullosos d'aquesta condició. I aquest orgull, que ve lligat també i ve vinculat als lligams, a la unitat, a la llengua, a la cultura, a la història, als drets històrics, a la consciència nacional de la gent –no seríem una nació si la gent no tingués consciència de ser una nació–, i, per tant, tot això –tot això– ens ha de fer valer la nostra autoestima, la nostra oportunitat i la nostra paraula.

En el títol preliminar es reconeix i es reafirma aquest fet diferencial: que volem ser i que, de fet, som. Igual que els drets històrics, igual que altres coses, no cal que ens ho reconegui la gent, per ser. Nosaltres som, nosaltres volem ser. I, per tant, aquest reconeixement l'hem de fer valdre. Els drets històrics, el fet que Catalunya és una nació, això vol dir alguna cosa, i això té efectes, ha de tenir efectes, necessàriament ha de tenir uns efectes determinats. I aquest Estatut el que pretén en aquest capítol, en aquest títol és tenir aquests efectes. N'ha de tenir en el títol de les competències, perquè, si no, de què serveix que nosaltres ens definim com una cosa, com el que volem ser, com el que el poble de Catalunya se sent, si després això no ho trasllem amb relació al títol de les competències, per exemple, o en el títol de les relacions amb altres administracions, o en el títol del finançament? No serviria de res que Catalunya i que els catalans ens sentíssim nació si després no fem valdre aquesta condició, no?

I, per tant, no voldria estar contribuint a fer, a redactar, a aprovar, un estatut estètic. Ha de ser un estatut amb contingut, ha de ser un bon estatut. I estic convençut que tots els grups parlamentaris –tots– han intentat en aquests llargs mesos de treballs d'elaboració de l'Estatut fer un bon estatut i no fer un estatut estètic, que és el que seria si realment no som conseqüents amb el que diem en la primera lletra de la primera pàgina i amb el que fem en l'última lletra de l'última pàgina. I crec que tots convenim en aquesta direcció i en aquesta intenció.

Jo crec, i ho manifesto públicament des d'aquesta tribuna, que s'ha concebut una bona regulació. Potser no l'òptima, des del nostre punt de vista, potser no l'òptima, però s'ha aconseguit en aquest títol una bona regulació. S'ha de promoure, i sempre ho hem dit i ho hem defensat, una relació d'igual a igual, i no podem permetre que hi hagi mecanismes que facin, que permetin, que puguin induir, que hi hagi una relació d'un superior a un inferior. Aquest tractament d'igual a igual és la bilateralitat, entesa potser com l'entenem nosaltres, i admeto també que hi pot haver matisos i que hi pot haver altres interpretacions, com en tot. Però, en tot cas, la nostra interpretació d'aquesta bilateralitat, d'aquests instruments de bilateralitat de què ens volem dotar en el nou Estatut..., ha de ser d'igual a igual. I no admetrí-

em una relació de jerarquia en la qual nosaltres no estiguéssim en una posició d'igual a igual. I aquest tractament, aquest tractament d'igual a igual, és el que fa que tot allò que comporti la col·laboració mútua dels diversos pobles, en aquest cas de l'Estat espanyol..., fet sempre amb el respecte, amb la llibertat, i, evidentment, la sobirania de cadascun.

I aquesta és la millor lleialtat a què vostè feia referència abans, entre tots plegats. És la millor lleialtat que podem nosaltres aportar en un estatut per al nostre país per als propers anys. I, també, des del meu punt de vista, aquest és el sentit profund del concepte d'estat plurinacional. I nosaltres, des de Convergència i Unió, volem per a Catalunya aquest horitzó, i treballarem amb tota la intensitat de què siguem capaços per intentar arribar-hi i per aconseguir aquest horitzó.

Nosaltres voldríem reclamar un mapa de l'Estat espanyol que sigui el que identifiqui els pobles reals, les nacions, aquest Estat plurinacional on nosaltres volem ser. Aquesta és la nostra intenció, aquest és el nostre objectiu. Alguns potser pretenen, o volen pretendre, que Espanya sigui un estat federal amb sacarina, aigualit, desensucrat, igualat. No tenim clar què som i què volem? Ara això és possible. Per tant, som-hi. Fem el que sigui possible perquè això no sigui així.

És evident que s'ha parlat molt..., moltes paraules, moltes manifestacions i declaracions sobre l'Espanya plural, sobre la asimetria, etcètera. Hi ha una constatació que és innegable. On hi ha realitats diferents hi ha d'haver tractaments diferents, i, per tant, no podem ser tractats de la mateixa manera quan hi ha realitats nacionals diferents dins de l'Estat espanyol. En tot cas, pot ser més comprensiu o no més comprensiu, més compartit o menys compartit, però, en tot cas, és una realitat innegable que on hi ha realitats diferents hi ha d'haver tractaments diferenciats. I, també, en el mateix sentit, no hi ha major discriminació que tractar igual realitats diferents –no hi ha major discriminació que tractar igual realitats diferents.

Hem vist al llarg dels treballs que s'han fet en la Ponència una voluntat dels partits que donen suport al Govern..., i potser des del nostre punt de vista exagerat, i aquí veig també la seva posició inicial, un biaix –un biaix–, una petita esbiaixada, cap a la subordinació. Hi ha paraules en el text, hi ha paraules en la redacció dels articles, que ens podrien donar a pensar que no hi ha una voluntat real de ser el que som i de defensar el que som. Vostè ha fet referència i ha portat a col·lació, ha tret a col·lació, l'Informe del Consell Consultiu en el qual es diu que el Consultiu determina la inconstitucionalitat d'aquells articles que imposen el caràcter vinculant d'algun informe o el caràcter vinculant d'alguna posició amb relació a aquesta qüestió, no? Però jo crec que si nosaltres hem definit el que som en el títol preliminar i hem continuat manifestant i defensant amb autoestima i autoorgull el que som en la resta de títols, també en aquest títol s'hauria pogut fer un esforç, i és el que demano, que acceptin les nostres esmenes, que, també, si ens volem tractar d'igual a igual, això ha de ser sense cap tipus de matís, perquè així podríem arribar a l'Estatut òptim; sense cap tipus de matís, hi insisteixo, amb relació a aquesta bilateralitat i a aquest tractar-se d'igual a igual, que és el que nosaltres defensem.

I aquesta subordinació, amb aquests petits matisos que li manifesto o que li comento, es reflecteixen en la redacció, per exemple, del 176, en la designació dels membres d'organismes econòmics i socials, on nosaltres, hi insisteixo, demanem una esmena, la supressió d'aquesta «possibilitat» que Catalunya pugui designar els membres de Catalunya en aquests organismes i, en tant que Catalunya no sigui només una «possibilitat», pugui «participar» en la designació de les persones en aquests organismes, perquè «participar» és un concepte que és relativament indeterminat, que pot portar a diferents interpretacions, i si hem de seguir amb l'experiència, que després en parlaré, que hem tingut fins ara, nosaltres aquesta «participació» podríem veure-la com un intent d'agressió al que realment defensem quan nosaltres diem que som una nació i quan aquí plantejem la bilateralitat d'igual a igual en els termes en què m'he expressat amb anterioritat.

Tampoc volem un estatut descafeïnat que permeti que diguem una cosa en l'Estatut i després resulta que a l'hora de la veritat, per les diferents interpretacions d'organismes, de persones o d'institucions que no són qui realment han de decidir i han d'arbitrar aquesta inconstitucionalitat, es puguin descafeïnar aquelles propostes o aquell paper de Catalunya, de la nostra nació, del nostre poble..., que s'esdevinguin en funció de qui hi hagi a l'altre costat.

Parlem de la Comissió Bilateral. És un instrument de relació. Se li ha de donar poder i s'ha d'exercir, el poder d'aquesta Comissió Bilateral, s'ha d'exercir. El té, està determinat i s'ha d'exercir. Si no, ens quedariem coixos. No podem fer que una comissió bilateral de la importància i de la transcendència de la que dibuixem en aquest Estatut pugui ser negre sobre blanc..., escrit amb una sèrie de competències i de facultats, i, després, que això nosaltres mateixos siguem els primers que o bé ho incomplim o bé no exercim això.

I això només és una conseqüència dels articles 3 i 5, i, entre d'altres, del títol preliminar d'aquest Estatut, no? Per tant, si és una conseqüència, també ha de ser una conseqüència que actuem així. Jo intento reforçar aquesta idea. Aquest és un capítol important, com els altres, com tots, però crec que és important també que nosaltres tinguem la consciència de com hem d'utilitzar, de com hem d'interpretar i de com hem de veure nosaltres, des del nostre punt de vista, aquests articles amb relació al títol V, no?

Hi ha l'article 177.2.a: «La Comissió Bilateral podrà elaborar projectes de l'Estat que afecten competències de Catalunya.» I això està bé –i això està bé. I el 177.2.b, també amb relació a pressupostos de l'Estat que tinguin efectes a Catalunya. I això està bé. Però també recordo –ho ha fet abans, aquest dematí, si no m'equivoco, el senyor Ramon Camp– que hi ha més de dos-cents cinquanta recursos d'inconstitucionalitat –més de dos-cents cinquanta recursos d'inconstitucionalitat– per fets de l'Estat que lamen les nostres competències. I, per tant, hem d'intentar, tenint aquesta experiència –tenint aquesta experiència–, limitar i intentar evitar que això es pugui tornar a produir. La redacció és correcta, però no hauríem de deixar cap escletxa per què aquesta redacció, que és correcta, pugui oferir la possibilitat a l'Estat de seguir interferint,

seguir laminant, aquelles competències que són exclusives de Catalunya i que són pròpies de nosaltres, no?

Per tant, crec que hi ha un punt que hem de tenir molt en compte, també, que és l'experiència del Govern fins ara, què ha passat en realitat. Vostè parlava, la senyora Lúcia Santos, en representació del Grup Parlamentari Socialista, de la lleialtat i de la confiança. Fins ara, a tots els governs que hem tingut a l'Estat els ha faltat lleialtat envers Catalunya i els ha faltat confiança envers Catalunya, i no així per part dels governs de la Generalitat amb relació a l'Estat.

Parlem de la Unió Europea. Miri, si hi ha una justificació compartida per tots per què aquest Estatut s'havia de fer novament, de bell nou, era la Unió Europea, era Europa, no? L'any 79..., tots sabem que no deia res de la Unió Europea... M'he passat del temps. Avui és l'espai polític de Catalunya, i nosaltres hem d'encaminar-nos cap a aquest espai polític. Europa és l'objectiu per projectar la nostra personalitat. Així ho volem nosaltres, així ho entenem nosaltres, així ho determinem nosaltres.

Però, per tant, també hem de ser forts i valents amb relació a aquest capítol. No comparteixo, ja ho he dit abans i torno a insistir-hi, el posicionament del Partit Popular amb relació a aquesta qüestió. Si nosaltres tenim aquí competències, les hem d'exercir on sigui. Les tenim o no les tenim? Són nostres o no són nostres? I, per tant, la veu de Catalunya no ha de ser en aquests casos determinant, sinó que ha de ser vinculant..., per manifestar la nostra veu allí on escaigui en tots aquells aspectes que siguin temes de la nostra competència.

Quin cas faran de la nostra veu? Tenim força per ser escoltats? Hem d'exigir que puguem ser escoltats. No podem permetre relegar o renunciar a aquells drets que tenim si nosaltres volem tenir una veu i podem ser escoltats. La posició de l'Estat en temes de la nostra competència, ho sento molt, ha de ser la nostra, clar i català; la posició de l'Estat amb relació a temes que afecten la nostra competència ha de ser la posició de Catalunya. Si no, és que maquillum l'Estatut. Perquè, per què tenir un estatut en què diem que som tanta cosa, diem que som això o som allò, si després resulta que no exigim el que som i no exercim el que som? I, per tant, en aquest sentit, hi insisteixo, discrepo de les afirmacions del representant del Partit Popular.

L'article 180 parla de la participació en la formació de les posicions de l'Estat –en la formació. No val que l'Estat imposi una determinada posició amb relació a les competències de Catalunya respecte a la Unió Europea. I aquí torno a repetir les esmenes que hem fet abans. Nosaltres hem presentat esmenes per eliminar aquella «possibilitat» que la nostra posició sigui determinant amb relació a això. Volem que l'informe sigui vinculant i que en aquelles competències que són nostres siguin vinculants les nostres posicions a l'hora de defensar-les davant la Unió Europea. Per què? Doncs perquè, si no, faríem cessió de la nostra sobirania. I, si volem fer-ho, podem fer-ho, però si no volem fer-ho, que no ho volem, hem de defensar i hem d'exigir que hi hagi aquesta relació i aquest respecte, que s'escolti la nostra veu i que sigui vinculant. No ens fan cap favor –no ens fan cap favor– escoltant-nos o deixant-nos acompanyar... El conseller Siurana va ser el primer conseller que va poder anar a una reunió de la Unió Europea en

aquesta nova etapa. No ens fan cap favor. És que tenim el dret a anar-hi, i exigim poder anar-hi i poder defensar el que nosaltres pensem amb relació a això.

Nosaltres som Europa, nosaltres volem ser presents a Europa, i això comporta un reconeixement i comporta un coneixement de Catalunya. I també crec que hem de tenir la capacitat de decisió que ens mereixem pel que som, no perquè ens ho atorgui algú amb la gràcia..., que ens ho vulgui atorgar. Pel que som ens mereixem que ens respectin, ens mereixem que ens coneguin i ens mereixem el reconeixement.

Jo crec que nosaltres hem d'exigir que Europa pugui escoltar les necessitats de Catalunya per la nostra pròpia veu –per la nostra pròpia veu–, que fins ara no ha estat així, no? El que és nostre és nostre –el que és nostre és nostre–, i, si és nostre, ho és davant d'Europa, davant de l'Estat espanyol i arreu. I el que és nostre ens pertany, i el que és nostre ho negociem, ho decidim, en parlem, nosaltres. Ningú més per nosaltres pot fer aquesta competència. Les competències que té Catalunya, les que siguin, no són competències mòbils, no són competències movibles, no són competències que poden passar de mans a mans; són competències pròpies de Catalunya, que les hem d'exercir nosaltres i que nosaltres volem que siguin exercides i les volem exercir en les condicions que ens permetrà aquest Estatut d'autonomia de Catalunya.

La nació catalana ha de garantir la seva presència efectiva en les diferents institucions i en els diferents organismes internacionals. Tenim el dret i el deure que això sigui així.

I permetin-me només un últim comentari amb relació a l'acció exterior de la Generalitat de Catalunya. Jo crec que necessitem instruments per poder fer possible... (*Remor de veus.*) Ha degut passar alguna cosa, perquè hi ha una mica d'enrenou. Jo acabo, senyores diputades, senyors diputats...

El president

Sí.

El Sr. Pelegrí i Aixut

Amb relació a l'acció exterior hem de fer alguna cosa per refer la nostra imatge a l'exterior, perquè, com vostès saben, en els últims mesos això ha estat molt lamentable, alguns episodis que han passat. Nosaltres no havíem necessitat mai que aquests instruments que..., fessin això.

És per aquest motiu que els demano que reconsiderin la seva posició amb relació a les esmenes de Convergència i Unió en aquest títol, que ho facin, que ho facin per aquesta valentia que hem tingut en els títols precedents, i, si no és així, doncs, farem un estatut, com deia, que no ho volem, maquillat, de maquillatge, un estatut estètic, i no un estatut amb continguts que serveixi realment perquè el futur, perquè el nostre futur, sigui millor.

Si Catalunya és una nació...

El president

Senyor diputat...

El Sr. Pelegrí i Aixut

...que ho és, siguem conseqüents.

Moltes gràcies, senyor president; moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El president

Gràcies. Obriré ara un torn de rèplica. Té la paraula, pel Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Alternativa, la il·lustre senyora Dolors Comas.

La Sra. Comas d'Argemir i Cendra

Gràcies, senyor president. Bé, és evident que, quan es parla d'aquest títol, el que d'alguna manera surt a rel·luir és el model d'estat en el qual estem inclosos i cap a quin model d'estat ens fa avançar aquest Estatut. I, lògicament, les concepcions que han expressat els diferents grups parlamentaris són concepcions diferents, perquè a alguns aquesta descentralització major de l'Estat –una futura descentralització major de l'Estat– els pot semblar massa, com pot ser al Partit Popular; a altres, la concepció federal els pot satisfer; altres, doncs, buscarem l'estat lliure associat; altres, la independència. I és evident que amb l'actual text de l'Estatut, d'alguna manera s'avança cap a una determinada direcció, però no arriba a culminar possiblement el tipus d'encaix de Catalunya amb Espanya des del punt de vista polític. I això passa amb pràcticament tots els grups parlamentaris de la cambra, excepte, potser, el Partit Popular, que li pot semblar massa, ja ho ha dit, el que es preveu justament en aquest apartat i en altres com el de competències, o en altres aspectes.

Nosaltres hem valorat que aquest títol de l'Estatut representa un pas endavant, un pas en una bona direcció. Des del punt de vista que deia jo abans, trenca, d'alguna manera, la jerarquia centralista. No vol dir, trencar la jerarquia centralista entre diferents nivells polítics, que no subsisteixi aquesta jerarquia. És a dir, avança, aquest Estatut, cap a una major igualtat en la relació entre poders públics; això és cert, però la igualtat que voldríem amb un model federal curt, per dir-ho així, no s'aconsegueix encara amb aquest Estatut. Sí que, en tot cas, és un pas endavant, i perquè és un pas endavant ho hem de valorar, perquè potser hem après –jo crec que com a poble hem après– que els passos endavant impliquen poder avançar, i que, de vegades, és millor anar a poc a poc i avançar, que no pas fer retrocessos. I en aquest sentit, és evident que si comparem aquest Estatut, aquest Dictamen que tenim sobre la taula, amb l'Estatut del 79, és un pas endavant des del punt de vista de cap a quin model d'Estat volem avançar. I si comparem l'Estatut del 79 amb el del 32, és un salt de gegant. Per tant, en la nostra història recent, el que podem veure és que, encara que les aspiracions del poble de Catalunya no es veïen totalment representades en els estatuts que hem anat tenint –potser en aquest tampoc–, sí que representa, en tot cas, hi insisteixo, avenços importants des del punt de vista de l'encaix de Catalunya amb Espanya, i des del punt de vista de per què no influir amb un canvi en el model d'Estat. No hi renunciem, des de la nostra sobirania, a influir amb un futur canvi en el model d'Estat i a avançar cap a una concepció federal; lògicament, no hi renunciem com a poble. I, sens dubte, haurem de defen-

sar, com a través de la Comissió bilateral, per exemple, es negocien aspectes importants per a Catalunya, des del punt de vista d'unes condicions d'igualtat, però evidentment les comissions multilaterals, des del punt de vista que impliquen coordinar interessos comuns a nivell del conjunt de l'Estat, és també un instrument que cal conservar.

Volia també fer una referència a la importància que tenen les previsions estatutàries amb relació a la participació a la Unió Europea, perquè, en definitiva, necessitem un marc estatutari nou i fort per poder assumir el lideratge en moltes de les negociacions que ja fem, i caldrà fer, i continuarà calent fer amb les institucions de la Unió Europea. Perquè fixem-nos que hi ha sobre la taula de negociacions temes que ens afecten, i que ens han d'afectar encara més a Catalunya, temes com, per exemple, la Directiva Bolkestein, sobre liberalització de serveis; temes com els mateixos pressupostos comunitaris o la Directiva Reach, relativa a productes químics, o, per exemple, el mateix programa de tancament de les centrals nuclears, o la transversalitat de les polítiques de gènere, o el model ferroviari europeu, o les relacions de la Unió Europea amb Xina, per exemple, que tant ens afecten, o tota la qüestió de les euroregions o de futures ampliacions. Temes tots ells cabdals, que actualment es troben oberts, que estan en debat en el Parlament europeu i que es concretaran en un sentit o altre, en funció de la influència que els diferents estats, però també nosaltres, des de Catalunya, participant també en les decisions que ens afecten a la Unió Europea a través del que preveiem en l'Estatut, hi puguem influir, de cara a condicionar el resultat de tots aquests temes o altres que ens puguin afectar com a país.

En definitiva, insisteixo que aquest títol de l'Estatut entenem que representa un avenç important. Tots els títols són importants en l'Estatut, però potser uns més que altres per la seva novetat, pel fet que incorporen aspectes que prèviament no estaven previstos, institucionalitzen noves figures, noves fórmules de relació i col·laboració amb l'Estat, amb altres comunitats autònomes i amb la Unió Europea, que són cabdals per al nostre futur com a país.

Gràcies, senyor president.

El president

Gràcies, senyora diputada. Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, la il·lustre senyora Pilar Dellunde.

La Sra. Dellunde i Clavé

Bé, moltes gràcies, senyor president. Senyors diputats, bé, jo començaria per una reflexió que potser no he entès molt, de la senyora Santos, companya de Ponència, sobre els sentiments. Potser també ens podria ajudar la gent del Partit Popular, perquè em sembla que... Em vaig quedar una mica parada, ahir –i seguia atentament el discurs del senyor Francesc Vendrell–, quan ens parlava de la nació catalana. I potser, a mi, el que em sobta més és que potser algú em pugui donar una demostració jurídica que Catalunya no és una nació. Jo tenia arguments jurídics, de ciència política o fins i tot filosòfics, però em sembla que el fet que reconeguem

que una nació pugui existir, sigui una entitat real, Catalunya sigui una nació, no depèn només d'arguments, depèn de moltes altres coses. Per tant, sí que m'agradaria que la senyora Santos m'aclarís aquest comentari. Que no vol dir que una persona no pugui tenir dues nacions o creure en dues nacions, però en tot cas, per mi hi ha una cosa que va més enllà dels arguments i té alguna cosa a veure amb això.

Bé, en segon lloc, la multilateralitat. Bé, sempre i amb garanties, perquè el Senat alemany, per exemple, té dret a «veto», per tant... Evidentment que no sempre són negatives, però sempre amb garanties, sempre que calgui, per exemple, per a la publicació de les finances fiscals.

Continuo amb algunes observacions de la senyora Santos. Nosaltres no en tenim prou amb un simple torn rotatori. Penso que la reflexió de fons és que simplement no podem negar l'asimetria que hi ha, no podem negar la diferència, i l'hem de viure, no com un privilegi, sinó com un dret. I per tant, hem de veure diferent aquest torn rotatori en els organismes de la Unió Europea i per això nosaltres demanem una representació directa.

Bé, nosaltres no neguem mai que ja s'ha obert una escletxa important en aquest tema, i l'ha obert el present Govern de l'Estat. Per tant, jo penso que en la valoració que feia el senyor Pelegrí també hi falta, en aquests darrers anys, quan valorem quina ha estat aquesta relació que definíem abans com dues persones, quines són les renúncies que també hem fet per part del Govern de la Generalitat. Per tant, per ser justos, hauríem de valorar les dues parts i veure que, en aquest moment, hi ha una oportunitat única, en primer lloc a Europa. No sabem si a l'Estat espanyol també serà el temps de les oportunitats, però en tot cas, si és aquest el temps de les oportunitats, val més que les aprofitem. A Europa vivim un moment únic i és necessari autoafirmar-nos.

Hem vist tot el debat sobre el Tractat constitucional, no s'han aprovat les perspectives financeres, i ara és l'oportunitat de participar, que ens vegin construint en positiu. Per això parlava que l'article que apareixia en l'Estatut era un compromís, la renovació d'un compromís en la construcció europea.

Bé, volia comentar també, respecte al senyor Pelegrí, alguna cosa que no he entès. Em parlava de la memòria històrica d'Unió. Jo penso que sempre, evidentment, la memòria històrica s'ha de recuperar i l'hem de reconèixer, però em sembla que no vam ser el Grup d'Esquerra –si de cas, després m'ho podria aclarir– els que no hi vam fer referència. Em sembla que, en tot cas, qui va fer un relat de l'aportació de les persones del seu partit que havien contribuït a la història de Catalunya a la redacció de diferents estatuts, va ser Iniciativa per Catalunya, però en tot cas, potser el senyor Bosch si està per aquí ho podria aclarir. En tot cas, evidentment, tot el reconeixement.

Però potser, a contrapartida d'aquest aclariment, vostè me'n podria fer un altre. També em va sobtar molt, en la intervenció del senyor Felip Puig, quan em deia que, l'any 79, ells havien defensat un concert econòmic, i que ara també el defensaven. Però clar, potser, des de la meua perspectiva de lògica matemàtica, hi ha alguna cosa que no m'acaba de quadrar, perquè des de l'any

79 fins ara han passat molts anys. Potser, o fem una reflexió seriosa que hi ha hagut una incoherència, o obrim un expedient X. Per tant, doncs, m'agradaria que també m'ho aclarís.

I finalment, un tema relacionat amb l'acció exterior. Hi ha una expressió, em sembla, en un poema de Foix, que diu: «És quan dormo que hi veig clar.» I en un llibre de Xavier Rubert i de Ventós, d'iniciació a la filosofia, recordo que ell jugava amb aquests termes; d'alguna manera venia a dir que, quan és fosc és quan realment hi veus clar. Jo penso –i ho vaig poder comprovar quan em vaig començar a interessar per l'astronomia– que, si hi ha molta contaminació lumínica, no hi pots veure gaire lluny. I potser aquelles persones que pensen que la imatge exterior, per bona o per dolenta que hagi estat en un moment determinat –que jo penso que ha estat molt bona, tant quan presidia la Generalitat l'honorable Jordi Pujol, com ara que l'està presidint el molt honorable Pasqual Maragall– penso que la imatge d'un país, per bona o per dolenta que sigui, no depèn mai del Govern. I és ser, potser, una mica curt de mires –i no em refereixo a la seva persona, sinó a l'actitud que vostè m'ha mostrat–, pensar que és així, perquè la imatge la dona la nostra societat, la nostra cultura, la nostra economia, i també la nostra història, des de fa molt temps. Per tant, no crec en el catastrofisme i no crec en les derrotes, per això penso que avui, el que estem fent és un...

El president

Senyora diputada...

La Sra. Dellunde i Clavé

Sí, perdoni, ja acabo. Doncs un acte d'autoafirmació com a nació, i ho hem de celebrar. I el que ja toca és que aquest país deixi de viure de derrotes.

Moltes gràcies.

El president

Senyora Santos, vol intervenir?

La Sra. Santos i Arnau

Senyor president, senyores i senyors diputats, altre cop estem aquí fent un debat una mica peculiar. Sembla que se'ns interpel·la sobre els nostres sentiments directament..., i després farem alguna passada per seduccions mútues, potser, de manera que, potser... El senyor Josep Maria Pelegrí, en fi, té mèrits suficients per seduir, de manera que veurem... (*Remor de veus.*) Estem parlant de l'Estatut, estem parlant de l'Estatut... (*Remor de veus.*)

El president

Senyores diputades, senyors diputats, tornem en tot cas al debat, si us plau.

La Sra. Santos i Arnau

Tornant al debat, perquè són temes que s'han produït, ja que no és molt habitual en aquesta cambra, ni estem massa habituats, suposo, des del parlamentarisme català a utilitzar grans oratòries, i normalment fem les co-

ses més planeres. Això és més petit, per tant, la proximitat ajuda a moltes coses –de vegades també dificulta, però ajuda a moltes coses–, i sobretot hauria d'ajudar també a relaxar-nos.

Estem en un debat que té la immensa importància que té, i que crec que fins aquest moment i fins aquest punt ningú, almenys d'una forma expressa, li ha tret nivell ni li ha restat importància i dignitat a aquest debat. Tots els intervinents de tots els grups crec que han donat el millor d'ells per donar-li, justament, la solemnitat que aquest debat requereix.

I parlàvem del tema de relacions amb l'Estat, amb la Unió Europea, i el que això significava, i el debat ha anat derivant cap a altres punts i cap a altres qüestions..., que, en tot cas, l'únic que volia significar, i ha semblat que hi ha hagut algun equívoc o no m'he sabut explicar bé..., perquè el senyor Pelegrí em deia: «Home!, no hi han uns capítols, uns títols, més importants que uns altres», com si, o almenys jo he interpretat així les seves paraules, em digués que jo donava molta importància al títol del poder judicial i al títol, ara, de relacions exteriors, en fi, allò, per simplificar, i, en canvi, no en donés als altres. No, no! Tots els títols són d'una importància cabdal, cadascun amb el seu enfocament i amb el seu plantejament, i l'única qüestió que jo feia..., evidentment aquest matí hem parlat de competències, vam parlar ahir del títol preliminar, podríem dir que pocs títols com aquests són importants. Però el que jo volia significar és que, des de la nostra concepció, si el que pensem és que anem avançant cap a un model federal, si vostè en vol posar un altre nom i en vol dir «l'Estat plurinacional»..., que acabarà concretant-se en una determinada forma jurídicopolítica, doncs, si hi caminem, i jo crec sincerament que caminem cap aquí, i ho fem amb passos no només d'una forma retòrica, d'un desideràtum, sinó que hi comencen a haver elements que ens indiquen que aquest és el camí que emprenem, sobretot si finalment podem culminar l'encara no començada, però sí parlada, reforma del Senat, doncs, si caminem en aquesta direcció, segurament tots dos títols, justícia i acció exterior, exemplifiquen d'una manera clara el progrés cap a aquest camí.

Jo deia: «Hi han passes.» Perquè, evidentment, quan parlem, doncs, de representació davant de les institucions de la Unió Europea, en aquests moments, *avant la lettre*, o si volen *avant* la norma, es comença a fer. Hi ha en aquest hemicicle, en aquesta cambra, algun conseller que ja ha tingut l'oportunitat d'estar davant d'organismes de la Unió Europea, de manera que es va avançant, segurament amb dificultats, segurament no tan ràpid com voldríem, no tan de pressa, no amb la intensitat...

El president

Senyora diputada...

La Sra. Santos i Arnau

...però sí que s'hi va avançant.

El president

Hauria d'anar acabant.

La Sra. Santos i Arnau

Bé, doncs, sembla que se m'ha acabat el temps. No he contestat als sentiments que em reclamava la senyora Pilar Dellunde, però, després, amb molt de gust, ho faré.

Moltes gràcies.

El president

Senyor Pelegrí, té la paraula.

El Sr. Pelegrí i Aixut

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, vull agrair, en primer lloc, les amables i cordials referències que la senyora Lúcia Santos ha adreçat a la meua persona. Intentarem que aquesta cordialitat també sigui corresposta per part nostra.

La senyora Pilar Dellunde..., només, simplement..., no sé si m'he explicat bé o no. Simplement, volia constatar avui aquí, també, que he de fer una posició d'afirmació del que som i del que hem defensat des de sempre Unió Democràtica. Per tant, no anava en contra de, sinó simplement constatar que des d'Unió Democràtica també s'ha treballat per aquest país. Ho va fer el senyor Ridao quan en va tenir l'oportunitat, jo ho faig ara, quan n'he tingut l'oportunitat, en un tema especialment treballat i sentit per Unió Democràtica, també en el marc de la federació de Convergència i Unió des que som coalició o federació electoral de partits, però, en tot cas, en una història de què Unió Democràtica també s'ha volgut sentir partícip. Tots sabem que el que som ara ho som per tot el que hem fet, i generacions i persones que han fet abans el que han fet ens han permès arribar a això, no?

Vostè tenia un dubte sobre el senyor Felip Puig amb relació al concert econòmic. Jo li intentaré donar la informació que jo tinc. Jo no hi era, l'any 79. Per tant, no puc donar-li'n una afirmació o una opinió de primera mà, no? Però sí que els fedataris de la història ens diuen, i les persones que han estat partícips d'aquestes reunions, que l'any 79 Esquerra Republicana de Catalunya i Convergència i Unió –i Convergència i Unió– van defensar en els treballs de redacció de l'Estatut d'autonomia de Catalunya de l'any 1979 el concert econòmic. Hi havia una situació diferent, hi havia uns condicionants diferents, hi havia una realitat diferent, i, al final, no va sortir, el concert econòmic, reflectit en el text de l'Estatut del 79.

Vostès han seguit reivindicant en el seu programa electoral durant molt de temps el concert econòmic. Ara hi ha una altra situació, unes altres realitats, una altra manera de pensar les coses. Nosaltres, ara, en aquest moment, en el qual es fan els treballs de redacció de la Ponència del nou Estatut, defensem el concert econòmic. Per tant, hem constatat que amb Esquerra Republicana en un moment anàvem conjuntament a defensar el mateix, vostès durant molts anys han defensat això, i ara, en aquest moment –en aquest moment– pensem, i és l'opinió que interpreto que va donar el senyor Felip Puig ahir, que vostès ara no defensem el concert econòmic quan hi ha una oportunitat per defensar aquest concert econòmic.

Per tant, aquesta és la matisació que hi havia amb referències històriques, i amb l'única voluntat de construir, que ningú pensi una altra cosa que no és, amb l'única voluntat de construir. Volem un país millor, volem un finançament millor. Tenim, ara, una ocasió per poder fer això en la redacció de l'Estatut, i el que fem és intentar-ho, no?, defensant cadascú les seves legítimes posicions, i això també està clar que és així, i respectant cadascú els seus idearis, les seves ideologies i les seves posicions, no?

Vostè ha fet una afirmació que la imatge, parlant d'un altre tema i d'una altra qüestió, exterior no depèn del Govern. Jo em permeto discrepar. Jo crec que el Govern pot tenir un paper determinant en la imatge exterior que pot donar de Catalunya. Que, evidentment, hi ha altres factors, i altres elements, i altres persones, i altres institucions, que poden donar una imatge exterior de Catalunya, bona o dolenta, hi estic d'acord. Però crec que el Govern també té un paper per intentar donar una imatge exterior del país. I, per tant, qualsevol instrument que serveixi perquè el Govern i els altres, i les altres circumstàncies i les altres situacions, puguin donar aquesta imatge..., millor.

Vostè ha fet referència al títol d'una obra, d'un llibre, no? Jo el que diré ara no ho he tret de cap llibre, però se m'ha ocorregut quan vostè ha fet això, no? Miri, hi ha gent que viu i dorm en la foscor –hi ha gent que viu i dorm en la foscor. Nosaltres tenim l'obligació i podem tenir l'oportunitat de despertar-los perquè puguin arribar a veure aquesta claror. I en això hi som cridats vostès, nosaltres, els il·lustres i les il·lustres diputats d'aquesta cambra, i a això ens emplacem, no?

Jo crec que, parlant de sentiments, el sentiment de pertinença a un país és el que és. Si nosaltres volem ser una nació i el país no vol ser una nació, no serem una nació. Per tant, una cosa és el que diu negre sobre blanc, que és el que ha de dir, i que és veritat, i una altra cosa és el que pensem, el que sentim, el que defensem, els que ens sentim catalans, que interpreto que també som tots nosaltres, no? I en això, també, ningú pot donar lliçons de més sentiment de pertinença o de menys sentiment de pertinença, sinó que s'ha de respectar la llibertat de les persones perquè facin allò que creuen que s'ha de fer, no?

Amb relació a la importància dels títols, tots són importants, és veritat, fem un important instrument per al futur del nostre país. Però, també, aquest important instrument per al nostre país i per al futur del nostre país ens ha de portar una cosa. Jo li faig una proposta: amb tot el contingut d'un bon estatut per a Catalunya seduïm Espanya, seduïm Espanya tots plegats, però amb una unitat de veu, que és la veu de Catalunya, que vol defensar els interessos del seu país i de les noves generacions d'aquest país. A això estem emplaçats, això és el que intentem fer des de Convergència i Unió, i jo crec que aquesta és la responsabilitat de tots plegats.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Gràcies, senyor diputat. Tocaria ara fer la votació d'aquest títol, però abans de fer-la farem una suspensió

del Ple durant, com a mínim, mitja hora. Reprendrem el Ple amb els timbres. Per tant... (*El Sr. Vendrell i Bayona demana per parlar.*) Senyor Vendrell.

El Sr. Vendrell i Bayona

Gràcies, senyor president. Ens... (*Pausa.*) Sí? A part que aquest micròfon no funcioni, que també ens agradaria, ens agradaria saber, senyor president, quins són els motius pels quals es suspèn aquest Ple, perquè, en principi, un se'ls tem, em temo que són motius de partit, em temo que són motius d'acord de partit, que no són motius que tinguin a veure gens amb el funcionament normal del Ple. I, per tant, senyor president, amb tots els respectes, també m'agradaria saber si vostè està al servei del Parlament i de tots els partits o al servei d'uns partits.

Moltes gràcies, senyor president.

(*Remor de veus.*)

El president

Senyor portaveu, jo li haig de dir que jo no estic al servei de cap partit. En tot cas, dels grups parlamentaris, que és molt diferent. Sàpiga que en aquests moments hi ha quatre grups parlamentaris que fan una negociació absolutament fonamental perquè aquest Ple pugui acabar. I, per tant, atès que se m'ha fet aquesta petició i atès que qui té la potestat d'ordenar aquest debat és el president, he decidit aquesta suspensió perquè m'ha semblat molt més raonable. (*El Sr. Vendrell i Bayona torna a demanar la paraula.*)

Digui, senyor Vendrell.

El Sr. Vendrell i Bayona

Gràcies, senyor president. Evidentment, ningú li discuteix la facultat que vostè té per suspendre el Ple en el moment que estimi convenient. Sí que un li discuteix que, amb tots els respectes a quatre grups parlamentaris..., em temo que, ordenat el Ple, marcats els horaris del Ple i les seves seqüències, la cortesia parlamentària hauria implicat que això fos consultat, com a mínim, a tots els grups.

Gràcies, senyor president.

El president

Se suspèn el Ple durant, com a mínim, mitja hora.

La sessió se suspèn a tres quarts de sis de la tarda i nou minuts i es reprèn a dos quarts de deu del vespre i cinc minuts.

El president

Es reprèn la sessió.

Senyores diputades, senyors diputats, es reprèn la sessió, i ho farem –ho farem– amb la votació del títol V. Per tant, si necessiten uns breus segons per acabar d'ordenar les votacions, es posen els papers a lloc i comencem. (*Pausa.*) Posteriorment a aquesta votació, començaríem el debat del títol VI.

(*Pausa.*)

Per tant, podríem començar la votació del títol V, «De les relacions de la Generalitat amb l'Estat, amb altres comunitats autònomes i amb la Unió Europea. De l'acció exterior de la Generalitat».

Votaríem, en primer lloc, les esmenes no recomanades de cada grup parlamentari. Començaríem per les esmenes del Grup del Partit Popular de Catalunya, que podem votar conjuntament. Senyors portaveus, estem en condicions? Votem les esmenes no recomanades del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya.

Comença la votació.

Aquestes esmenes han estat rebutjades per 15 vots a favor i 119 vots en contra.

Votaríem seguidament les esmenes del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, també totes en bloc.

Comença la votació.

Aquestes esmenes han estat rebutjades per 46 vots a favor i 89 vots en contra.

Votarem ara l'esmena 345, del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, que... (*Veus de fons.*) Està retirada! Doncs està retirada. Per tant, no cal votar-la.

Doncs votem la resta d'esmenes del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi.

Comença la votació.

Aquestes esmenes han estat rebutjades per 57 vots a favor i 78 en contra.

Votarem ara les esmenes recomanades números 332 bis i 337.

Comença la votació.

Han estat aprovades per 89 vots a favor i 45 en contra.

Votem ara les esmenes, recomanades també, 346 bis i 346 ter.

Comença la votació.

Han estat aprovades per 135 vots a favor.

Finalment, votarem totes juntes les esmenes transaccionades amb els números 320 bis, 321 bis, 321 ter, 324 bis i 324 ter.

Comença la votació.

Han estat aprovades per 89 vots a favor i 46 vots en contra.

Votem seguidament els articles sense esmenar: 171, 173, 175, 182, 190 i 193.

Comença la votació.

Han estat aprovats per 135 diputats i diputades.

Finalment, farem una única votació dels articles que han estat esmenats.

Comença la votació.

Han estat aprovats per 120 vots a favor, 15 abstencions.

Ara farem la votació conjunta del títol V, «De les relacions de la Generalitat amb l'Estat, amb altres comunitats autònomes i amb la Unió Europea. De l'acció exterior de la Generalitat».

Comença la votació.

El resultat de la votació ha estat 120 vots a favor, 15 abstencions i cap vot en contra.

Seguidament, debatem el títol VI, «Del finançament». Perdó, senyor Vendrell, demana la paraula?

El Sr. Vendrell i Bayona

Gràcies, senyor president, per una qüestió procedimental.

El president

Doncs la té.

El Sr. Vendrell i Bayona

A veure, senyor president, tots sabem i érem conscients que aquest Ple seria un ple complicat i difícil, i això em temo que s'està demostrant. Tots sabem, em sembla, que al Parlament hi han dues qüestions: el Reglament i la cortesia parlamentària. Per cortesia parlamentària, es va acceptar que es poguessin fer durant el Ple esmenes transaccionals. Es va dir que, atès que el Ple seria complicat, més valia tenir això. I, per cortesia parlamentària, és veritat que una cosa que no és de reglament tots vam acceptar que no en faríem ús.

Però la cortesia parlamentària s'ha trencat aquesta tarda, senyor president, perquè no només s'ha suspès el Ple sense ser consultats tots els grups, per cortesia parlamentària, sinó que, a més a més, s'ha anunciat la suspensió del Ple en els passadissos per part del portaveu d'un partit abans que ho anunciés vostè, senyor president.

Per tant, com que la cortesia parlamentària ja no existeix, demano l'aplicació de l'article 103.2 del Reglament del Parlament, que és el que ens dóna garanties jurídiques a tots.

Gràcies, senyor president.

El president

Senyor portaveu, en primer lloc, el que li puc assegurar és que quan aquest president ha decidit de suspendre el Ple en funció de la demanda que hi ha hagut i en funció del seu desenvolupament, no ha parlat amb cap portaveu de cap partit polític.

I, en fi, jo confio que vostè cregui la meua paraula, entre altres coses perquè aquesta presidència ha demostrat a bastament al llarg d'aquests mesos que, en aquest sentit, del que sí que està al servei, com li he dit abans, és essencialment dels grups parlamentaris, dels diputats i les diputades.

Vostè planteja una qüestió que, efectivament, en la Junta de Portaveus va ser debatuda. I es va prendre un acord, un acord per unanimitat. L'acord diu textualment, llegeixo l'acta de la Junta de Portaveus: «El president fa avinent que, tenint en compte el que es preveu unànimement a la Proposta de reforma del Reglament, que és en tramitació, convindria incorporar a aquest debat el que preveu respecte a les esmenes transaccionals que es puguin proposar, les quals no podran ser objecte de vet. La Junta ho acorda unànimement.» I

aquesta ha estat una pràctica que hem fet al llarg de tota aquesta sessió plenària.

D'altra banda, és evident que, des d'aquest punt de vista, hi ha un acord de la Junta de Portaveus que, en tot cas, sustenta perfectament el funcionament d'aquesta sessió plenària. Per tant, difícilment, en aquests moments, podem canviar-lo a petició d'un grup parlamentari.

Jo..., pel que fa referència a la seva petició de continuar aplicant el Reglament, el que farem serà aplicar l'acord que hi ha per a aquesta sessió plenària. I, en qualsevol cas, no crec que es pugui canviar en aquests moments.

Però, entre altres coses, hi ha una qüestió, que és el que vostè diu de la cortesia parlamentària. Jo..., les formes..., insisteixo que a vegades potser a efectes externs pugui semblar que s'han perdut les formes. Però, en cap cas..., li asseguro que aquesta decisió ha estat una decisió del president del Parlament, que la pot prendre en la seva facultat d'ordenar el debat. I, per tant, des d'aquest punt de vista, no hi ha possibilitat que hi hagi interferències externes.

Per tant, jo crec que hem de continuar exactament igual a com ho hem fet fins ara, i, si vostè vol, d'alguna manera... Veig que vol tornar a intervenir. Doncs té la paraula, però em fa l'efecte que està absolutament argumentada la decisió que es va prendre en el seu moment i perquè es va prendre.

Té la paraula, senyor Vendrell.

El Sr. Vendrell i Bayona

Gràcies, senyor president. A veure, sóc molt conscient que el paper en aquest moment és incòmode...

El president

Perdó?

El Sr. Vendrell i Bayona

Que el paper en aquest moment, el meu, és incòmode i, diguem-ne, no massa agraït.

Torno a dir que hi ha l'article 103.2 del Reglament. Evidentíssimament, jo hi he fet referència abans –jo hi he fet referència abans–, la Junta de Portaveus va acordar el que va acordar per cortesia, i és veritat que el Ple ha funcionat d'aquesta manera i bé. Tampoc tenim unes ganes d'entorpir els temes. Simplement, volem seguretat jurídica. I crec, nosaltres almenys ho pensem, que preval el Reglament. En qualsevol cas, si es fa una resolució motivada, quan estigui feta i se'n doni lectura, acceptarem, com no podria ser d'altra manera, la resolució motivada.

El president

De fet, el Reglament, senyor portaveu, només preveu la resolució motivada de la Mesa en dos supòsits, que són el punt quart i el punt cinquè de l'article 26, és a dir, la qualificació d'acord amb el Reglament, dels escrits, documents, etcètera. No ho llegiré per no cansar-lo.

Tot i que no s'ajusta, la seva petició, a fer una resolució motivada, jo crec que aquesta Mesa la farà amb molt de gust. I, per tant, un cop s'acabi aquesta sessió plenària, es reunirà i farà una resolució motivada per donar, doncs, satisfacció a la demanda del Grup Parlamentari del Partit Popular.

Senyor Vendrell.

El Sr. Vendrell i Bayona

Accepto la seva decisió, senyor president. Continuo dient que seré una mica desagradable. Deia jo en la meua intervenció d'ahir, si em permet, senyor president, que nosaltres votaríem en aquest Ple textos, que no votaríem conceptes i que votaríem articles, punts, comes i lletres. I això és el que tindríem ganes de continuar fent, i això és el que voldríem continuar fent.

Parlem del finançament a Catalunya, títol VI de l'Estatut, que és la peça clau i fonamental per moltes qüestions; també es veu que per a aquest mateix Ple, per les celebracions que hi han hagut.

El nostre Grup, senyor president, no té coneixement –no té coneixement– de la transaccional a què s'ha arribat. No ho entenc. No discuteixo –no discuteixo– que tothom té dret a transaccionar i que després es comuniqui. I tampoc és, senyor president, una transaccional perquè ara pugui ser llegida. Parlem, ho torno a dir, del finançament de Catalunya, de l'Estatut.

Per tant, senyor president, jo li demano, en nom del nostre Grup, la seva empara. Hi han dues solucions, i vostè, senyor president, decidirà, i el que vostè decideixi ho acatarem. Solució una, que se'n lliuri la transaccional i que tinguem, almenys, el mateix temps que s'ha tingut per fer-la i durant el qual el Ple ha estat suspès per estudiar-la, o, senyor president, un temps àmpliament prudencial, perquè, home!, tampoc som tan savis i hem de llegir les coses amb calma..., o un temps àmpliament prudencial, o, en cas contrari, i acatarem la seva decisió, senyor president, el nostre Grup es veurà incapacitat en aquest punt per intervenir i per expressar la seva voluntat.

Gràcies, senyor president.

El president

Senyor portaveu, jo li proposo que... D'alguna manera, el que anàvem a fer ara és començar el debat sobre el títol VI, que és del finançament. En aquests moments, com vostè sap, hi ha hagut un acord, un acord que, en aquests moments, a més a més, em consta que s'està fotocopiand i que, per tant, podrà ser lliurat a totes les diputades i diputats, fins i tot llegit en la sessió plenària.

Ara bé, atesa la seva petició, jo entenc que, en primera instància, el que farem serà fer una reunió de la Mesa immediatament per admetre a tràmit totes aquestes qüestions. Per tant, des del punt de vista formal que no en quedi cap dubte. Les transaccions automàticament es lliuraran, i a partir d'aquí vostès tindran la possibilitat d'estudiar-ho. En tot cas, si es poden lliurar fins i tot abans, doncs, farem que els arribin abans.

En funció d'això, jo crec que el Ple ha de continuar la seva cadència normal i corrent, i, des d'aquest punt de

vista, em fa l'efecte que vostès tindran el temps suficient durant el debat per poder-ho estudiar.

Per tant, suspendrem el Ple durant tres minuts per poder fer la Mesa per admetre a tràmit aquestes transaccions, i, posteriorment, seran lliurats a totes les diputades i els diputats els textos transaccionals que no són només de finançament sinó que hi ha altres aspectes. Amb això em fa l'efecte que queden garantits els drets de totes les diputades i els diputats.

Per tant, se suspèn la sessió durant tres minuts.

La sessió se suspèn a tres quarts de deu del vespre i cinc minuts i es reprèn a les deu.

El president

Reprenem la sessió per uns breus instants.

Senyores diputades, senyors diputats... (*Remor de veus.*) Si us plau, aquest és un Ple..., aquest és un Ple complex i difícil, al mateix temps. (*Pausa.*)

Senyores diputades, senyors diputats, aquest és un Ple d'una complexitat, com deia abans, d'una complexitat extraordinària, al mateix temps d'una transcendència històrica rellevant. Vista la petició que ha fet el senyor Vendrell en nom del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, i atès que ja s'ha repartit l'esmena transaccional sobre el finançament, i atès que, evidentment, és un tema transcendent, faríem la suspensió d'aquest Ple durant una hora per tal que el Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya pugui estudiar aquesta proposta. Reprendrem d'aquí a una hora...

I el senyor Vendrell, demana la paraula, i la té.

El Sr. Vendrell i Bayona

Gràcies, senyor president. Voldria agrair-li, a vostè personalment, en nom del meu Grup, i a tots els portaveus, aquesta gentilesa.

Moltes gràcies. (*Aplaudiments.*)

El president

Doncs se suspèn la sessió fins d'aquí a una hora.

La sessió se suspèn a les deu del vespre i dos minuts i es reprèn a un quart de dotze de la nit i deu minuts.

El president

Es reprèn la sessió.

I la reprenem amb el debat del títol VI, «Del finançament». Té la paraula, en primer lloc, per a defensar i fixar posicionament, el Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Alternativa, l'il·lustre senyor Joan Boada.

El Sr. Boada i Masoliver

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, bé, ha costat arribar a la discussió d'aquest títol. És possible que, des del nostre punt de vista, potser ha costat massa, és possible que potser dies enrere hagués-

sim pogut arribar a un acord, perquè potser al final les coses doncs ja eren clares des de fa uns quants dies, però, en tot cas, aquesta és la realitat de la política, i això és el que hem fet en aquests moments: arribar a un acord de finançament.

És possible que fins i tot hàgim estirat excessivament el Reglament. Amb la benevolència del president, voldria demanar disculpes, també, al Partit Popular, perquè potser aquesta estirada del Reglament ha provocat, poder, una mancança en els drets que haurien de tenir, i fins i tot, també, demano disculpes als lletrats, que em sembla que els hem portat de bòlit, també, amb tota aquesta qüestió. Però bé, tot val per a un Estatut com el que traurem demà al matí. I per això ens sembla que, on hem arribat, podem estar orgullosos d'haver aconseguit un sistema de finançament, que serà un sistema que servirà i estarà al servei dels ciutadans de Catalunya, per a millorar-ne la seva qualitat de vida.

Ha estat un cavall de batalla molt important en la negociació. I jo aquest matí parlava que el tema que també era molt important era el tema de les competències. L'altre tema important, sense desmerèixer l'altre, era el del finançament. Partíem de dos models diferents en la proposta, un model de Convergència i l'altre del Govern, del tripartit, un dels quals era inconstitucional, ja és ben sabut. Ens hem acostat als dos, sempre en els marcs constitucionals, i ara en tenim un de conjunt. De quatre forces polítiques –i aquest és l'element importantíssim–, un model de finançament amb les quatre forces polítiques, doncs, que significarà un aval important per anar a negociar a Madrid, perquè d'una manera definitiva tinguem un sistema de finançament just per al nostre país, que no l'hem tingut fins a aquest moment.

L'objectiu final del model que aquí avui estructurarem és que la Generalitat ha de tenir els recursos suficients per a poder prestar les competències que té assumides, i moltes, com he dit abans. Primer objectiu: suficiència financera. Segon objectiu: l'autonomia financera. O sigui, tenir capacitat de decisió sobre tots els tributs; tots, no només els nostres. I l'altre objectiu seria, serà i és el de la igualtat de recursos per a contribuir a la solidaritat amb la resta de les comunitats autònomes.

Com a definició teòrica i que segur que hi estarem tots d'acord, el model ha de proporcionar els recursos suficients per a prestar els serveis que té assumits la Generalitat, i ho ha de fer de manera que possibiliti al Govern l'exercici de l'autonomia financera i faci possible el compliment d'un principi de solidaritat amb la resta de comunitats autònomes de l'Estat. A més, no ho oblidem, el model ha de ser entès i conegut pels ciutadans –transparència, se'n diu, d'això–, i cal que prevegi mecanismes de coordinació tant tècnica com institucional amb la resta de governs, sigui el central, sigui el nostre –el nacional–, sigui el local.

I com ho fem, això? Primer, garantint el model, allò que es diu blindatge. Reconèixer que la sobirania fiscal, és cert, resideix en el Govern central, però que les relacions es regulen pel present Estatut i que a més s'apliquen en cas de conflicte els principis de proximitat i subsidiarietat, elements clau per a garantir, doncs, que aquest model no sigui laminat.

Segon punt –en diré deu–, s'amplia la cistella. Fins i tot, no tots..., tots els nostres tributs, també..., el rendiment de tots els tributs suportats a Catalunya –tots els tributs suportats a Catalunya–, que ara tindran la condició de ceditis.

Tercer punt, capacitat normativa sobre tots els tributs, que vol dir la participació –hem arribat a un gran acord– en la fixació del tipus impositiu, les exempcions, les reduccions i les bonificacions sobre la base imposable i les deduccions sobre la quota, de tots –de tots– els impostos.

Nosaltres no podem fixar unilateralment els impostos d'abast estatal, no podem –fins i tot em penso que ara ho ha arribat a comprendre, tothom– per harmonització fiscal amb la Unió Europea –per exemple, l'IVA– i per evitar –una cosa que potser no s'ha discutit, però que compta–, també, la lluita entre les comunitats autònomes per veure qui atorga, per exemple, més vacances fiscals, qui fa més exempcions que podria provocar un debilitament del sector públic –molt important–, el que se'n diu dúmping fiscal, que alguns ja ens han explicat que ho poden fer al País Basc, i que, evidentment –el que no podríem fer és que tothom fixés aquests impostos– provocaria un enfrontament, a veure qui fa més reduccions i més excepcions, i evidentment, qui en sortiria més debilitat és el sector públic, i segur que ningú d'aquesta cambra vol debilitar el sector públic.

En cada impost ens podem relacionar de manera diferent. No és el mateix relacionar-se segons l'IRPF, segons l'impost de societats, segons l'IVA. I des de Catalunya ens interessa, i molt, fer-ho així.

Quart, gestionats i administrats per l'Agència Tributària de Catalunya. Tot ho recapta aquesta Agència i es relacionarà amb l'Agència estatal. Hi col·laborarà, però en tot cas ha de tenir una relació amb aquesta Agència estatal. O sigui, ja sé que serà una cosa una mica, diguéssim, quotidiana, d'estar per casa. A partir d'aquest moment, a partir que això funcioni, nosaltres farem la declaració de la renda a l'Administració catalana, no a l'Administració espanyola. Sembla una bestiesa, però com a ciutadà de Catalunya em podré relacionar, ens podem relacionar amb la nostra administració, no amb una altra administració, amb la nostra. És possible que sigui una qüestió molt petita, però jo crec que té una simbologia important, el tema de l'Agència Tributària. (*Remor de veus.*) Ja sé que algun de vostès pensarà: «Però haurem de pagar.» No crec que ningú de vostès pensi que no ha de pagar a l'Administració pública; estic convençut que cap diputat ni diputada d'aquest hemicicle voldrà defraudar hisenda, sigui d'un cantó o de l'altre. (*Remor de veus.*)

Cinquè punt, qui decidirà l'aportació a les despeses de l'Estat i a la solidaritat amb les comunitats autònomes? Doncs una comissió mixta d'assumptes econòmics i fiscals, un organisme paritari que determinarà les aportacions que abans he dit i establirà els mecanismes de col·laboració entre l'administració tributària catalana i la central, i participarà, també, en la decisió sobre el percentatge que pertoca a Catalunya dels Fons estructurals europeus, cosa molt important. I, a més a més, cada cinc anys es revisarà el sistema, i aquest és un element, també, a tenir en compte. Aquesta comissió ser-

virà per a decidir la manera de gestionar uns impostos que compartim d'una manera transparent i amb tota la informació possible. Ara, en l'actualitat, l'Administració central dóna el que vol i a més a més quan vol, i això és del tot inadmissible.

Sis, com calcularem aquesta aportació a l'Estat, a les despeses que l'Estat fa aquí a Catalunya i a la solidaritat amb la resta de les comunitats autònomes? Farem el que anomenem en el nou text: «Aportació catalana a la hisenda de l'Estat.» Aportació catalana a la hisenda de l'Estat, que ens quedi..., serà la nova definició de com ho farem nosaltres, a partir de fer compatibles els principis d'eficiència i els principis d'equitat, que no se'ns obliidi. Ja que a alguns potser els agradarien més els d'eficiència que els d'equitat, però, en tot cas, utilitzarem els dos. Si només tinguéssim en compte el d'eficiència, amb la idea –segur que a algú també li agradaria– de no distorsionar el mercat, doncs seríem del tot insolidaris. Com passa amb el sistema americà, d'Estats Units d'Amèrica del Nord: cada estat posa els seus tributs i que cadascú s'espavili. No hi ha cap sistema d'anivellament. Els pobres continuaran sent pobres, els estats pobres, i els rics segur que continuaran sent més rics. En canvi, el principi d'equitat, que també preval, equilibra la diferència entre les diferents comunitats autònomes d'un estat. Com ho fa, per exemple, el sistema alemany.

Vaig acabant.

Set, ara cal saber com d'equitatius volem ser a Catalunya. Ho hauríem de saber, perquè ara segur que no ho som; ara segur que som excessivament equitatius. Es pot fer de moltes maneres, però hem de buscar el sistema d'anivellament, que pot ser incomplet. Saben vostès que Alemanya es mou entre un índex 92 i un índex 110, i que d'aquí no es pot moure ni més amunt ni més avall? O, fins i tot, n'hi ha d'altres, que és el complet: a Austràlia, que tothom té el mateix. És curiós, el sistema australià: tothom té el mateix.

Condicions per a això: aplicar el principi d'ordinalitat. I diran: «Bé, i ara què és això?» Doncs, mirin, si ara en aquests moments som tercers amb la resta de comunitats autònomes en capacitat fiscal, o sigui, en ingressos dels nostres tributs, després de l'aplicació d'aquest anivellament hem de continuar essent tercers –hem de continuar sent tercers–, cosa que no passa ara, en aquests moments. Ara passa una cosa tremenda, totalment injusta i a més insolidària –ho vull repetir: injusta i insolidària, perquè ho sentin pertot arreu de l'Estat espanyol– per part del Govern central.

Els vull posar un exemple –seré ràpid–: si a Balears l'índex és 142, una vegada s'aplica l'anivellament, passa a ser índex 86 –menor. Si Madrid, que és el segon, té un índex semblant, passa, després de l'anivellament, a un índex 88. Catalunya, que té un índex 125, passa, després de l'anivellament, a tenir un índex 96. Extremadura –he trobat Extremadura com podia haver-ne trobat una altra–, que té un índex 65, després de l'anivellament passa a tenir un índex 118; 118, això no és ser solidari, de cap de les maneres. Amb aquest nou sistema trenquem aquesta situació, i evidentment, si som tercers en capacitat fiscal, després de l'anivellament continuarem essent tercers en aquesta situació.

I quins indicadors s'utilitzaran per a obtenir aquest mecanisme d'anivellament? Un indicador de necessitats –o indicadors de necessitats–, com és el percentatge de població de Catalunya amb relació al total de l'Estat, i un indicador de capacitat, que és la renda. D'aquesta diferència entre la població i la renda, decidirem si l'aportem tota o una part, i això ho definim claríssimament, també, en la disposició final. En aquesta disposició final decidim quina és l'aportació inicial. Hem de començar l'aportació primera i ho fem, evidentment, a través..., també tenint en compte aquests criteris que jo he explicat. Però no només això, si vostès miren la disposició final segona, també proposem altres indicadors específics de Catalunya, com poden ser la densitat de la població, la població immigrant, que és important, el nombre de persones en situació d'exclusió, etcètera.

Així, doncs, ja tenim una estructura claríssima amb una aportació també inicial, i alhora, també, pel que fa referència a les finances locals, tindrem la capacitat legislativa per a establir i regular els tributs propis dels governs locals i els criteris de distribució que fins ara no teníem i estaven en mans del Govern central; sempre, evidentment, respectant l'autonomia local. Però, a més a més, en les disposicions addicionals, per exemple, la sisena, establim que «la inversió en infraestructures de l'Estat a Catalunya ha d'equiparar-se a la participació del producte interior brut de Catalunya amb relació al de l'Estat». No ho oblidem, també, l'aportació en el tema de les infraestructures.

Hi ha altres disposicions, com per exemple eixugar el dèficit fiscal que arrossega Catalunya des de fa molt de temps per un sistema de finançament injust, que hem patit durant molts i molts d'anys. Això, ho fem amb un procés que ha de durar durant dos anys, i a més a més, també diem que estem caminant en aquest procés que encetarem cap al concert, i ho farem caminant, també, a partir... o amb una durada d'aproximadament també quinze anys.

Fixin-s'hi vostès, tenim una estructura claríssima, tot-hom ha estat d'acord amb una nova estructura, que, evidentment, ha de significar un salt important per a Catalunya.

I amb això volia acabar la meua intervenció. No ja només dirigint-me a vostès, que segur que saben moltes de les qüestions que jo he explicat, i potser algú ho podrà explicar encara amb més capacitat, però sí que em volia dirigir als ciutadans i ciutadanes d'aquest país, de Catalunya. De tot cor, i a més a més amb tota solemnitat, els dic, a tots els ciutadans i ciutadanes d'aquest país, que l'Estatut que demà aprovarem és un estatut potent, és un estatut ambiciós. Aconseguint el nivell més alt d'autogovern que ha tingut Catalunya, molt més que el que ens va atorgar, i que va ser molt important, l'Estatut del 32 o l'Estatut del 79. Un estatut modern, amb drets i deures i principis rectors, amb competències ampliades i sobretot garantides, amb un sistema judicial propi, i amb un sistema de finançament just. Un estatut –i això és molt important– que està al servei de tots els ciutadans de Catalunya. Aquest Estatut és una eina per a millorar la qualitat de vida de totes les persones, i, en concret, de les persones més desafavorides.

Proclamo –parafrasejant una mica en Miquel Martí i Pol, i ja em perdonarà– que aquest Estatut és modern, ambiciós, amb un sistema de finançament just, i que està al servei d'una Catalunya moderna, justa i sostenible. I proclamo, per acabar, visca el nou Estatut!

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El president

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, la il·lustre senyora María Ángeles Olano.

La Sra. Olano i García

Bona nit. Senyor president, senyor president de la Generalitat, senyors consellers, senyores i senyors diputats, com poden comprendre aquesta nit és una mica especial, però també per a tots, i sobretot per l'agilitat que ha hagut de tenir aquest Grup Parlamentari per poder estudiar sobretot el text que aquesta nit ens han fet arribar.

Els volia dir que si aquest matí dèiem que el Partit Popular de Catalunya volia més competències per a Catalunya, també aquesta nit els hem de dir que també volem més finançament. Cap partit polític no podia demanar per a Catalunya alguna cosa que considera que és inherent per fer política..., i, naturalment, tots sabem que les competències han d'anar lligades a finançament si realment es poden i es volen fer polítiques efectives.

Hem examinat el seu text al final, perquè, com ha dit el nostre portaveu i el nostre president, se'ns demana com a Grup Parlamentari que avui emetem el vot afirmatiu o en contra –això ja ho veurem– respecte a una proposta de finançament que ve reflectida en un text que té capítols, títols i articles, i és sobre aquest sobre el qual em manifestaré.

Els vull dir que hem examinat el seu text, la veritat, doncs, amb molta seriositat, de manera rigorosa, com no podia ser d'una altra manera per part del Partit Popular de Catalunya. I els volem dir que, tal com pensàvem, veiem propostes que no tenen encaix dintre del sistema constitucional. Però, sobretot, el problema no és que sigui la seva proposta, sinó que nosaltres, com he dit, aquesta nit farem una oposició seriosa, rigorosa i, sobretot, que sigui positiva; que sigui positiva no per a nosaltres, sinó per als interessos dels ciutadans i, com no?, positiva per a Catalunya.

La visió que aquesta nit aportarà el Partit Popular de Catalunya ha de ser una visió clara, una visió realment amb la qual nosaltres puguem considerar com es pot abordar aquesta reforma de l'Estatut, i parlarem també de dèficit fiscal i parlarem de finançament de la Generalitat.

I nosaltres considerem, senyors i senyores diputades, que el dèficit fiscal, però sobretot el finançament, el que ens ha d'aportar realment és la màgia de poder fer les polítiques que volem, aquestes polítiques de proximitat per als ciutadans de Catalunya; no es poden fer d'una manera estàtica o amb cotilla, sinó que s'han de fer d'una manera dinàmica. I, per tant, que requereixen

un acord multilateral entre l'Estat i l'autonomia. On? No aquest Parlament, per desgràcia, no el podem tenir. Ha de ser en el si del Consell de Política Fiscal i Financera. L'Estatut ha d'incloure conceptes generals i sostenibles en el temps que no impliquin la seva reforma cada vegada que vulguem abordar el mètode de finançament de la comunitat autònoma.

Dit això, els direm que, sobretot, el problema més bàsic l'hem trobat al capítol primer, no al capítol segon, al qual ja els avanço que votarem afirmativament. Però els vull dir que la proposta i el plantejament que fa el Partit Popular, fins i tot en alguns preceptes és més ambiciós que el que vostès ens presenten. (*Veus de fons.*) I els delimitaré alguns conceptes i veuran que si haguessin estat capaços d'escoltar fins a l'últim dia les propostes que aquest Grup Parlamentari va fer en el si de la Ponència potser s'haurien trobat amb unes sorpreses que hauran de reconèixer amb el temps. Perquè, a més de fer política s'ha de saber de què parla un. I, home!, alguna cosa en sabem, d'economia, cosa que no s'aprèn en dues tardes, com algú em sembla que ha dit, no aquí, sinó a Madrid, sinó que també sabem alguna cosa de dret tributari.

I els vull dir..., per començar, parlem de dèficit fiscal. Nosaltres considerem que s'ha d'abordar, naturalment; però el dèficit fiscal s'ha d'abordar amb criteris diferents i independents al mètode de finançament de la Generalitat. S'ha de planificar a mitjà i llarg termini, com hem dit aquest matí quan parlàvem de les competències. No es tracta d'una carrera de velocitat. Realment el futur de Catalunya és massa important com perquè fos un esprint. I, per tant, nosaltres considerem que aquest dèficit fiscal s'ha de poder corregir amb inversions de l'Estat a Catalunya.

I, per cert, vull dir que el nostre president, el senyor Piqué, quan va parlar en el discurs d'investidura i en els pressupostos, ja va dir que aquesta era realment la fórmula, mitjançant les publicacions de les balances fiscals, que el Partit Popular de Catalunya està d'acord que es facin –una altra cosa és que ens posem d'acord en el mètode o no–, que es publiquin aquestes balances fiscals. I, per què volem que es publiquin? Perquè considerem que qualsevol país que vulgui fer transferència fiscal ha de tenir aquestes balances publicades. (*Remor de veus.*)

Però els vull recordar què conté o què hauria de contenir... (*veus de fons*), sí, senyor Ridao, una balança fiscal. Diu la doctrina: «Les balances fiscals regionals són el càlcul del dèficit o superàvit que representa la diferència anual entre els ingressos i positius aportats per un territori.» (*Persisteix la remor de veus. Pausa.*) Ho repeteixo: les balances fiscals regionals són el càlcul del dèficit o superàvit que representa la diferència anual entre els ingressos impositius aportats per un territori –és a dir, les seves persones físiques i jurídiques, perquè el territori no té capacitat– i els recursos monetaris –és a dir, els beneficis– que rep aquest territori –un altre cop les persones físiques i jurídiques. Les balances fiscals, acceptat per la doctrina, ens diuen que no tenen res a veure amb els models de finançament autonòmic excepte que els instruments de solidaritat d'aquests darrers són un element, però no el principal que afecta la balança fiscal. Els càlculs de balances fiscals donen una

informació d'utilitat econòmica i política, però no és una guia per a descobrir el model més òptim de finançament d'una comunitat autònoma.

Vostès, aquesta nit, ens han presentat un acord, però jo, aprofitant que està aquí el senyor Castells, el senyor conseller, li volia fer una apel·lació directa i que ens reconegui, al poble de Catalunya, que sap perfectament que aquest model que aquesta nit ens presenten no serà aprovat al Congrés dels Diputats. Ho saben. I ho saben perfectament perquè saben que no és viable amb la Constitució vigent. Però, clar, avui s'havia de fer l'esforç en l'últim moment.

I nosaltres considerem que ser ambiciós és realment tenir les idees clares i fer polítiques que siguin viables, perquè, com en pressupostos, el paper ho aguanta tot..., però després s'ha de respondre, com he dit, a mitjà i llarg termini. Per tant, com això ja vam dir que era un partit de doble temps –ja ho veurem–, ja veurem si el que diem alguns des d'aquest escó, que en alguns moments pot escandalitzar, ja veurem les retallades que es fan a Madrid.

Per tant, nosaltres considerem que aquest model més ambiciós que nosaltres plantejem..., home!, vostès han presentat que les millores possibles han de tenir com a variable prioritària el criteri de població, punt. I el Partit Popular de Catalunya afegeix «en tots els seus aspectes.» Estem parlant de piràmide d'edats, d'envelliment, de fluxos migratoris, de l'impacte sobre despesa de fluxos turístics... I el que és més important, des del punt de vista de fer-ho, de la flexibilitat de l'adaptació temporal. Què vol dir això? Que l'any següent als canvis poblacionals, sense períodes dilatoris a través de pagaments a compte liquidables, s'ha de fer definitiu en dos o tres anys després. Com he dit abans, el paper ho aguanta tot, però aquesta és la realitat.

L'Administració General de l'Estat ha de respectar, s'ha de respectar..., d'alguna manera –això sí que és bilateral– la lleialtat institucional ha de ser bilateral, Estat i comunitat autònoma, assegurant un flux d'ingressos suficients per tal de compensar l'aprovació de lleis estatals bàsiques que suposin un augment obligat en la despesa pública autonòmica. Tota millora autonòmica, com hem dit abans, de les prestacions ha d'anar a càrrec dels pressupostos autonòmics.

Però també hem de parlar de mecanismes correctors d'evolucions diferents del cost de la vida que no són atribuïbles de cap manera a decisions polítiques autonòmiques, sense que això suposi introduir indexacions que generin tensions inflacionistes negatives per a la competitivitat de l'economia catalana. Faig referència al Pacte per la competitivitat de l'economia catalana. Per tant, alguna cosa també hi té a veure.

I, sobretot, una qüestió: hi ha d'haver un disseny de model i un model que..., molt bé, avui estem al Parlament de Catalunya i només faltaria que no parléssim del nostre finançament, però no han d'oblidar que estem a l'Estat de les autonomies. I, per tant, no hem de tenir cap por perquè el model de finançament que presentem per a la nostra comunitat pugui ser traslladable a les altres comunitats. Per què? No pas perquè ho vulgui el Partit Popular, no perquè sigui més simpàtic o no dir-ho, sinó perquè dintre de la Constitució i dels

mecanismes que guiaran la possibilitat de recaptar o no els nostres impostos i de fer viables les nostres competències i les nostres polítiques, senyors i senyores diputats, tenim alguna cosa que es diu Fons de suficiència, i aquest Fons de suficiència complementa els ingressos tributaris assignats a les comunitats autònomes, i que aquesta diputada sàpiga no hi volem renunciar.

Per tant, l'article 138.2 de la Constitució diu, textualment, que «les diferències entre els estatuts de les diferents comunitats autònomes no poden implicar, en cap cas, privilegis econòmics o socials». Només faltaria! Però també nosaltres considerem que cal ampliar la capacitat normativa en la seva proposta, on en els trams autonòmics de certs impostos estatals de caràcter especial, vostès aquí posen impostos en calaix de sastre. Nosaltres considerem que no és el mateix si estem parlant de renda o patrimoni, de l'IVA o de societats. I no poso més exemples en aquest plenari perquè em sembla que en la Ponència ja hem posat uns quants exemples.

Però, sobretot, vull remarcar, fent referència a la capacitat normativa, que s'han de revisar aquests percentatges de participació mantenint i millorant el Fons de suficiència lligat a l'evolució dels ingressos tributaris de l'Estat i assegurant el compliment de l'article 15 de la Llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes pel que fa referència a l'anivellació de serveis bàsics.

També hem d'incloure la possibilitat d'incloure-hi, com hem dit abans, els impostos estatals, alguns dels quals ja puguin ser susceptibles de ser compartits per la Generalitat, com pot ser l'impost sobre la renda, societats. I, sobretot, senyors i senyores diputats, estem a Catalunya, no ens oblidem de les pimes, alguna cosa també haurem de dir d'això, l'increment d'autonomia financera i la capacitat normativa, i la reducció de la dependència dels fons específics en temes globals. Sobretot, vull remarcar, i amb un símil que s'ha posat moltes vegades a la Ponència, que qui té la titularitat té el cotxe. I, per tant, cedeix a l'altre la possibilitat d'utilitzar-lo. Però si el cotxe és teu no el pots cedir. I, per tant, aquí tenim un problema perquè ens estem arrogant competències en titularitats que nosaltres, malauradament, i en un estat possible no en tenim la titularitat.

I hem de parlar de l'Administració Tributària. Escolti, nosaltres anem més enllà: ni estatal, ni autonòmica, que sigui europea! Per què no? Veiem que estem en un món global, en unes economies que van més enllà, i el Partit Popular de Catalunya vol plantejar-se realment la possibilitat que aquestes barreres, aquestes fronteres econòmiques per al desenvolupament de les nostres empreses i del nostre país, estiguin més enllà. Vostès saben que l'economia va per aquí i no per la cotilla que avui hem fet amb aquest Estatut d'autonomia.

Amb aquesta Agència Tributària, i amb la legalitat vigent, com deia aquest matí, d'altres escenaris podien ser intel·lectualment, doncs, agradables de presentar, però ens obliguen avui com a Grup Parlamentari que ens manifestem sobre un text que hem llegit avui així, en transversal, perquè el temps era escàs, hem de dir que aquesta Agència nosaltres la veiem que es podrà consorciar amb l'Administració de l'Agència Estatal de

l'Administració Tributària de l'Estat per tal que pugui coordinar-se i que l'intercanvi sigui fluït en temps real. Que això sí que és veritat que era una mancança de la informació rellevant i que els criteris de gestió, d'inspecció i de verificació siguin realment el ple exercici d'aquesta capacitat normativa. Però, com no podia ser d'una altra manera, el que ha de primar per sobre de tot és l'eficiència.

Per tant, senyors i senyores diputades, cal despolititzar la forma d'organitzar l'Administració Tributària i centrar l'atenció política en el contingut dels impostos i la distribució d'aquests entre les persones i entre les empreses. En aquest context, seguir defensant la necessitat i la conveniència de reduir la pressió fiscal individual de persones i d'empreses i avançar realment cap a una convergència real.

I per acabar, senyors i senyores diputades, a aquest Grup Parlamentari li agradaria realment saber –com he dit abans– si aquesta proposta que ens presenten avui realment té possibilitats de futur i si –com sospitem– vostès han pactat la retallada que es farà a Madrid; pacte que, segons aquest Grup Parlamentari, s'ha portat a terme en el present Estatut i en la proposta presentada aquesta nit pel senyor Zapatero al senyor Maragall i al senyor Mas.

En tot cas –com hem dit–, és un partit en dos temps, i veurem si el text que realment ara sí sembla que arribarà al Congrés dels Diputats serà el text final.

Moltes gràcies.

El president

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, l'illustre senyor Joan Ridaó.

El Sr. Ridaó i Martín

Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, ara fa pocs mesos, no recordo exactament quan, em fa l'efecte que va ser a final d'any, que el Govern de Catalunya va fer pública la balança fiscal amb Espanya, em fa l'efecte que va ser el mes de desembre, en atenció a un compromís polític del pacte del Tinell, també un acord adoptat a la cimera de Miravet. I aquest balanç i aquest informe que es van fer públics van confirmar els més negres presagis, els més negres pronòstics que molta gent i molts experts ja indicaven, no?

El dèficit fiscal en aquests moments de Catalunya se situa a l'entorn del 9 per cent de la nostra riquesa, del nostre producte interior brut, i el dèficit estructural en l'última dècada s'ha enfilat pràcticament a l'entorn del 7,5 per cent. Això, en termes per càpita, vol dir un dèficit de 1.800 euros per persona, el que equival al 84 per cent del conjunt del total del pressupost de la Generalitat. Per tant, això, d'entrada, demostra l'error i la gravetat de totes les variants del model de finançament de règim comú des de 1979 fins ara. Variants d'un model que totes elles es basen, parteixen d'un mètode, el de cost efectiu, valorat a partir del moment en què es formalitza el traspàs de cada competència, de cada servei, i que ha estat un mètode que s'ha anat revalidant periòdicament

i amb alguns retocs, en els successius acords. Per exemple, el de 1994, amb la cessió del 15 per cent de l'IRPF, amb topalls, o el 2001, amb la cessió d'una part de l'IVA dels impostos especials i d'un tram del 33 per cent de l'impost de la renda.

El resultat, per tant, d'això és que només que l'any 2000, que és l'últim any de càlcul fiable de què disposem en aquests moments, només que l'any 2000 s'hagués pogut reduir al 5 per cent el dèficit, el 2010 podríem estar a Catalunya perfectament al mateix nivell, per tant, homologats amb territoris punters i desenvolupats com Llombardia, com Estocolm o com Utrecht. Ho dic a partir de dades prou solvents, en aquest cas citant l'informe dels professors Tremosa i Pons, que, per cert, van aplicar el mateix model que va fer servir el Govern espanyol per calcular l'impacte dels fons europeus. I ja que parlo dels fons europeus, és clar, les perspectives financeres de la Unió Europea per al període 2007-2013 no són precisament afalagadores, amb una important previsible retallada, que ja sabem que afectarà territoris com Extremadura o Castella - la Manxa, fa que puguem preveure molt fàcilment que la caiguda d'aquests saldos a la Unió Europea en el finançament interterritorial de l'Estat repercutiran inevitablement en els de sempre. I que, per tant, dificultarà encara més els nostres canvis, en el futur, la nostra competitivitat. Aquest era, per tant, doncs, el punt de partida –jo diria nefast punt de partida– a partir del qual aquest Parlament i el Govern va decidir emprendre un canvi substancial de model.

Per tant, la conclusió, doncs, era que no podíem continuar amb l'actual model, autènticament espoliador, que fa que hi hagi moltes comunitats autònomes que són receptores netes, tot i tenir una renda per càpita superior a la mitjana de l'Estat, que tenen, per tant, allò que es coneix com un excés de finançament, que representa el 75 per cent del dèficit fiscal català. Només una dada: una comunitat com Castella i Lleó tota sola, ella tota sola, acapara fins al 80 per cent d'aquest excés. I que fa, per cert, també que l'any 2003 Catalunya passés a ocupar la cinquena plaça entre les comunitats autònomes amb renda per càpita després d'impostos, per tant, alterant clarament la prelatió o la jerarquia de les rendes a l'Estat. O que, per exemple, fa que en el període 1998-2003 Catalunya hagi caigut fins a quatre posicions també en aquest rànquing de la renda disponible per aquest mateix motiu. O fins i tot passant a la vuitena plaça, si tenim en compte, doncs, el criteri de la intervenció de l'Estat després d'haver recaptat i haver distribuït els nostres impostos.

Per tant, deia –i repeteixo– que no podíem continuar amb el model actual, amb aquesta sagnia autènticament brutal que suposa aquest espoli permanent. Però, de fet, no existeix cap model, constitucionalment parlant, pel que fa al finançament. De fet, la Constitució, i ho diu el mateix Consell Consultiu en el seu Dictamen, no imposa cap model. Per tant, la Constitució el que fa és admetre diferents solucions finals i a més a més dóna un ampli protagonisme també als diferents territoris, a les diferents comunitats a través dels seus estatuts, de les seves normes bàsiques per configurar aquest model final. Fins i tot la mateixa Constitució, a l'article 157, fa potestativa la possibilitat que existeixi una llei orgànica

com la LOFCA, que regula i disciplina el model de finançament comú. Per tant, el model pot ser perfectament generalitzable a altres territoris, però això no vol dir que li vagi bé al mateix temps a tothom, que li vagi bé a La Rioja, que li vagi bé a Andalusia o que li vagi bé, evidentment, a Catalunya. Per tant, l'experiència, malauradament diria, la mala experiència, ens obliga a buscar un model singular, que és el que avui estem buscant, el que avui estem prenent i, per tant, a no caure en el parany de l'Estatut de 1979, quan a la disposició adicional setena ens remetien a una llei orgànica com la LOFCA. Perquè el model imperant avui, per tant, el model LOFCA de finançament comú és un model opac, no sabem mai el destí dels nostres recursos, del nostre esforç fiscal. És un model arbitrari, perquè reassigna els recursos entre comunitats autònomes, sense cap mena de lògica. És un model que no admet cap tipus de sobirania fiscal per als territoris, és l'Estat, per tant, qui valora el cost efectiu dels serveis prestats i la capacitat normativa de les comunitats és totalment limitada. I és un model també insuficient, perquè el càlcul dels costos ha quedat totalment desfasat, i és el resultat, en aquest cas, és la resultant, millor dit, d'un dèficit superior –com he dit abans–, al 9 per cent de la nostra riquesa. I és un model també clarament discriminatori, perquè l'Estat continua invertint discrecionalment a Catalunya. I, finalment, també és un model que podem dir clarament antifederal i escassament bilateral. Només cal veure el paper actualment testimonial que té la Comissió Mixta de Valoracions Estat - Generalitat o el fet que no es reconegui en cap cas la potestat de la Generalitat sobre les finances locals.

Per tant, a partir d'aquí els objectius de les diferents propostes que es van posar sobre la taula i en el que coincidien de forma clara, tant la proposta que en el seu dia va fer pública el Govern com la proposta que també va fer pública Convergència i Unió eren propostes que pretenien bàsicament tres grans objectius: primer, la bilateralitat entre l'Estat i la Generalitat; segon, consagrar una clara sobirania fiscal, per tant, a través d'una agència tributària que pogués gestionar, recaptar, liquidar, inspeccionar tots els tributs i també amb plena capacitat normativa pel que fa a la Generalitat. I també un model transparent, un model amb regles del joc clares, per tant, amb una aportació a la solidaritat que fos coneguda per tothom i també amb una tendència a reduir de cara al futur el nostre dèficit estructural.

En definitiva, això és el que nosaltres hem vingut a denominar el «concert a la catalana», el «concert a la catalana», que en definitiva vol dir que la Generalitat passaria de rebre la setmanada de l'Estat a gestionar els seus propis recursos i pagar, per tant, a l'Estat un lloguer de contracte pels serveis que presta a Catalunya, i també a concretar una aportació a la solidaritat també amb l'Estat. Aquest era, per tant, doncs, el punt de partida de la negociació i, per tant, de la trobada final de la síntesi de les dues propostes que finalment han acabat confluint en el nou model de finançament que consagrarà aquest Estatut.

I, si em permeten, deixi'm dir-los que Esquerra Republicana de Catalunya tenia clar aquest objectiu; tenia clar aquest objectiu i, per tant, volia un model ambiciós i a més a més un model de consens. I per això vol-

dria fer una mica de memòria històrica recordant que hi ha hagut tres moments en què el nostre Grup Parlamentari, particularment, ha aixecat el model a l'alça, tant el model que proposaven els nostres socis de Govern com el model que han proposat també altres grups d'aquesta cambra. En primera instància, el pacte de Tinell, desembre del 2003; en segon lloc, la proposta del Govern de finançament el maig d'enguany, i finalment, també les últimes aportacions que hem fet darrerament, aquesta setmana, a través de propostes transaccionals que han intentat encara millorar més la proposta del Govern, que ja tenia incorporades algunes de les aportacions singulars de Convergència i Unió. Per tant, de fet, aquesta proposta si la comparem amb la darrera versió, la versió 4.0, que deia l'altre dia de Convergència i Unió, podem arribar perfectament a la conclusió –com he dit en més d'una ocasió– que eren dues gotes d'aigua. Per tant, en aquesta situació com la que acabo de descriure no era comprensible, no era lògic que el país no arribés a un acord pel que fa al futur model de finançament.

I, finalment, hem assolit una excel·lent proposta, jo crec que generosa per a totes les parts i que, des d'aquest punt de vista, doncs, garanteix no només el blindatge del model, garanteix l'aplicació preferent de l'Estatut sobre les lleis orgàniques, i elimina qualsevol possible referència a la normativa estatal, és a dir, una llei de l'Estat mai no podrà laminar el model de finançament que conté aquest Estatut, cosa que, per cert –com he dit abans– l'Estatut de 1979 sí que ho permetia, i així ens ha anat, per cert. Un model també i una proposta que fan que tots els impostos que paguen els catalans i les catalanes, però també les seves empreses, tinguin a partir d'ara la consideració d'impostos cedits. En aquest Estatut opera la cessió a favor de Catalunya d'aquests impostos en la seva totalitat i, a més, es garanteix a favor del Govern de Catalunya les competències de gestió sobre tots ells.

En tercer lloc, també amb aquest model s'explicita la capacitat normativa sobre els impostos propis i sobre els impostos cedits, és a dir, des d'aquest Parlament podem, per primera vegada en aquests últims vint-i-cinc anys, de forma generalitzada, modificar, canviar, alterar, en definitiva, alterar la nostra pròpia realitat econòmica i social del país, és a dir, tots els impostos que paguem, per tant, l'IRPF, l'IVA, l'impost de les societats, etcètera. I finalment, també important, es garanteix l'autonomia real de l'Agència Tributària Catalana a través de la col·laboració i de la subscripció de convenis també amb l'Administració Tributària de l'Estat, és a dir, tindrem la clau de la caixa, és a dir, tindrem, per tant, les claus de la plaça Letamendi.

Finalment, el model és un model que augmenta de forma clara la bilateralitat. Aquest és un principi que es predica de forma clara de les relacions polítiques entre l'Estat i la Generalitat, però a partir d'ara també en el marc de les relacions economicofinanceres, per tant, a partir d'ara negociarem de tu a tu; a partir d'ara Catalunya - Espanya –i no com ara– havíem de negociar a disset comunitats autònomes més, en tot cas, altres comunitats que tenen circumstàncies i tenen realitats molt distintes de la nostra.

Evidentment, la nació catalana –terme, per cert, aprovat ahir en l'article primer d'aquest Estatut– té unes necessitats diferents a les d'altres territoris, com per exemple, La Rioja. Per tant, la Comissió Mixta tindrà entre les seves funcions la determinació tant de l'aportació a la despesa que fa l'Estat a Catalunya com també la determinació del percentatge que correspon per contribuir des de Catalunya al sosteniment de les càrregues d'aquells territoris menys desenvolupats.

I fins a última hora –i fins a última hora–, i amb això acabo, senyores i senyors diputats, hem intentat ser rigorosos amb el contingut i amb l'ambició i amb la voluntat de cercar el màxim consens.

I finalment, vull saludar –vull saludar– el fet que hem trobat una fórmula plena de satisfacció dels quatre grups d'aquesta cambra que volen l'Estatut, una fórmula que garanteix la màxima capacitat normativa sobre els impostos que paguem, en el marc de la Constitució. Hem garantit encara més la bilateralitat reconeixent l'existència d'organismes de negociació i de consulta a nivell estatal. Hem denominat i hem batejat aquesta aportació, tant a la despesa com a la solidaritat, com l'aportació catalana a la hisenda estatal. I finalment, també hem concretat l'aportació inicial, és a dir, l'aportació de l'any zero, per tal que es puguin garantir uns recursos de partida que suposin un avenç real a la situació que, doncs, hem patit fins aquest moment, fins a l'actualitat.

Per tant, l'acord ha fet possible un model de finançament que permetrà el poble de Catalunya gaudir de cara al futur d'una autèntica estat del benestar, garantir també la seva cohesió social a partir de disposar de tots els recursos per fer polítiques socials efectives, aplicar també polítiques econòmiques dirigides a enfortir la competitivitat de la nostra economia i, finalment, també, segar les cadenes del dèficit fiscal desmesurat que ha ofegat el nostre país.

Per tant, tenim l'instrument, tenim l'eina i ara volem confirmar el nostre compromís amb els catalans i catalanes d'aprofitar aquesta històrica oportunitat.

No voldria acabar, senyor president, senyores i senyors diputats, sense agrair no només a les diputades i als diputats que han intervingut fins al darrer moment, fins a l'últim sospir en la negociació d'aquest nou model de finançament, sinó particularment també, si m'ho permeten, a casa nostra, a Esquerra Republicana, al negociador Antoni Soy, al conseller Josep Hugué, autèntica ànima també d'aquest nou model de finançament, al diputat Sergi de los Ríos i també als assessors Josep Maria Jové i Albert Castellanos.

Gràcies, senyor president; senyores i senyors diputats.

El president

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, l'il·lustre senyor Miquel Iceta.

El Sr. Iceta i Llorens

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, en començar aquesta intervenció vull disculpar-me personalment, davant del Grup Popular, del seu president, en

Josep Piqué; del seu portaveu, en Francesc Vendrell, de l'Àngels Olano, de la Belén Pajares i del Jordi Montanya, perquè es mereixien haver pogut conèixer, amb més antelació, la proposta de finançament. Els diré: ens haurien pogut ajudar a millorar-la; no voldria posar en evidència res, però fins i tot alguna cosa que tenim en aquesta proposta va ser..., en fi, un suggeriment a partir d'una reflexió feta en Ponència i incorporada.

De totes maneres, també els diré: no renunciem que ens ajudin, perquè la senyora Olano té raó, estem a la mitja part, o estarem, a partir de demà, a la mitja part d'un partit. Dit això, que és de justícia, i a més em sento personalment responsable i, per tant, ho volia fer, vull agrair l'esforç i el treball de les forces polítiques que han fet possible l'acord que avui aprovarem. Un acord històric, com ho és tot el text de l'Estatut. En aquest moment jo crec que s'ha de reconèixer la feina del conseller Castells, dels consellers Saura, del conseller Huguet, d'en Martí Carnicer, l'Antoni Soy i el Francesc Baltasar, que van posar sobre la taula la proposta que inspirarà el futur finançament del nostre país, i que ha estat emparada jurídicament i constitucional per les recomanacions del Consell Executiu.

Però aquests agraïments no serien complets si no fes un reconeixement especial a Artur Mas i al Grup de Convergència i Unió. I si no fes també una menció al primer secretari del meu partit, a Pepe Montilla.

Jo els diré que sempre hem defensat, i més des d'aquesta tribuna i de vegades en situacions molt delicades, l'igual patriotisme de tots els membres de la cambra, de totes les formacions polítiques, de totes les idees i de totes les propostes. I, per tant, espero que disculpin un petit excés que ara faré.

Si el patriotisme es jutja per la magnitud del risc comprès, crec que no és exagerat dir que el partit que més riscos pren, amb l'aprovació d'aquest Estatut i d'aquest sistema de finançament, és el Partit dels Socialistes de Catalunya i el nostre Grup Parlamentari. No ho dic, en absolut, pretenent treure cap mèrit a ningú, però constatant una realitat que la senyora Olano, amablement, ens recordava des de la tribuna.

És un canvi molt important, el que ens proposem fer. Es va parlar quan el Govern va plantejar la seva primera proposta, que era una proposta de màxims, van dir molts. Alguns deïem: «No ho digueu mai, això». Perquè no és de màxims, perquè no es pot limitar l'ambició d'un país, però sí que era una proposta per negociar-la, per acordar-la. Ho hem dit sempre i ho reiterem avui, aquí: creiem que el finançament que hem acordat dona resposta a les necessitats del país. Esperem haver encertat. Creiem que dona resposta a les demandes de la societat catalana, dels seus empresaris, dels sindicats i dels treballadors, que ens demanaven, feia temps, tenir un instrument potent que no només garantís les nostres capacitats d'autogovern, sinó el sosteniment d'un sistema de benestar que ha de millorar. Esperem haver encertat.

Quin sistema aprovem avui? Ho intentaré definir ràpidament, ho han fet els companys que m'han precedit. Hem intentat marcar la preeminència de les normes catalanes, aquesta horrible expressió del blindatge. Seré

heterodox: a mi no m'agrada com s'ha fet i com ho he defensat, torno a dir aquí, per al que pugui servir. A nosaltres ens hauria agradat que el blindatge del sistema de finançament consistís en la inclusió d'un precepte que digués: «El finançament de la Generalitat es regula per aquest Estatut i, d'acord amb ell, per la Llei orgànica que preveu l'article 157 de la Constitució espanyola.»

Per als que no segueixin molt aquestes coses és la manera elegant de dir LOFCA sense que ningú es fiqui les mans al cap, que és una bona llei. És veritat que podria haver donat més rendiments, però és una bona llei. Saben vostès per què considero que és una bona llei? Perquè té una disposició final magnífica, que diu, literalment –em sembla que no m'equivoco: «Els preceptes d'aquesta Llei s'aplicaran harmònicament amb el que disposin els estatuts d'autonomia.» Tant de bo totes les lleis tinguessin aquesta disposició, a ser possible no al final, sinó al principi, i es complissin. Modestament, creiem que seria bastant millor blindatge que la mera invocació d'uns principis de subsidiarietat i proximitat que no sé si seran prou blindatge. Però temps hi haurà, perquè deia la senyora Olano: «El partit és llarg.»

Segon element d'aquest model que hem acordat, cessió de tributs, efectivament, tots. No només hem demanat a l'Estat que ens deixi el cotxe, sinó la flota sencera, però els cotxes segueixen sent de qui són. Hi ha una potestat tributària originària que està a la Constitució i que no hem posat en aquest tràmit, en aquest Estatut, en aquest finançament, en qüestió. Ningú, per cert.

Tercer. Capacitat normativa plena sobre els tributs propis, plena, que no exclusiva, perquè també és derivada d'aquesta potestat originària de l'Estat. Que no es digui que nosaltres, des d'aquesta tribuna, enganyem ningú. Almenys des d'aquesta tribuna, no. Capacitat normativa sobre els tributs que ens cedeixen, que ho seran tots. Sí, respectant les lleis de l'Estat i les normes de la Unió Europea. Sí, respectant-les, no podia ser d'una altra manera.

Quatre. Agència tributària. Sí, agència tributària catalana, responsable de la gestió, recaptació, liquidació, inspecció de tots els impostos que paguen els catalans. Sí.

Cinc. Col·laborant amb l'Administració tributària de l'Estat, sí, amb una col·laboració obligatòria, no potestativa, perquè nosaltres no creiem en la desconexió d'un pretès sistema fiscal català; en el marc jurídic actual, no se m'espantin els amics d'Esquerra Republicana, això podrà ser diferent amb una constitució diferent o amb un país plenament sobirà i independent per a aquells que vulguin intentar-ho i que assoleixin el suport per fer-ho.

Sis. Farem una aportació important, molt important, a la hisenda de l'Estat. Una part ja la fem, eh! –no serà a partir d'ara, no se m'espanti tampoc, senyor Mas, que hem fet un acord– amb dos conceptes que no es poden barrejar, perquè la Constitució no ho permet i perquè jo crec que tendrien a enganyar també si els barrejàssim. Per una banda, contribuir a les despeses de l'Estat, no només a les despeses que l'Estat fa a Catalunya; a les despeses de l'Estat, perquè l'Estat fa despeses fora de

Catalunya i fora d'Espanya de les quals els ciutadans de Catalunya gaudim –de vegades també ho patim, eh, però, en fi, en gaudim–, i les fan en el nostre nom. Em sembla que l'expressió és *no taxation without representation*, això és, en part, també, la sobirania.

Però no només aportació a les despeses de l'Estat, també una aportació solidària. El Partit Socialista no hauria pogut votar un sistema de finançament que no fos solidari, no perquè no ho permetés la Constitució, en aquest cas, sinó perquè no ens ho permet la nostra ideologia.

Farem molta solidaritat, però de forma més transparent, de forma més eficient i sense estrangular les nostres possibilitats de creixement. Sí, hi ha qui diu que limitar la solidaritat és una expressió lletja, ho comparteixo; abaixar els impostos també és limitar la solidaritat, per cert. Nosaltres creiem que una de les mancances fonamentals del sistema fiscal i financer espanyol era manca de transparència, ho és encara. També la senyora Olano s'hi referia. Les balances fiscals, quin tabú, quina complicació per posar-se d'acord amb la metodologia, però quin tabú!

Jo sóc militant socialista des de l'any 1977 i fins fa tres setmanes no vaig escoltar el Comitè Federal del PSOE, Federal del PSOE, que de solidaritat també es pot discutir. Ho deia el secretari general i president del Govern, per cert, va dir: «No fem altra cosa cada dia». I és veritat que potser a vegades no ens agrada admetre que fem determinades discussions que fem, i prenem determinades decisions que afecten aquests principis i aquestes discussions.

Set. Una aportació inicial. Complicadíssim. Complicadíssim en el sentit que aquí està regulada de forma molt senzilla, però requerirà d'una negociació bilateral difícil a la Comissió Mixta. Cert. Certament. Aquesta bilateralitat, precisament, quedarà assegurada per aquesta Comissió. Bilateralitat, hi ha dues parts que s'han de posar d'acord. Una, que vol que li cedeixin el cotxe, l'altra, que és la propietària del cotxe, un cotxe que hem pagat entre tots. Sigui també dit de forma clara.

Hisendes locals. Capacitat de la Generalitat per regular els tributs locals. Llei d'hisendes locals de Catalunya. Distribució de les participacions locals en els tributs de l'Estat, d'acord amb principis objectius i estàndards mínims fixats per l'Estat.

Deu. Creiem que aquesta proposta és constitucional. De fet, no som qui per dir-ho, però ho creiem. Almenys nosaltres l'hem pensat perquè ho fos, esgotant tot el recorregut de la Constitució espanyola, sí; interpretant-la de forma oberta i ambiciosa, sí, però constitucional.

És generalitzable. M'ha semblat que la senyora Olano, per qui tinc, com poden vostès comprovar, un gran afecte, em llençava un repte. Aquest sistema és generalitzable, la qual cosa no vol dir que es generalitzi o que se'ns accepti aquest sistema només pel fet de ser generalitzable. Hi ha qui diu que fent bé els números el sistema de concert econòmic també ho és, «doctores tiene la Iglesia». El que també sí que sabem és que quan es va fer la LOFCA ningú no pensava que el rendiment dels dos sistemes allà consagrats seria tan diferent. I ho va ser.

Per cert, espero que ningú torni a dir que l'Estatut d'autonomia de Catalunya no es complia en temes financers, o que en temes financers les propostes que estan sobre la taula no eren tan ambicioses com l'Estatut vigent. L'Estatut vigent, entre altres coses, deia que l'eficàcia dels seus preceptes en matèria fiscal i financera quedava a expenses del que disposés la Llei, precisament aquesta Llei de l'article 157 de la Constitució. Per tant, l'Estatut deia: «Vull això, ho veig així, però faré..., en funció del que es decideixi entre tots.»

Ara fem un pas endavant diferent –veig que s'encén el llum, i no els voldria avorrir. És d'inspiració federal, aquest sistema, sí. No contempla privilegis, no. El que no vol, tampoc, és limitar la capacitat de creixement i la capacitat emprenedora d'aquest país. No és un concert, no. Hem descobert al llarg del debat que ningú no el demanava, mai, però, en fi..., en les propostes que han estat sobre la taula, vull dir. Els ingressos són funció de l'esforç fiscal. L'aportació de l'Estat, en funció del rendiment dels tributs concertats cedits, en aquest cas, que no sé si és un concert a la catalana o un concert de Nova Cançó. Però, en tot cas, és un sistema de finançament nou, potent, que reforma en profunditat el que tenim, que haurem de lluitar a fons per convèncer els que han d'aprovar-lo, els titulars d'aquesta potestat tributària originària, i, a més, volem comptar amb tothom, i, en primer lloc, amb la societat catalana per fer-ho.

Per cert, jo ja sé que tothom dirà de qui és o de qui no és. Jo els ho diré: això no té cap interès si és bo per al país. Sí que sabem una cosa: té uns orígens, unes propostes fetes –una, ja fa temps, per Convergència i Unió, una feta pel Govern de Catalunya–, que han anat caminant i que els diré, i crec que ningú no em desmentirà, que no s'han trobat avui. S'han anat acostant de camí fa dies, fa setmanes. Totes dues, per què s'han anat acostant? Perquè totes dues buscaven el millor. I ja sabem que tots tenim dret a pensar el que és el millor, i, en canvi, no estar forçats a coincidir. Per tant, no discutiré de qui és.

Sí que voldria llegir-los unes notes que va utilitzar la presidenta del nostre Grup Parlamentari i que jo vaig aprofitar en el debat de política general de l'any passat. Deia: «Catalunya ha de decidir sobre el destí dels seus recursos i contribuir a sufragar el serveis que ha de pagar l'Estat, i contribuir solidàriament al desenvolupament de les comunitats autònomes amb menor renda, de forma transparent, de forma acordada, amb una reducció significativa, progressiva, a terminis, del dèficit fiscal que tenim –que és gran, massa gran– en un termini raonable.»

És una proposta bona per a Catalunya, coherent amb les posicions que el nostre Grup Parlamentari ha mantingut des del primer dia, i jo crec, una bona notícia per al nostre país.

Moltes gràcies.

El president

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió, l'illustre senyor Francesc Homs.

El Sr. Homs i Molist

Bé, bona nit i bona hora. Deixin-me que comenci... Miquel, sort que hi havien trossos, quan et sentia –permet-me que em dirigeixi personalment i de «tu», avui, que és un dia una mica especial, des d'aquí a l'hemicicle... Sort que quan et sentia..., tinc la certesa que ho tenim al sac i ben lligat, eh?, perquè he arribat a la conclusió, potser deu ser aquesta, que hi ha dos models, no?, l'acordat i el que acabes d'explicar, no? Vés a saber, no? En tot cas...

Escoltin, bona nit, senyor president, senyor president de la Generalitat, senyors consellers, companys del Grup, companys de la Ponència. Jo..., és la primera intervenció que faig en aquest Ple, i, per tant, em sembla oportú, necessari, fins i tot, agrair a l'Eduard Principal, a en Joan Vintró, a l'Ismael Pitarch, que m'han aguantat –i els en demano excuses, doncs– moltes hores al llarg dels treballs d'aquest Estatut, durant la Ponència, almenys, no?

I també fer una menció especial a aquells companys de..., diria de treball, eh?, de tots aquests mesos, dels quals haig de fer notar i fer constar que he après moltes més coses de les que a vegades dec haver demostrat, no? Però a la Lúcia, a en Miquel, a en Joan, a la Pilar, a en Jaume, a en Joan, a en Francesc, a l'Àngels, i, per descomptat, doncs, a en Ramon i la Núria, no? A tots ells moltes gràcies, perquè, probablement, d'aquí, qui n'ha tret més partit, en el terreny més estrictament personal, i vostès deuen entendre que ho pugui dir així, sóc jo mateix, no?, perquè he après el que no havia après mai en tan poc temps, no?

També vull fer un agraïment molt singular i molt especial, perquè en matèria de finançament la seva contribució ha estat decisiva, a en Dani Ortiz, i, particularment, a l'Antoni Fernández Teixidó, que és el nostre responsable del Grup Parlamentari de tots els temes relacionats amb l'àmbit del finançament.

Per tant, moltes gràcies a tots vosaltres. M'excuso, en aquelles ocasions que hagi estat així, doncs, per la meva insistència, per no dir, a vegades, potser, vés a saber, impertinència, i, per tant, sapiguen –sapiguen– que en tinc un bon record i me n'enduc, diguem-ne, un bon aprenentatge.

Des del nostre punt de vista, estem convençuts que aquest model de finançament és una molt bona síntesi de criteris econòmics molt importants, fonamentals, que han estat imprescindibles per fer pedagogia i per fer entendre en aquest país la transcendència d'aquesta qüestió, però que també és i respon a la voluntat política, a la voluntat expressada en termes diguem-ne que de poder, a la voluntat finalment d'exercir la sobirania. És la síntesi, la suma, de criteris econòmics i, podríem dir-ho així, de voluntat política o de voluntat d'administrar la nostra pròpia capacitat de decisió.

De fet, és una proposta, i es pot dir d'aquesta manera, pròpia de qui es denomina «nació». És a dir, té la voluntat, creiem, indiscutible de poder decidir sobre allò que li és propi, que ens és propi, que ens correspon. Diria també que és una proposta que fa justícia, que fa justícia històrica, amb nosaltres mateixos, amb tots

nosaltres, i especialment –i especialment– amb el poble de Catalunya que aquí representem.

El contingut de la proposta s'ha explicat de manera brillant per alguns, almenys alguns dels meus predecessors en l'ordre de la paraula, no? I jo m'atreviré, atesa l'hora que és, a fer una cosa probablement una mica impròpia, que és explicar-lo des del nostre punt de vista, segurament més des del meu punt de vista, a través d'una metàfora, com m'he cansat de fer-ho durant aquests mesos per barris i pobles de tot el país.

La metàfora és la següent, perquè ens puguem entendre una mica més, i sobretot aquella gent que ens pugui escoltar, no? Fa segles –fa segles– ens van prendre la gallina. Tots els països, tots els pobles, tenen una gallina, una gallina que fa ous. La nostra feia ous rossos i grossos. I ens la van prendre, no? De fet, podríem dir –podríem dir–, seguint aquesta metàfora, que ens la van prendre per dret de conquesta. I del que es tracta, del que es tracta ara, és d'intentar recuperar aquesta gallina.

La gallina ens la tenen a Madrid, pobra gallina. Però, com que és nostra, i continua sent nostra, li enviem regularment blat de moro del més bo, del blat de moro que recollim, del blat de moro que produïm. És veritat que a vegades tenim la sensació que quan enviem blat de moro a Madrid per a la nostra gallina..., és veritat que tenim la sensació que altres gallines en piquen, d'aquest blat de moro, no? I, de fet, amb els ous que ens tornen, no?, en una panera un cop l'any, no?, doncs, també tenim la sensació que no hi són tots aquells que pon. Per tant, més blat de moro del que creiem que la nostra gallina pica i menys ous dels que la nostra gallina creiem que fa.

I quan hem demanat per veure la gallina, per mirar a veure com estava tan sols, no?, ens han dit que era impossible, que era tècnicament inviable, no?, que estava al mig d'un galliner i que s'havia confós al mig de les balances, no?

Jo a vegades explico això a la gent. Vostès poden pensar que és una mica impropri per a aquest moment, no?, però es fa entenedor, no? I la voluntat política, evidentment, és recuperar, portar cap a casa, aquesta gallina, amb un compromís ferm i concret, no?, que és, evidentment, contribuir al conjunt de l'Estat amb els ous que siguin necessaris.

(Remor de veus.)

Probablement, si no hagués sigut l'hora que som, jo no m'hauria atrevit a fer aquesta metàfora. Acceptin-m'ho, no? Però sí que em permetran...

(Persisteix la remor de veus.)

El president

Senyores diputades, senyors diputats...

El Sr. Homs i Molist

Molt més seriosament, ara molt més seriosament. Jo sóc de Convergència i Unió, compromès amb el país com molta gent d'aquí, amb la gent del país. Disposat, també com molta gent d'aquí, a assumir riscos, disposat a no quedar bé si cal. Avui ho entendran, i perme-

tin-me que ho digui: em sento especialment orgullós de ser català, me'n sento especialment orgullós, avui em sento especialment orgullós de ser català. Acceptin que també digui que em sento orgullós de ser de Convergència i Unió, acceptin-ho. Però em sento especialment orgullós de ser català.

Em sento també –em sento també– representant d'una generació que l'any 79 no va votar l'Estatut, d'una generació que hem nascut, que hem crescut i que hem viscut en pau, en democràcia, en un marc de benestar i de progrés econòmic incomparables, com diuen que no havíem tingut mai. Una generació, de totes maneres, que alguns diuen equivocadament que és freda, a voltes egoista i potser sense èpica. Entenguin que no hi estigui d'acord i que em rebel·li contra tots aquells que ens fan de tap.

I entenguin també que jo avui i aquí, amb motiu d'un debat tan transcendent com aquest, com aquest que protagonitzem, reivindicui des del més absolut respecte, des del més absolut respecte i reconeixement, el paper d'una generació, i sobretot de cara al dia de demà, d'una generació que es compromet a defensar aquest projecte de país, aquest tresor que avui acordem, aquest projecte de país i aquest tresor que avui acordem, durant tots els propers anys. Aquest és el meu compromís. Aquest és, si vostès m'ho permeten, el compromís de Convergència i Unió.

Els vull donar les gràcies. Jo crec que expresso un sentiment d'alleujament de la major part de la ciutadania d'aquest país, amb un acord tan transcendent com el d'avui, no? Aquesta és una hora crec que gran, aquesta és una hora d'aquelles que fan sentir el país, d'aquelles que injecten il·lusió i emoció alhora, d'aquelles que fan sentir el regust de la responsabilitat. Això tan gran que hem fet avui, aquest compromís tan ferm i tan decidit que hem assumit, Convergència i Unió, avui i aquí, també els diu que el defensarà a capa i espasa, amb totes les conseqüències, en els propers temps on convingui i on sigui necessari.

Moltes gràcies, senyor president; moltes gràcies, senyor president de la Generalitat; moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

(Aplaudiments.)

El president

Els diputats intervinents volen fer rèplica o entenc que...?

Doncs cridem a votació.

(Pausa llarga.)

Senyores diputades, senyors diputats, anem a sotmetre a votació les esmenes del títol VI, «Del finançament». Intento explicar-me: amb la transacció que s'ha fet, d'alguna manera hi han esmenes a aquest títol, però també hi han esmenes al que serien les disposicions addicionals, transitòries i finals que fan referència al tema del finançament. Per tant, els proposo que fem la votació de tot el paquet.

Llavors, en primer lloc, votariem les esmenes no recomanades del Grup Parlamentari del Partit Popular de

Catalunya, concretament en el títol de finançament. Faríem aquesta primera votació.

Després, votarem les esmenes del Partit Popular de Catalunya a les addicionals, etcètera. D'acord? *(Pausa.)* I després ja passarem a la transacció.

Per tant, votem, ara, les esmenes del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya al títol VI.

Comença la votació.

Aquestes esmenes han estat rebutjades per 15 vots a favor i 120 vots en contra.

Ara votariem les esmenes que el Grup Parlamentari del Partit Popular té a les disposicions addicionals i finals, que serien la 6, 7, 8 –408, 410, 412–; 1, 2, 3, 4, 5, a les finals –425, 427, 429, 431, 433.

Votem, doncs, aquestes esmenes del Grup Parlamentari del Partit Popular.

Comença la votació.

Aquestes esmenes han estat rebutjades per 15 vots a favor i 119 en contra.

Votarem, seguidament, l'esmena transaccional. L'esmena transaccional la farem, a petició del Grup Parlamentari del Partit Popular, també amb diverses votacions.

En primer lloc, votarem, de l'esmena transaccional, el capítol I.

Comença la votació.

Ha estat aprovat per 120 vots a favor i 15 vots en contra.

Votarem, seguidament, el capítol II.

Comença la votació.

Ha estat aprovat per 135 vots a favor.

Seguidament, votarem l'article 216, del capítol III –article 216, del capítol III.

Comença la votació.

Ha estat aprovat per 119 vots a favor i 15 vots en contra.

Finalment, votem la resta del capítol III.

Comença la votació.

Aquest ha estat aprovat per 135 vots a favor.

Seguidament, votem les disposicions addicionals transitòries i finals.

Comença la votació. Perdó, no comença la votació. *(Pausa.)* No, no..., que, si no, no queda enregistrat, senyor Vendrell. *(Veus de fons.)* No toqui res, que segur que d'aquí a un moment funciona.

El Sr. Vendrell i Bayona

Ara sí, és veritat... *(Rialles.)* No, no és per demanar temps, senyor president... *(Rialles.)* Simplement per..., havíem demanat votació separada de les addicionals i les finals.

El president

Adicionals..., i després finals. Doncs, votem primer les additionals.

Votem les disposicions additionals.

Comença la votació.

Han estat aprovades per 120 vots a favor i 15 vots en contra.

I votarem, ara, les finals.

Comença la votació.

Han estat aprovades per 120 vots a favor i 15 abstencions.

Votarem seguidament el títol VI.

Comença la votació.

El resultat d'aquesta votació ha estat 119 vots a favor i 15 vots en contra.

Recuperem ara aquella transacció que ens havia quedat pendent del capítol anterior. (*Veus de fons.*) Sí..., del títol IV, concretament, em sembla que era... (*veus de fons*), que és la transacció a l'article 125.

Hi ha una esmena presentada per quatre grups parlamentaris, que fa referència a l'article 125, que és una esmena de transacció amb relació a les esmenes números 229 bis, 229 ter i 229 quater.

Així mateix, també hi ha una altra esmena... (*El Sr. Bosch i Mestres demana per parlar.*) Bé, senyor Bosch...

El Sr. Bosch i Mestres

Gràcies, senyor president. Era per demanar votació separada del que fa referència a l'article 125 i l'altra transaccional, i demanar un moment per explicar la nostra posició, en la mesura que es modifica un article que es va votar ahir, per explicar la nostra posició respecte a la segona transaccional.

El president

Bé. Fem una cosa. Aquí tenim la transacció sobre l'article 125, i, posteriorment, en penja la transacció que s'ha fet amb relació a l'article 21. Això ho votarem per separat, però, atès que vostè ha demanat aquesta explicació, i que, de fet hi tenen dret tots els grups parlamentaris, si els sembla bé, farem explicació de vot després. Els sembla bé o ho volen fer abans? (*Pausa.*) És igual, eh? (*Veus de fons.*) De fet, és més lògic com a explicació de vot. Per tant, fem... (*Veus de fons.*) Sí, en tot cas, farem això: qui vulgui intervenir, ho farem després i...

Fem, per tant, primer, la votació sobre la..., article 125, esmena de transacció amb relació a les esmenes 229 bis, 229 ter, 229 quater. D'acord? (*Pausa.*)

Comença la votació.

Aquesta transacció ha estat aprovada per 135 vots a favor.

Ara votarem l'esmena transaccional en congruència amb l'article 125, que fa referència a l'article 21.

Comença la votació.

Ha estat aprovada per 125 vots a favor i 9 vots en contra.

Votem el títol IV, i donem la paraula als diversos grups parlamentaris perquè puguin fer la seva explicació.

Comença la votació del títol IV.

El resultat d'aquesta votació ha estat 120 vots a favor i 15 vots en contra.

El senyor Bosch té la paraula.

El Sr. Bosch i Mestres

Gràcies, president. Bé. Per explicar el nostre vot negatiu en aquesta segona transaccional. Segur que a ningú en aquesta cambra li sorprendrà el que vaig a comentar en nom del Grup d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Alternativa.

Hem estat actius defensors de la definició que l'ensenyament públic sigui laic. Ens satisfà, doncs, que, malgrat enormes pressions, es mantingui aquesta definició de laic per a l'ensenyament per als centres de titularitat pública. Però el nou text, a parer nostre, violenta, en lloc d'aclarir, el que varem aprovar ahir. S'hi ha afegit un paràgraf que, tot i que incorpora allò que diu la Constitució, pot introduir confusió i fins i tot desvirtuar la laïcitat que el mateix article predica.

Les presses no ajuden mai a construir un bon redactat, a vegades són necessàries, però ha anat així. Tal com queda ara pensem que pot generar confusió, interpretacions contradictòries, fins i tot –i això és el que més ens preocupa–, dins de la comunitat educativa de cada centre.

Aquest vespre, quan hem conegut el text, diverses persones coneixedores del món de l'ensenyament en feien interpretacions absolutament contradictòries. És bo que l'Estatut deixi oberts els models, no és bo que fomenti contradiccions o incògnites. A nosaltres, ens agradava més, pensàvem que era més encertat el text aprovat ahir per aquest Parlament, per això no hem subscrit la transaccional i per això hi hem votat en contra.

Moltes gràcies.

El president

El Grup Parlamentari del Partit Popular hem quedat que no... El senyor Freixanet, del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula.

Esperi un segon, senyor..., ja funciona sol.

El Sr. Freixanet i Mayans

Sí, gràcies, senyor president. Nosaltres, bàsicament per aclarir el nostre vot positiu. És a dir, en primer lloc, la nostra satisfacció que en l'Estatut aparegui el caràcter laic i gratuït del servei públic d'educació a Catalunya.

En segon lloc, remarcar avui..., bé, en tot cas, ahir, ja, que vam aprovar amb 100 vots a favor i 15 en contra –els quatre grups, menys el PP–, en el capítol IV, del títol I, l'article 36.4, que m'agradaria llegir, que diu: «Cap de les disposicions d'aquest títol no pot ésser desplegada, aplicada o interpretada de manera que redueixi o limiti els drets fonamentals reconeguts per la

Constitució i pels tractats i els convenis internacionals ratificats per Espanya.»

En tot cas, Esquerra Republicana, com a partit de tradició republicana, farà les iniciatives parlamentàries necessàries per acabar amb aquest tractat de concordat. I el Govern de la Generalitat impulsarà, i aquest Parlament la desenvoluparà, la nova Llei catalana d'educació que garantirà que l'ensenyament públic és laic i gratuït.

Finalment, per nosaltres, és i ha estat més important el futur que s'obre per a Catalunya amb aquest Estatut que el passat que hem tingut fins ara.

Per tant, per responsabilitat, nosaltres hem votat positivament aquesta transaccional.

Gràcies, senyor president.

El president

Passem, seguidament, al debat sobre el títol VII de la reforma de l'Estatut, les disposicions addicionals, transitòries, finals i el preàmbul.

Té la paraula, en primer lloc, i en nom del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Alternativa, l'il·lustre senyor Jordi Miralles. (*Remor de veus.*) Senyores diputades, senyors diputats, és tard i hauríem de fer un esforç per intentar... Es pot fer tot el mateix en silenci i així el senyor Miralles pot començar. (*Pausa.*) Té la paraula.

El Sr. Miralles i Conte

Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, ara toca, al final, un seguit de qüestions tan importants, hem dit, com les anteriors; tots els títols formen part d'aquest Estatut ambició i també el seu preàmbul.

El títol setè de la reforma de l'Estatut. Per nosaltres destacar la gran coincidència que hi ha hagut en la Ponència en els seus continguts. I dues qüestions que apareixen noves respecte de l'anterior: la importància que els ajuntaments podran participar –si així ho creuen i arriben a un percentatge del 20 per cent dels plens municipals que representin el 20 per cent com a mínim de la població de Catalunya– per instar aquesta reforma estatutària, i la signatura de tres-centes mil persones, ciutadans i ciutadanes de Catalunya, que també podrien instar i que el Parlament ho ha de regular. Per tant, mesures que avancen en la democràcia i en el paper del món local.

Respecte a les disposicions, aquest Estatut..., l'Estatut és un nou contracte amb l'Estat i té una notable diferència respecte a l'Estatut del 79. L'any 79 recuperàvem les institucions i les llibertats, després de la llarga nit de la dictadura, amb importants dosis de descentralització. Ara, el 2005, parlem de redistribució del poder i d'incorporar i d'actualitzar els drets de les persones i de la nació catalana. Quan parlem de poder es poden generar vertígens o que alguns diguin bestieses, com la senyora San Gil, o avui mateix la Conferència Episcopal; estem parlant de poder. En aquest sentit creiem que van les disposicions addicionals, les transitòries i les finals.

De les disposicions addicionals, destacar que, més enllà del que s'ha incorporat en l'article 5, dels drets his-

tòrics, queda clar que a Catalunya no renunciem a res com a poble; que aquells que a vegades diuen que defensen tant la Constitució i el bloc constitucional, recordar... (*remor de veus*) que hi ha un article, el 150.2 de la Constitució, que suposa, i que podem utilitzar, que es pot aplicar de cara a poder ampliar el que suposen les transferències per a Catalunya, i algunes d'elles rellevants, amb la utilització, que és política, d'aquest article 150.2. Però a vegades els tan reclamats constitucionalistes es posen nerviosos, perquè parlem de poder. I ho diem en les infraestructures –ports, aeroports, telecomunicacions–, en les afectacions a les persones –els temes d'immigració–, en la democràcia –les consultes populars– i també en les demarcacions judicials, i per finalitzar, també, al marc competencial, encara que sigui administratiu, en temes de trànsit.

S'avança també en aquestes disposicions en la bilateralitat i, també, en un acord ampli que s'ha donat en la que en diem «la novena», respecte a les lleis orgàniques, que, més enllà de la importància que té aquesta disposició, és que el Parlament pugui discutir –que discutirà– les proposicions de llei per modificar lleis orgàniques, perquè políticament és possible i perquè és necessari, també, utilitzar-les per incidir en un canvi necessari de model d'Estat.

Respecte a la disposició transitòria, destacar que en el tema electoral esperem, ho desitgem, n'estem convençuts, que no tornarem a trigar vint-i-cinc anys per poder fer una llei que ens és pròpia, i que defensarem el nostre Grup Parlamentari la proporcionalitat i la igualtat de vot quan ho discutim.

I respecte del preàmbul, que en el debat és la part final, per nosaltres és molt important. Hi han constitucions, hi han estatuts, per exemple el basc, que no tenen un preàmbul, que per nosaltres és la música i la lletra resumida d'un text ambició –per això votarem que sí–, segurament amb limitacions, necessari per a la gent i també per a l'autogovern d'una nació catalana per construir –com bé es diu en el preàmbul–, d'un sistema de drets i de llibertats, un marc de convivència solidari i de justícia social. Una nació que no surt del no-res, ni d'una realitat de fa vint-i-cinc anys, i que no demana permís a ningú per decidir el que vol fer i el que vol ser. I així es reflecteix i s'hi destaca: la lluita, la resistència, la il·lusió i la creativitat de diversos moments històrics del nostre país. Una nació agraïda a les persones que han lluitat –com bé es diu en el preàmbul–, que han patit l'exili o que han mort pels drets socials i pels drets nacionals. És a dir, aquest preàmbul, acordat entre el Partit dels Socialistes de Catalunya, Esquerra Republicana, Convergència i Unió i Iniciativa - Esquerra Alternativa, recupera la memòria, la memòria històrica.

A mi encara se'm posen els pèls de punta quan aquest estiu passejava per Corbera d'Ebre, o quan podia parlar amb Gregorio López Raimundo, que em recordava com els comunistes deien que s'havia de sortir a pintar al carrer per demanar la llibertat de Pujol, o quan molts antifranquistes es solidaritzaven amb Francisco Téllez, un ciutadà avui de Santa Coloma que, per ser sindicalista de Comissions Obreres i comunista, va aparèixer retratat i nu, amb el cos ple de morats, a Catalunya, a

Espanya i a Europa, i que es va conèixer com a «el dossier Téllez», per la gran repressió de la policia per defensar els drets socials i els drets nacionals.

Per tant, una nació agraïda. Una nació que es construeix amb els drets socials i amb els drets nacionals. Sí, més drets nacionals, i sí, més drets socials. Una cosa va unida a l'altra. Algunes vegades uns han explicat o han fet, embolicant-se amb els símbols de Catalunya, polítiques que no han avançat en els drets socials. Es podia tenir o no un millor finançament, però no per seguir privatitzant l'ensenyament o la salut. Per tant, sí, més drets nacionals per fer polítiques socials, drets nacionals, drets històrics, llengua pròpia i també, com diu el preàmbul, el dret del poble català a determinar lliurement el seu futur.

A mi m'hauria agradat que, no només en el preàmbul, dins de l'Estatut hagués aparegut el dret a l'autodeterminació. És un dret dels pobles, és un dret que no se'n ha de donar, l'hem d'exercir. Sabem que hi han limitacions, la Constitució. I, per tant, també convidar els grups parlamentaris que tenim representació en el Congrés dels Diputats a ajudar, quan toqui, a reformar la Constitució, perquè no ens han de limitar els drets que tenim com a poble. És ben curiós que aquells que neguen el dret a l'autodeterminació fa uns quants anys aplaudien quan el centre o l'est d'Europa es dividia en diversos països perquè exercien el seu dret a l'autodeterminació. O fins i tot avui, i s'ha de felicitar, defensen el dret d'autodeterminació del poble sahrauí, però no el dret d'autodeterminació del poble de Catalunya, d'Euskadi o d'aquells que el vulguin exercir. Per tant, drets nacionals, sí.

I drets socials, com apareix també en el preàmbul, lligat a una cosa innovadora, valenta, de les més avançades del conjunt de la Unió Europea, que té a veure amb el capítol de drets, de deures i de principis rectors. Dret al benestar, a la qualitat de la vida, a viure en pau, a gaudir de serveis públics eficients, a la protecció del medi ambient, a la igualtat, a la cohesió, a la riquesa, a la plena ocupació, i de qualitat, al compromís per lluitar contra les desigualtats, les discriminacions, les injustícies i la pobresa. És a dir, continguts per a una Catalunya que és i que vol ser. I una Catalunya, també, que vol compartir amb altres, amb els altres pobles de l'Estat espanyol, amb la voluntat de poder conviure en pau, en llibertat, amb igualtat, de tu a tu, i amb la voluntat d'avançar, ja no només en una via descentralitzada d'aquest Estat, sinó en una via que per nosaltres hauria de ser federal, tant a Catalunya, a nivell d'Estat, com a nivell europeu. Una nació que vol conviure amb altres, amb els pobles d'Espanya, a la Unió Europea i també solidària amb els altres pobles del món.

Per tant, un preàmbul que és –encara que sigui al final de la discussió, anirà al principi del text– una lletra que té a veure amb una bona música i que especialment el que hem de fer és que aquesta lletra i aquesta música sigui coneguda per la gent que haurà de decidir, després d'un tràmit difícil a Madrid, aquest Estatut, que són els ciutadans i ciutadanes de Catalunya, que en referèndum hauran de dir que sí. Diran que sí si els expliquem aquests continguts valents, ambiciosos, en el terreny nacional i també en el terreny social.

Moltes gràcies.

El president

Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, la il·lustre senyora Ángeles Olano.

La Sra. Olano i García

Gràcies, senyor president. Senyors consellers, senyores i senyors diputats, de fet, el debat, tal com estava plantejat en un inici, tenia previst plantejar, per un cantó, la reforma, per un altre cantó, disposicions i, per un altre cantó, preàmbul. I he de dir que aquest Grup Parlamentari, i aquesta diputada que té l'honor en aquest moment de poder-lo representar..., que el text final del preàmbul acaba d'arribar, per la qual cosa comprendran que és difícil, també, poder-nos manifestar. Havíem quedat que hi havia una ponència que s'encarregaria de redactar el preàmbul. I per tant, ahir vam assistir, com no podia ser d'una altra manera, fins al final a la Ponència. No es va poder celebrar l'acord que havien de fer el quadripartit, perquè estava pendent, i per tant no hem pogut fer a Ponència el redactat d'una part de la norma, que nosaltres considerem important, com és el preàmbul. Però després m'hi referiré.

Vull començar per la reforma de l'Estatut, i vull destacar que la rigidesa dels mecanismes de reforma estatutària neix de la necessitat, precisament, de garantir l'establiment dels continguts normatius que generen aquests acords polítics. És un fet que la Constitució Espanyola trasllada en els mateixos estatuts d'autonomia el procediment de reforma, tret d'allò que no sigui propi de la tramitació parlamentària com a llei orgànica. En aquest sentit, les esmenes del Partit Popular de Catalunya han seguit en la línia dels articles de l'Estatut actual, vigent. I una vegada que es reforma, i encara que no en sabem els resultats –no dels vots de la proposta sinó del procediment utilitzat–, no podem fer valoració, rectificar el procediment, una vegada aprovada la proposta al Parlament, i que arribi definitivament al Congrés. I és després del Dictamen del Consell Consultiu quan se'n dona la raó. I aquest Dictamen diu que les Corts Generals tenen la potestat, per si mateixes, de decidir si es declaren afectades per la reforma o no.

Mitjançant una esmena subsegüent a aquest Dictamen, esmena presentada pel tripartit, es va solucionar l'error. I en el text que avui definitivament votem es canvia l'expressió de «ratificació» per «remissió i consulta a les Corts».

La bateria de disposicions addicionals que acompanyen el text les podem concretar, i sobretot fer referència a dos punts, que sembla que són concepte bàsic des del punt de vista constitucional, però sembla que a vegades, doncs, o potser hem volgut oblidar o potser no ens agrada recordar. I vull parlar de l'article 150.2, i vull destacar que la via de la transferència o de la delegació competencial no és genèrica, i que, per tant, està subjecta a determinats requisits, també escrits al mateix 152. I, per tant, aquestes competències corresponen a matèries de titularitat estatal. I, per tant, les dues for-

mes, la de transferència –que sí que té un desplaçament de titularitat– i la de delegació –que el que fa és delegar-ne l'exercici– també ens denoten, des d'un punt de vista d'un sentit institucional clàssic, que aquesta delegació no comporta que no es puguin delegar competències legislatives, i només executives o de gestió. Per tant, els termes de transferència i de delegació no han estat utilitzats a l'article 150.2 de la Constitució com a sinònims, sinó que es tracta de diferents realitats jurídiques i, per tant, de diferents tècniques.

El control de delegació ja ve previst a la pròpia Constitució mitjançant l'article 150.3, i s'atribueix al Govern previ dictamen del Consell d'Estat. Per tant, el silenci de l'article 150.2 de la Constitució sobre el control de les lleis orgàniques de transferència s'ha d'entendre en el sentit que quan es transfereixen competències legislatives que comporten elaboració de lleis, roman el control directament al Tribunal Constitucional: legislatives, Tribunal Constitucional; executives, també ja control és de la pròpia llei.

Encara que l'article 150.2 no diu res sobre la transferència o delegació, és a dir, sobre la reversibilitat o no, cal plantejar-se aquesta qüestió per la seva pròpia naturalesa, i sembla que en la delegació la reversibilitat és possible, la qual cosa ens posaria en una situació que ens hauríem de plantejar perquè els estatuts d'autonomia no considerem que sigui una tècnica adequada que s'adquireixin competències que puguin ser revocables en el cas de les lleis de transferència o delegació. Per tant, volem tornar a destacar que és una naturalesa diferent, i que, per tant, la flexibilitat o no de l'article 150.2 s'haurà d'interpretar en aquest sentit.

De fet, l'article 150.2, com els estatuts d'autonomia, ens parla de lleis orgàniques i, per tant, és raó suficient per assimilar-les, que l'Estatut és una llei orgànica però com he dit aquest matí, té una funció diferent. I ho fa pel contingut i pel procediment.

Quan parlem de la llei de transferència o delegació, en aquestes darreres, la comunitat autònoma no intervé de forma decisiva, sinó que és necessari que intervinguin les dues velocitats, els dos poders constituents. Per tant, l'aprovació de llei de transferència o delegació no modifica formalment l'Estatut d'autonomia, i cal concretar la naturalesa de la llei orgànica de transferència o delegació que intervingui. Per tant obliga que qualsevol modificació que s'hagi de fer sobre el seu contingut hagi de ser adoptada també mitjançant una altra llei de la seva naturalesa.

En concret, la Constitució, el seu silenci mitjançant l'article 28.1, diu que la Llei Orgànica del Tribunal Constitucional, les lleis orgàniques de transferència o delegació s'han d'integrar en el denominat «bloc constitucional».

I passem al preàmbul. Com he dit abans, el Parlament tenia dos projectes: un de Convergència, un del tripartit; no sabem si el text final, la veritat, a aquestes hores l'hem llegit ràpidament, no sabem realment qui ha renunciat a què o si realment és un text nou, però el que sí els puc dir que hi hauria parts en què estariem d'acord perquè, com hem dit, per exemple, en el terme «nació» doncs podríem posar molts límits, però sobre-

tot volem destacar una qüestió fonamental: que en aquesta part de la norma, part fonamental, part que encapçala la present reforma de l'Estatut d'autonomia, hauria estat bo que realment fos un text de trobada de tots els grups parlamentaris. Perquè com hem dit, aquest Estatut i aquesta reforma l'abordem, no per un temps limitat, sinó per un futur, per al futur de Catalunya, dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya. I, sobre-tot també, permetin-me que vull destacar una qüestió: la forma. No ens agrada gens ni mica aquesta forma. No hem vist cap preàmbul. En cap constitució, en cap norma de la importància del nostre Estatut d'autonomia que hagi de ser programàtica, exhaustiva, amb deu punts. Suposo que alguna cosa voldrà dir el que va dir el president de la Generalitat, que aquest preàmbul hauria de ser après per tots els nens de Catalunya.

Jo espero únicament que el preàmbul, aquest preàmbul de la norma final, de la reforma de la Constitució que, com he dit, vindrà de les Corts Generals, pugui ser un preàmbul on tots els grups tinguin trobada, on realment vingui un text que sigui el text de tots els catalans, que no respongui a cap tipus de programa polític o ideari, i que, per tant, aquest preàmbul, els catalans en puguem fer menció amb el cor pel seu contingut, però no pels seus punts tal com estan redactats.

Gràcies, senyor president; senyores i senyors diputats.

El president

Moltes gràcies, il·lustre senyora diputada. Té la paraula, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, la il·lustre diputada, senyora Pilar Dellunde.

La Sra. Dellunde i Clavé

Bona nit, senyores i senyors diputats. Aquest és el meu Estatut, i hauria de ser la ferma voluntat de tots i totes les ponents d'aquest text que en acabar aquest temps, demà, del debat, els i les catalanes també fessin seva aquesta expressió: aquest és el meu Estatut.

Acabem aquest debat amb la discussió del títol de la reforma de l'Estatut, ja que Catalunya no gaudeix de la possibilitat d'aprovar la seva pròpia Constitució, que és un dret reconegut a algunes regions que formen part d'un estat federal, d'aquí que la demanda de millora de l'autogovern necessita, en aquest sentit, el concurs de les institucions de l'Estat.

(El president s'absenta del Saló de Sessions i el vice-president primer el substitueix en la direcció del debat.)

L'enunciat recollit en l'actual Estatut posa de relleu la manca d'autonomia constitucional de la Generalitat, i, a diferència de països de tall federal que poden decidir unilateralment sobre alguns aspectes del seu autogovern, especialment en la vessant d'autoorganització, no és el nostre cas. I en aquest títol s'introdueixen novetats en la línia de pal·liar aquest dèficit. En primer lloc es deixa clar a l'Estatut quins són els títols o els capítols que requereixen un procediment de reforma simple, i quins un procediment agreujat. En els títols sobre drets i deures, els principis rectors, i en el títol segon de les institucions, les Corts Generals no tenen la iniciativa de reforma, i es proposa un procediment ratificador. De

fet, aquest caràcter ratificador de la Llei orgànica és la diferència de la intervenció de les Corts respecte del procediment ordinari, i representa un gest de sobirania de l'Estat si no hi intervé. S'ha flexibilitzat, doncs, aquest procediment.

Pel que fa a la resta de títols, el fet que es refereixen a matèries que afecten les relacions amb l'Estat implica que l'aprovació del Projecte d'Estatut per les Corts Generals no pot limitar-se a una simple ratificació. Però, ara bé, aquest fet no significa necessàriament que, com succeeix a la regulació vigent, les Corts hagin de poder modificar unilateralment el text, i aprovar-lo per llei orgànica passant el Projecte a referèndum, sense consentiment previ del Parlament.

Bé, a part d'aquests procediments als quals he fet referència, voldria destacar dues novetats importants: la primera, que el Parlament disposarà de la facultat de retirar les propostes de reforma que hagi aprovat en qualsevol moment de la tramitació a les Corts Generals, abans que siguin aquestes aprovades de manera definitiva. És cert, aquesta és una possibilitat que ja estava recollida a la resolució de la presidència del Congrés dels Diputats de març del 93, i en altres resolucions, però és important de fer-la explícita en el text.

En segon lloc, una altra de molt important, en el terreny de la participació. Perquè ara la iniciativa de la reforma també correspondrà a ajuntaments i als titulars del dret de vot al Parlament. Aquesta proposta, per mi, em permet bastir un pont personal i polític amb els nostres ponents d'Esquerra a l'Estatut de Sau, que, esmenant l'article 32 van demanar la introducció de la iniciativa popular, i hi va ser inclosa.

En segon lloc voldria simplement fer esment a la disposició addicional primera, la dels drets històrics. Intentar, malgrat la dificultat de fer-ho a aquesta hora, fer un exercici de pedagogia, intentar tornar a fixar la nostra posició.

Aquesta va ser una disposició addicional, introduïda en el període d'esmenes, subsegüents al projecte que vam elaborar a la Ponència, i apareix com una fórmula per ampliar l'aspecte material d'algunes competències molt sensibles, fins a aquell moment, exclusives, i que havien quedat molt disminuïdes després de l'iter de la Ponència. S'havien convertit en competències concurrents com per exemple la cultura, l'educació, el règim local i el dret civil. Aquest era un plantejament diferent del que es preveia a l'article cinquè del títol preliminar, on es feia una referència genèrica, en forma de criteri hermenèutic, com un element més per diferenciar entre nacionalitats i regions.

Però on és el punt d'això? El que és important és saber si la disposició addicional primera de la Constitució és d'aplicació a Catalunya, i sembla obvi que sí que ho és. I així ho ha reconegut el Consell Consultiu quan s'ha dit que la Constitució no limita formalment aquesta possibilitat a cap territori en concret: ni al País Basc, ni a Navarra.

Bé, crec que hauríem de retallar, és molt tard i potser tots estem molt cansats, i molts portem moltes hores intentant redactar aquest preàmbul, i voldria, per tant, acabar parlant del preàmbul d'aquest Estatut. És aques-

ta peça darrera que hem incorporat fruit de la negociació i sembla, tanmateix, que el primer dia que vam entrar a la sala de la Ponència algú ens hagués deixat una nota damunt la taula que digués: aquest Estatut s'autodestruirà en deu, nou, vuit, set segons... Sortosament no ha estat així, però aquesta sensació ens ha acompanyat al llarg de tot aquest procés.

Com hem de llegir aquest Estatut? Aquest preàmbul i el decàleg que l'acompanya és alhora una guia de lectura i la signatura d'un compromís. Passem, doncs, al debat sobre les idees, sobre els principis, perquè a la llum d'aquest preàmbul es llegirà el text jurídic que avui presentem. Perquè, com sinó s'ha d'interpretar aquest Estatut? De ben segur, per a mi, no, segurament a partir de la Constitució. Potser algú creu que n'hi ha prou amb arguments jurídics per demostrar que Catalunya no és una nació o que aquest poble no té dret a l'autodeterminació? Permetin-me –perquè és cert el que ha dit la senyora Olano, que no hem tingut l'oportunitat de fer una lectura en veu alta– que ho faci tan sol d'alguns fragments.

«Preàmbul. La nació catalana s'ha anat fent en el decurs del temps amb les aportacions d'energies de moltes generacions, de moltes tradicions i cultures que hi han trobat una terra d'acollida. Catalunya ha anat definint una llengua i una cultura, modelant un paisatge, acollint també altres llengües i altres manifestacions culturals, obrint-se sempre a l'intercanvi generós, construint un sistema de drets i llibertats, dotant-se de lleis pròpies, i desenvolupant un marc de convivència solidari que aspira a la justícia social.

És en aquest sentit que l'Estatut és dipositari d'una memòria i guarda el record de tots els que hi han lluitat així com d'aquells que foren exiliats o fins i tot van morir pel reconeixement dels drets nacionals de Catalunya i els drets socials dels catalans i les catalanes. Així doncs, la vocació i el dret dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya de determinar lliurement el seu futur com a poble, que el Parlament de Catalunya ha expressat reiteradament, es correspon amb l'afirmació nacional que històricament va representar la institució de la Generalitat. I avui Catalunya, en el seu procés de construcció nacional, expressa la seva voluntat de ser i de continuar avançant en el reconeixement de la seva identitat col·lectiva i en el perfeccionament i ampliació de l'autogovern mitjançant aquest Estatut.

Som un país d'identitats diverses, som ciutadans i ciutadanes que sovint veiem la nostra realitat social i nacional de maneres distintes, però compartim amb aquest Estatut la voluntat de pertinença a una nació i de treballar plegats per construir un futur millor per al nostre país.

En el preàmbul del projecte de l'Estatut del 31 figurava expressament que els drets d'una nació deriven de la voluntat democràtica dels seus ciutadans, emparats per la legislació internacional que reconeix el dret dels pobles a l'autodeterminació. I aquesta vocació que avui es reitera d'acord amb les diferents resolucions del Parlament es correspon amb l'afirmació nacional que històricament va representar la institució de la Generalitat, i és l'expressió dels drets històrics de què disposa Catalunya i que aquest Estatut incorpora i actualitza. Per tant,

aquest Estatut ens ha de contribuir a millorar el benestar material i la cohesió social del nostre país, i ha de ser la nostra porta a un futur de més progrés social.

Per acabar, no volia retallar amb els agraïments. En aquesta segona intervenció que he fet en aquest Ple són més de cara endins, ja que a l'anterior intervenció n'havia fet d'una manera molt més general, a tots i totes aquelles treballadores i treballadors d'aquest Parlament que han permès que fem negociacions fins a altes hores de nit, a vegades, en especial a una persona del nostre Grup Parlamentari, a la Núria Cuenca i a totes les que han permès que el nostre Grup Parlamentari hagi fet el treball que ha portat aquesta Ponència. Gràcies també a tota la militància d'Esquerra, la que va viure la redacció de l'Estatut de Núria, la que va participar a l'Estatut de Sau, i a la nova generació d'Esquerra, a aquells que no teníem edat, tampoc, i que no vam votar l'Estatut vigent, i que hem pogut, ara, ser protagonistes de la redacció d'aquest. Gràcies al partit per fer de la coherència una virtut política, i fer desaparèixer la paraula «derrota» del nostre vocabulari. Amb els desitjos que el proper que aprovem sigui una constitució d'una Catalunya lliure.

Orfes en alguns moments de la solemnitat que ha d'acompanyar un procés com aquest, potser aquesta Ponència s'ha quedat sense tancada, però aquest Estatut no es quedarà sense nom, perquè el nom no l'hem de posar nosaltres. L'Estatut, des de demà, és el de totes i tots els catalans i té per nom «Estatut nacional de Catalunya».

Moltes gràcies.

El vicepresident segon

Moltes gràcies, il·lustre senyora diputada. En nom del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi, té la paraula la il·lustre diputada senyora Lúcia Santos.

La Sra. Santos i Arnau

President, senyores i senyors diputats, en aquestes hores solemnes, però també, al mateix temps, diríem, de les bruixes, no?, i després de moltes hores –de moltes hores– de treball, jo vull ser molt breu.

De fet, en aquests darrers apartats o títols, millor dit, de reforma, disposicions, etcètera, pràcticament està tot dit. Hi han poques esmenes, s'han retirat. El meu Grup l'única cosa que hauria de dir en aquest sentit és que fa seves les apreciacions que ha fet el Consell Consultiu sobre, diríem, la contenció amb què cal abordar les reformes per via de llei orgànica i les transferències o delegacions per la via del 150.2; defensa les esmenes que té presentades i encara vives, per tant en el sentit que estan i figuren, per bé que les retira i no les sotmet a votació. I, per tant, respecte a aquests punts, res més ha de dir.

(El president es reincorpora al seu lloc.)

Tenim el preàmbul. Jo llegia el preàmbul, també, ara, en aquests moments. I sobre el preàmbul, també, poca cosa he de dir en el sentit de glossar-lo en aquest moment o dir en quins punts estem o no estem, que hi estem, d'acord.

Però he seleccionat un paràgraf per llegir-lo, i he seleccionat, a més, un paràgraf per llegir-lo i dedicar-lo, si em permeten vostès..., perquè parlem de nació, parlem de catalans, i, segurament, avui no estariem on estem sense moltíssima gent –moltíssima gent–, molts treballadors i treballadores d'aquest país que van lluitar i van lluitar amb risc de la seva vida i van posar, també, en molts moments, la seva llibertat a disposició del conjunt de ciutadans i ciutadanes. I si dic tot això, i en nom de tots ells, permetin vostès que reti amb aquestes paraules que després llegiré un homenatge, en representació de tots aquests lluitadors, al company Salvador Clot, membre del POUM i que avui mateix, mentre estaven a la seu del nostre partit, al carrer Nicaragua, homenajant aquells vells lluitadors i valents lluitadors per la llibertat d'aquest país en el setantè aniversari de la fundació del POUM, ha mort per un infart fulminant.

Per al Salvador Clot, per a ell i per a tots, per a ell, en el seu nom, en memòria de tots els lluitadors antifranquistes, els lluitadors per les llibertats democràtiques d'aquest país, per als obrers i la classe treballadora, que també han tingut i han portat les llibertats democràtiques i nacionals a aquest país, per a tots ells, voldria llegir aquest paràgraf, que, a mi, m'ha semblat, doncs, adequat del que serà el preàmbul d'aquest nou Estatut nostre: «Aquest és un estatut de i per a persones lliures. La llibertat política que aconseguim com a país mai no ha d'anar en contra de les llibertats individuals dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya, perquè només és lliure de debò un país on cadascú pot viure i expressar prou identitats diverses, sense cap relació de jerarquia o de dependència entre elles.»

Salvador, i tots els companys i companyes d'aquell moment, que ja són molt grans –molt gran: noranta anys.... per tant, van poder votar els estatuts que, ho torno a repetir, van saber conquerir amb el seu treball i amb la seva lluita–, a tots ells, gràcies.

(Forts aplaudiments.)

El president

Té la paraula l'il·lustre diputat senyor Francesc Homs, en nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió.

El Sr. Homs i Molist

Gràcies, senyor president. No només per l'hora, sinó per les sentides paraules de la diputada Lúcia Santos, jo no penso fer la intervenció que tenia prevista. Jo crec que és una manera digna d'acabar la sessió d'avui, amb la seva intervenció, i seria la nostra manera, la de Convergència i Unió, de correspondre'ls. I, per tant, la posició del Grup de Convergència i Unió sobre els punts en què ara ens hem de pronunciar és prou coneguda. Amb relació i amb respecte al que vostè acaba d'expressar, aquest seria simplement el nostre pronunciament i la nostra posició.

(Aplaudiments. Pausa llarga.)

El president

Acabat el debat, entrariem a la votació. En primer lloc, votarem el títol VII de la reforma de l'Estatut, les esmenes no recomanades. Començaríem per les del Grup

Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Concretament, les números 394 i 396 –394 i 396.

Comença la votació.

Aquestes esmenes han estat rebutjades per 15 vots a favor i 120 vots en contra.

Votarem ara les esmenes números 395 bis i 395 ter.

Comença la votació.

Han estat aprovades per 129 vots a favor i 5 en contra.

Votarem, finalment, els dos articles d'aquest títol, que són el 217 i el 218.

Comença la votació.

Han estat aprovats per 135 vots a favor.

Votaríem ara conjuntament el títol VII.

Comença la votació.

El resultat d'aquesta votació ha estat 135 vots a favor.

Passem ara a la votació de les disposicions addicionals transitòries i finals. En primer lloc, votarem les esmenes no recomanades. Començarem amb les esmenes del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. I, en primer lloc, votem la número 416.

Comença la votació.

Han estat rebutjades per 15 vots a favor i 120 vots en contra.

Votarem la resta d'esmenes del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, llevat de les de finançament, que ja les hem votat anteriorment.

Comença la votació.

Han estat rebutjades per 15 vots a favor i 120 vots en contra.

Votarem ara les esmenes del Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi números 402, 404, 405, 406 i 417. (*Veus de fons advertint que ja han estat votades.*) Doncs no les votarem.

(*Rialles.*)

Votarem seguidament, doncs, el text transaccional entre les esmenes números 397 bis, 397 ter i 399, relatives a la disposició addicional primera.

Comença la votació.

Han estat aprovades per 74 vots a favor i 61 vots en contra.

Votem ara les esmenes recomanades, que són la 402 bis, 415 bis, 415 ter, 420, 421 i 422.

Comença la votació.

Han estat aprovades per 135 vots a favor.

Farem una votació conjunta. En una votació conjunta farem totes les disposicions que no han estat objecte d'esmenes. Queda clar? Totes les disposicions que no han estat objecte d'esmenes.

Comença la votació.

Han estat aprovades per 135 vots a favor.

I passarem a votar la resta de disposicions que han estat esmenades, llevat de les que fan referència al finançament, que ja s'haurien votat; o sigui, ens quedarien la tercera, cinquena, novena, onzena –addicionals–, i la transitòria primera i derogatòria.

Comença la votació. (*Veus de fons.*) Perdó, no ha començat la votació, no passa res... (*Veus de fons.*)

D'acord, doncs, votem les disposicions addicionals tercera, cinquena, novena i onzena.

Comença la votació.

Han estat aprovades per 120 vots a favor i 15 vots en contra.

Votarem, ara, la transitòria primera i la derogatòria. Podem votar-les conjuntament? Doncs, les votem ara.

Comença la votació.

Han estat aprovades per 134 vots a favor.

Votarem seguidament el preàmbul, que és una transacció entre les esmenes 438, 439 i 440. Votem, doncs, el preàmbul.

Comença la votació.

El preàmbul ha estat aprovat per 120 vots a favor i 15 vots en contra.

Ara hem de fer la votació del conjunt de les disposicions addicionals, transitòries, finals, el preàmbul i el títol. Per separat o votació conjunta final? (*Pausa.*) La votació conjunta de les disposicions addicionals, transitòries, finals..., tot conjuntament? (*Pausa.*) Podem votar-ho amb el preàmbul i el títol? (*Veus de fons.*) El títol per separat, d'acord.

Votem, per tant, la votació conjunta de disposicions addicionals, transitòries, finals i preàmbul.

Comença la votació.

Han estat aprovades per 120 vots a favor i 15 vots en contra.

I, finalment, votarem el títol.

Comença la votació.

Ha estat aprovat per 135 vots a favor.

La sessió, senyores diputades i senyors diputats, es reprendrà demà, a dos quarts d'onze del matí, amb la votació final sobre el conjunt de la Proposta i amb les intervencions per l'explicació de vot.

La votació final, atès que es tracta d'una iniciativa legislativa de desenvolupament bàsic, d'acord amb l'article 56 de l'Estatut d'autonomia i de conformitat amb l'article 115.2 del Reglament del Parlament de Catalunya, requereix el vot favorable dels dos terços dels membres de la cambra sobre el conjunt del text. La votació no tindrà lloc abans de dos quarts d'onze del matí.

Se suspèn la sessió.

(*Aplaudiments.*)

La sessió se suspèn a dos quarts de dues de la matinal i a catorze minuts.